

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

Kérjük azokat a tisztelt vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetése február végén lejárt, hogy előfizetésüket az illető postahivatalnál minél előbb ujtsák meg, hogy a lap szétküldése fenn ne akadjon.

Háborus hírek.

Budapest, márczius 3.

Több távirat fekszik előttünk. Az egyik azt mondja, hogy a szerb minisztertanács határozata szerint Szerbia nem hajlandó sem a területi kárpótlás, sem Bosznia és Hercegovina autonómiája iránt való követelését elejteni. Ez a távirat — tekintve azt, hogy a minisztertanácsot a nagyhatalmak békét dajkáló intervencziója után tartották — majdnem egyenlő értelmű a háboru rögtönös kitörésével. A később érkező táviratok ezt az első értesülést részben megcáfoják, részben megerősítik, úgy, hogy egyelőre a legteljesebb homályban tapogatózunk s semmiféle szilárd támpontunk nem lehet a helyzet megítéléséhez.

Igy hát nem lehet más föladatunk, mint hogyha megbízható információkat akarunk, várjuk meg a holnapot.

Ez a bizonytalanság pedig magában véve is hozzátartozik a helyzet jellemzéséhez. Ezt az affért nem világos szemmel látható, kellő körültekintéssel

megismerhető érdekek mozgatják. Hanem titkos bujkáló érdekek. Sőt az affér főszereplői sem azok, akik a színpadon ágnak. Hanem mások; azok, akik a háttérben állva, a marionette-figurákat mozgatják.

Szerbia magában állva, aligha játszaná a halálra szánt, meg nem alkuvó hős szerepét. Ha jászsa, mindig azért játszsza, mert biztatást kap más, nálánál jelentősebb, nagyobb nyomatékkal sulyba eső helyről. A szerb diplomaták szavával a pánszlávizmus és Nagy-Oroszország beszél. És ha elmarad a pétervári biztatás, elmarad a merész, aggresszív szerb hetvenkedés is. Néha minden a nyilvánosság előtt történik, úgy, hogy pontosan kontrolálni lehet a vállalkozó fázisok okozati összefüggését. Azután, hogy Oroszország kijelentette, hogy nem hajlandó egy egyoldalú, tisztára csak Belgrádban fogatosítandó demarchehez hozzájárulni, a szerb marionettek egyszerre a kardjukra csaptak és hősi pózba álltak. Am, amikor Oroszország — pár nappal később — megretirált, Szerbiában is leszállt a harci hangulat; az elkeseredett szerb honfiak legfeljebb arra szoritkoztak, hogy Izvolszkit és az orosz diplomáciát árulással vádolják amiatt, hogy így cserbe hagyták Szerbiát. Valószínű, hogy ugyanaz az összefüggés, melyet Oroszország nyílt állásfoglalása mutat a háborus hírekkel, megvan Oroszor-

szág titkos befolyása és a szerb harci-kedv között is; amiből arra lehet következtetni, hogy Oroszország akkor, amidőn a maga követével is támogattatta a nagyhatalmak belgrádi akcióját, titkon módot talált arra, hogy új aether-injekcióval galvanizálja a szerb hetvenkedést.

A szerb bátorság és az orosz intrika ilyen összefüggése megmagyarázza azt is, hogy miért váltakozik a külpolitikai helyzet megítélésében a harcias és a békés hangulat. Oroszország, különösen a Duna és a Száva vonalától délre, szereti játszani a minden szlávok protektorának szerepét. Az izgalom és a svábgyűlölet mai fokán azonban Oroszország csak addig népszerű a délszlávok között, amíg nem fukarkodik a háborus biztatással. Mihelyt a kockázattal is számol, mihelyt visszaretten attól a felelősségtől, hogy egy európai háborút idézzen föl és ebben kockára vesse Oroszország mai hatalmi súlyát, a vérmes szerbek és czernagorcz-ök megátkozzák Izvolszkit és árulással vádolják minden szlávok anyját: Oroszországot. A pétervári diplomácia így ingadozik az opportunus óvakodás és a kockázatos népszerűség-hajhászat között. Ehez járul az, hogy otthon is, magában Oroszországban tekintélyes csoport térszerűleg hájzolja az országot a külpolitikai bonyodalmak felé. A nihilistáknak s mindenfajta egyéb forra-

Elvált asszonyok.

Irta: Nil.

Egy kedves asszonyismerősöm mesélte nekem az alábbi históriát; megpróbálom elmondani az ő stílusában.

I.

...Meguntuk a ködöt, didergést, — semmi kilátás sem mutatkozott már a kocsolyaszegzonra, — hát hamarosan leszaladtunk egy kicsit Abbáziába. Természetesen mindenki a csönd, a magány, a pihenés kedvéért kívánczolt oda; nem csodálkoztunk hát egy csöppet sem, hogy egyszerre a reneszsurkompániánkat találtuk együtt e sötétzöld levelű babérfák alatt. Folytattuk, ahol a bucsuzásnál elhagytuk, a megszokott és banális témákat és csakhamar vége lett a tengerpart csodás ígézetének. Volt, nincs. Fölitta, fölsvivta a zsurtónus...

Valamelyik reggel a szép Lukácsné azt njságolta, hogy egy asszonybarátját várja. Comme il faut urhölgy, de vidéki genre. Titokban mindannyian megörültünk. Mi asszonyok új anyagot vártunk apró malicziáink kipróbálására; az urak kétségtelenül a falusi értatlanság meghódítására gondoltak. Faggattuk Lukácsné a barátja felől, de a szép Terka nem bocsátkozott részletezésekbe.

— Jön és meglátjátok, punktum.
Hát jött. Látnivaló azonban édeskevés volt rajta. Megnyerő, szimpatikus külső, de minden érdekes, különös, jellemző, avagy pikáns vonás híjjával. Jól öltözködött, de am-

biczió nélkül s mintán valóban gyógyulni jött a tenger mellé, eszébe sem jutott, hogy velünk fölvegye a versenyt. Az urak is esalódottan néztek össze a table d'hote-nál. Csak Pándy Barna, az író, foglalkozott vele őszinte, vagy annak látszó érdeklődéssel; meg egy piktor külsejű idegen ur felejtette rajta a szemét. Lukácsné, a társaságunk elismert beautéeje, eleinte jóakaratu pártfogásába vette a barátját, de később lanyhult a melegsége s az öreg kegyelmes asszony egy nap jökédvüen sugta a fülembe, hogy a szép Terka magánkívül van. Tényleg odavillant egy párszor a szeme haragos gyűlölettel, ahonnét az író halk, értelmes beszéde s egy-egy rövid, melodikus asszonyi kacagás hatolt el hozzám.

— Pándy áldozat a barátság oltárán.
— Ugy nézem, hogy „önkéntes” áldozat.
— C'est ca! — mondta a kegyelmes asszony boldogan és kenyérgolyócskával dobálta meg az altábornagyot.

II.

Mielőtt odahagytuk volna a tengert, rendeztünk egy hangversenyt az ingyen-kenyér-osztó javára. A kenyérszító ugyan csak a jövő télen kezdi meg újra a működését, eszerint egy kicsit későn jutott eszünkbe; de mondhatjuk úgy is, hogy jóelőre gondoskodtunk róla. Végeredményében néhány tót nap-számossal több fog lepotyogni az állványokról, akik az ingyenkenyér jussán bepállinkáztak...

A hangversenyünk sikerén valameny-nyen buzgólkodtunk, de az oroszlanrész

Tardy Borist illette, a szép Terka barátját. Pándy ugyanis fölfedezte, hogy mikor egyedül maradt a penzió szalonjában az öreg társalkodónéjával, csodaszépen énekelt. Természetesen belefogtuk a jótékonyság igájába ezt a lágyzengésű mezzoszopránt is, és — egek! micsoda hatás volt az!

Ha én el tudnám mondani azt a tomboló lelkesedést, amivel a Tardy Boris apró, bájos chansonjait fogadta a publikum! És mikor a magyar nótáit ujrátatták! Lukácsné sápadtan hallgatta az öltözőjéből a tapsvihart, s mikor a piktor be akarta állítani, (ő volt a görögstíliú élőkép főalakja) — kijelentette, hogy rosszul érzi magát, nem lép fel. A rendezők örülten futkostak jobbra-balra, de a szép Terkát egykönnyen nem pótolhatta senki és az előadásban már is hosszabb szünet állott be. Pándy, a rendezőség elnöke, már jelenteni akarta a közönségnek, hogy Odysseus és Circe találkozására elmarad a programból. A piktor hirtelen kirohant a színpadról és két percz múlva Tardy Borist hozta a karján. A szép Lukácsné göresösen kacagott, de az öreg kegyelmes asszony elismerően becsájtotta le a lorgnóját.

— Superbe! Csak gyorsan, gyorsan...

Hamar ment. Boris végig kibontotta a szép szőke haját, — az irigység mindnyájunknak a szíviünkbe nyilallott, akik láttuk, asszonyok, — és a fekete esipketoalettje helyébe magára vette az aranynyal áttört, pókhálószerű peplumot. A szemünk odaveszett a vállainak gyöngyházaszerű fényén, simaságán; a karjai, a nyaka tökéletes formájával lefőzött mindnyájunkat s az arcát — csak

dalmár elemeknek, melyek annak idején nem használták ki kellőleg a keletázsiai háborút, egyetlen reménységük az, hogy minden haderejével egyetemben egy új konfliktusba sodródják bele a hivatalos Oroszország. Ezek az elemek az orosz határokon belül is erős pánszláv propagandát fejtenek ki, mely arra sorsítja az orosz kormányt, hogy cserben ne hagyja a bajba került Szerbiát.

Ez ma a helyzet, melyből bajos lenne még most fölláttani a jövő prognosztikonját. Szerbia mindenesetre a legkétségbeesettebb kalandra is kapható, mert nincsen veszteni valója. Egy esetleges háboru költségeit más fedezi, nem ő; ha legyőzik, a nagyhatalmak mindenesetre megakadályozzák, hogy ezt az apró országot egyszerűen eltörölje a föld színéről a monarchia; az az ötven- vagy százezer szerb pedig, aki a csatamezőn fübe harap, nem veszteség. Szülnek helyettük a szerb anyák másokat.

A mi szempontunk természetesen egészen más, különösen Magyarország érdeke pedig egyenesen azt követeli, hogy a leghatározottabban visszautasítsunk mindenféle kalandos próbálkozást, mely fele uton eléje megy Szerbiának abban, hogy a világbékét megzavarja. Mi a magunk pénzén verekednénk, melyért a koldus balkáni országon hiába keresnénk rekompenzációt; nekünk sokkal drágább a mi véreink élete, semhogy százezerrel oda vethessük őket a drinamenti határra. Ha megvernek bennünket, a veszteség első sorban a miénk, magyaroké, mert az osztrák hadvezetőség jóvoltából természetesen magyar ezredek kerülnek a legveszélyesebb tűzvonalba. Ha pedig győz a monarchia, ez a cenztrális bécsi hatalmat erősítené meg, holott ebből a hatalomból nekünk ma is több az elégnél.

A magyar közvélemény tehát a leg-

szigorubb vétőjét emeli föl az ellen, hogy az osztrák diplomácia olyan harci dicőségét keressen, melynek mindenféleképpen mi fizetjük meg az árát.

Budapest, márczius 3.

A képviselőház holnap, délelőtt tíz órákor ülést tart, amelyen a ma elfogadott tökéletes és járadékadóról szóló javaslat harmadszori olvasása után folytatják az aróreform részletes tárgyalását.

A főrendiház ülése. A főrendiház ma délután négy órákor gróf *Desseffy* Aurél elnöklésével ülést tartott. A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után nyomban áttértek a földadóról szóló javaslat részletes tárgyalására. A javaslatot vita nélkül részleteiben is elfogadták. Az ülés végén gróf *Desseffy* Aurél elnök javaslatot tett aziránt, vajjon a főrendek igazolására van-e szükség külön intézkedésre. Jelentéstétel végett átteszik az ügyet az igazoló bizottsághoz, hogy az a legközelebbi ülésen tegyen jelentést az igazoló eljárásról. Az ülés félőtkor végződött.

A horvát bán Budapesten. Báró *Rauch* Pál horvát bán tegnap este Budapestre érkezett Bécsből, ahol a király kihallgatáson fogadta. A bán ma délelőtt néhány reszortügyet intézett el a szakminisztériumokban és délután a főrendiház ülése alatt fölkereste *Josipovich* Géza horvát minisztert és *Wekerle* Sándor miniszterelnököt, akikkel közölte kihallgatása eredményét. Mint félhivatalosan jelentik, a bán kihallgatása semmiféle újabb politikai intézkedéssel nincsen összefüggésben. A bán folyó kormányzati ügyekről tett jelentést a királynak. Báró *Rauch* Pál holnap utazik vissza Zágrábba.

A függetlenségi párt értekezlete. Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt kedden, márczius 9-én délután öt órákor Erzsébet-köruti körhelyiségében *Kossuth* Ferenc elnöklésével értekezletet tart, amelynek tárgya a párt belső ügyeinek megvitatása.

Küldöttségek. A *Kossuth* Ferenc-telep, pest-megyei telepes község küldöttsége járt ma délelőtt gróf *Apponyi* Albert kultuszminiszternél, akitől népiskolát és ovodát kér a szépen fejlődő telep számára. A miniszter szívesen megígérte, hogy a maga részéről kérelmüket minden tekintetben elő fogja mozdítani.

Lukácsné fanyarul és jó hangosan szolt oda a szomszédjának:

— Nem komikus, hogy mennyire igazolja az emberek fantáziáját egy elvált asszony? Mindenki regényt, tragédiát szimatol mögötte, pedig a legtöbbje csak a rendes polgári kis komédiáját játszotta le.

Tardy Boris nyugodtan fordította vissza szöke fejét egy pillanatra.

— És mit nevezel az elvált asszonyok rendes polgári kiskomédiájának? — kérdezte mosolyogva.

— Oh kérlek, ez csak kézenfekvő! — viszonozta a szép Terka, gonoszul. — Az asszony megcsalja az urát, a férj megveri a feleségét és kész a válóok. Ez a sablon. Megengedem, hogy vannak kivételek...

— Természetesen... de az ember mindig a magához legközelebb fekvő eshetőségre gondol, ugy-e? — vetette oda Boris könnyedén és újra Pándyhoz intézte a szót.

Ez a kis intermezzo oly gyorsan pergett le, hogy a távolabb ülők nem is vehették észre, de az öreg kegyelmes asszony sugárzó arccal hajolt hozzá.

— Kezdődik!

— Ugyan? Én azt hiszem, Boris a maga részéről befejezte. Elég éles volt.

— Mit akar, édesem? C'est la guerre. De koránt sincs vége. Nézze azokat a szemeket! Csakugyan volt valami egészen különös a szürke szemek hideg ragyogásában.

IV.

Az elutazásunkat megelőző napon történt a skandalum. A szép Terkért lejött az ura

Nagykikinda küldöttsége ma a képviselőházban *Szterényi* József államtitkár elé járult azzal a kérelemmel, hogy járjon közbe, hogy a Nagyikinda-Lovrin-Zombolya-Uj-Arad közti helyiérdekű vasut megakadt építkezését mielőbb újra felvegyék. *Szterényi* József államtitkár válaszában megígérte a nagyikindaiak kérésének teljesítését. A küldöttség megnyugvással vette az államtitkár választát. Ugyanezt jelentette ki *Kossuth* Ferenc kereskedelemügyi miniszter is, aki igen szívesen fogadta a küldöttséget és megnyugtatta őket, hogy behatóan fog foglalkozni a kérdéssel és rajta lesz, hogy kérésük teljesedésbe menjen. A küldöttség lelkesen megjelente a miniszter választát. Ezután *Wekerle* Sándor miniszterelnököt keresték fel.

Ma délelőtt Tiszahát község küldöttsége tiszteleg a kereskedelemügyi minisztériumban *Kossuth* Ferenc kereskedelemügyi miniszternél és *Szterényi* József államtitkárnál. A küldöttség megköszönte a miniszternek a vásárosnaményi hid ügyében tett intézkedését. *Kossuth* miniszter válaszában kijelentette, hogy minden jogos kívánságnak a lehetőségig eleget tesz és örvend annak, ha intézkedéseit köszönettel veszik. Ugyancsak örömmel fogadja a politikai bizalomnak a megnyilatkozását is, mert az a nézete, hogy a nemzet bizalma, a nemzet támogatása nélkül egy pártok, mint vezetőik mindig erőtlének. A politikai élet küzdelmeiben voltak nehézségek a múltban és vannak nehézségek a jelenben is. Reméli, hogy ezek le lesznek küzdhetők, arról azonban biztosítja a küldöttség tagjait, hogy a nemzeti ügynek éppen olyan hű szolgálja lesz ezután, mint volt eddig. A küldöttség lelkes éljenzéssel fogadta a miniszter választát. Ezután *Szterényi* József államtitkárt keresték fel, akinek megköszönték a tiszaháti hid ügyében tanúsított jóindulatát.

A magyar nyelv a katonai nevelőintézetekben. A „*Kel. Ért.*“ írja: A magyar delegáció legutóbbi ülészakában hozott határozatoknak megfelelőleg a hadügyminiszter a növendékeknek az el-, illetőleg főreáliskolákba való felvételére nézve rendelti uton biztosította a magyar nyelvnek, mint államnyelvnek előjogait. A hadügyminiszter ugyanis elrendelte, hogy az alreáliskola felsőbb osztályaiba való felvételi vizsgánál a magyar növendékek a vizsgát feltétlenül magyar nyelven kell, hogy tegyék. A főreáliskolában, illetőleg a katonai akadémiában minden, a magyar korona országainak területén honos növendék köteles a magyar nyelvet megtanulni, tekintet nélkül arra, hogy német, román vagy horvát nemzetiségű-e az illető. Hogy a hadügyminiszter különös gondot fordított a magyar nyelv jogainak tiszteletben tartására, az kitűnik azon rendelkezéséből, hogy az alreáliskolába való felvételnél nem magyar ajku növendékek csak akkor vizsgázhatnak saját anyanyelvükön, ha a vizsgáló bizottság tagjai közt olyanok is vannak, akik ezt a nyelvet értik.

a jó ég tudja, miféle ígézet változtatta át egyszerre! Valami észbontó, és mégis szelíd, dezens mosolygás ült a szájaszögletében s a szemek, — rendesen okos, hideg nézésű, mélyszürke szemek, — megverő varázsszal ragyogtak. Nem volt ideje a megfelelő pózokban válogatni, egyszerűen odaállott egy klematisz-virágos lugas elé; — de amint a függőnyt felhúzták: a teremben az elragadtatás, a nagy szenzációk morajló zugása futott végig. Az emberek egyszerűen megőrültek a mi szép, szöke Círcéinktől és szegény Lukácsné, akinek rosszullete görcsös rohamokig fokozódott, a köpenye nélkül rohant haza a penzióba.

III.

A hangverseny után Tardy Boris egy csapásra divatba jött. Mindnyájan a hatalmába kerültünk. Irigyeltük és szidtuk magunk között, de amint megjelent és ránk mosolygott tisztán csillogó szemével: nyomban a védelmére keltünk. Már csak azért is, hogy a szép Terka pukkadjon. Az urak kivétel nélkül a lábánál heverték és úgy hallottuk, hogy Litkei képviselő forma szerint megkérte a kezét, de — kosarat kapott. Azzal körülbelül tisztában voltunk, hogy Boris meglehetősen független s anyagilag több, mint rendezett viszonyok közt él; azonban Litkei olyan párti volt, akit elutasítani a mesével határos könnyelműség még a Boris helyzetében is, — konstatalta a szép Lukácsné boszusan.

Aznap tehát, mikor a képviselő mindnyájunkat megelőzve, hirtelen elutazott, — Tardy Borist a szokottnál is esodálabb pillantások fogadták a table d'hotnál.

s a hitvestársak érzékeny viszontlátást rendeztek a mi épülésinkre. Lukácsné tüntetett a gyöngédségével s állandóan a ura karjába akaszkozva járt. A társaságunk még hazulról úgy vélekedett, hogy a robusztus Lukács az összmonarchia legkörlátotabl férjanyaga; annál nagyobb konsternáció okozott tehát, hogy a déli postajárás után a szép Terka szobájából pokoli lármá hatolt le hozzánk, — asszonyi sikoltások és ezifrán elkerített férfikáromkodások végyesen, — sőt mintha súlyos tárgyak hullottak volna düböröge a padlóra...

Lukácsék nem jelentek meg az ebéden, de hiányzott Pándy Barna, a piktor s maga az altábornagy is. Mindnyájan igyekeztünk eltalálni a dolgok összefüggését, de amint később kiderült, egyedül a kegyelmes asszony járt helyes nyomón. Ő tudniillik mindjárt kijelentette finom, diszkrét mosolyával:

— Lukácsné is lejátszotta az elvált asszonyok rendes polgári kiskomédiáját... Csak azt szeretném tudni: Tardy Boris milyen minőségben jutott a Pándy, illetőleg a szép Terka szerelmes leveleihez?

— Milyen minőségben?!...

— Nohát! Férjhezmenni, hogy egy másik asszonyt elválasszon...

— Pirrhusi győzelem, — mondtam én. — De nézze most azokat a szemeket! Kezdem érteni, hogy miért kapott kosarat Litkei...

A terrasz felől Pándy jött a társalgóba, kicsit izgatottan. Tardy Boris hozzá sietett és a világ legtermészetesebb mozdulatával a karja alá csuszította a kezét.

Válság felé.

— A koalíció bomlása. —

Budapest, márczius 3.

Félhivatalosan jelentik, hogy holnap, csütörtökön, délután négy órakor a kereskedelmi minisztériumban *minisztertanács* lesz, amelyen a kormány tagjai a *parlamentari helyzettel* fognak foglalkozni.

Ebben a rövid félhivatalos kommunikációban *viszatiüközödik* az egész politikai helyzet, mert amikor a kormány minisztertanácsot tart a parlamenti helyzetről, már a válság is közel van. Ezt a parlamenti helyzetet pedig a bankbizottság tegnapi ülése idézte elő, amely után általában azt hiszik a politikai világban, hogy változás most már rövidesen be fog következni. Nevezetesen úgy látják a dolgokat, hogy a függetlenségi párt és a koalíció hatvanhetes pártjai között olyan ellentétek merültek fel, amelyek most már aligha egyenlíthetők ki. Igen figyelemre méltó azonban az a nagytekintélyű függetlenségi forrásból jövő felfogás, amely nyomtatékkal utal arra, hogy a bankbizottság tegnapi ülésén történt események semmiképpen sem jelenthetnek bizalmatlanságot a kormány nyal szemben, sőt még azt sem szabad bizalmatlanságnak tekinteni, ha a bankbizottság folytatja tanácskozásait és elfogadja a Holló-féle előadói javaslatot. Egy bizottsági határozatnak nem lehet nagyobb jelentőséget adni, amíg abból házhatározat nem lesz, már pedig a bankbizottsági határozat nem fog addig a képviselőház elé kerülni, amíg a bécsi banktárgyalások eredményéről a kormány jelentést nem tesz. Ennek a felfogásnak azonban nincs tulságosan sok híve, sőt a mai hírek, amelyek holnapra igen jelentős eseményeket jelentenek be, egyenesen kizárják ennek az érvelésnek általános elfogadását.

A függetlenségi párt és az alkotmánypárt és a néppárt között már régóta lappangó ellentétet *Kossuth* Ferencnek a bankbizottság tegnapi ülésén tanusított magatartása szította föl. Az alkotmánypárton és a néppárton ugyanis rossz néven vették, hogy *Kossuth* Ferenc nem kívánta határozottan a bankbizottság tárgyalásainak elhalasztását és hogy, bár a kormány tagjai csak a kartelbankra vonatkozólag állapodtak meg, ő ennek nem sikerülése esetére már most a tiszta önálló bank mellé kötötte magát. Már tegnap késő este, a bankbizottság ülése után, kifejezésre jutott ez az elégtelenség, amely aztán a képviselőház mai ülése alatt, amikor a pártok először érintkeztek egymással, még jobban kihegyeződött.

A képviselőház folyosóján, de az ülésteremben is, folytonos volt a csoportosulás, s a képviselők lázasan vitatták, hogy mi fog következni. Voltak érdekes csoportosulások is, amelyek nagy figyelmet keltettek. Így *Justh* Gyula egy csoport előtt, amelyben szintén ezt a kérdést feszegették, ezeket mondta:

— Én tisztán látom a helyzetet. Én látom és tudom, hogy mi fog következni. Bécs most végre megtudja, hogy mi az önálló bankot komolyan követeljük és minden erőnkkel harcra szállunk érte. Nekem meggyőződésem, hogy mi ebben a harcban győztesek maradunk. Mi a jelenlegi bankszabadságot prolongálni nem fogjuk; meglesz tehát az önálló bank és ekkor az osztrákok jönnek majd, hogy velük kartelbe lépünk, mert nekik érdekük, hogy bizonyos entente álljon fenn a két állam között.

Az elnök azután bement megint a terembe. Az emelvényen nemsokára felkereste gróf *Andrássy* Gyula belügyminiszter és hosszú ideig beszélgetett vele.

Dél felé nagy érdeklődést keltett az alkotmánypárti és néppárti képviselők egy csoportja, amelyikhez odalépett gróf *Andrássy* Gyula belügyminiszter is. A képviselők arról beszéltek, hogy szerintük a bankbizottságban terrorisztikus hangulat volt s a véleménymegnyilvánulást elnyomták.

Erre gróf *Andrássy* Gyula így felelt:

— *Hát bizony ez a helyzet tarthatatlan is.*

Később heves vita támadt *Ugron* Gábornak egy estilap tegnapi számában megjelent vezércikke miatt. A jelenlévők kivétel nélkül elítélték azt, hogy *Ugron* szembehelyezkedjék a függetlenségi pártnak nagy többségével.

— Akinek nem tetszik a mi s a többség eljárása, — jegyezte meg *Justh* Gyula — az lépjen ki azonnal a pártból! Nem tűrhjük, hogy már a függetlenségi párt egyes eagjai is ilyen hangon beszéljenek a párt törekvéseiről. Aki nem akar a többséggel haladni, azt ki kell tessékelni a pártból.

A Ház elnökének szavait a jelenlévők általános helyesléssel fogadták.

Egy óra felé bejött a Házba gróf *Batthyány* Tivadar, a bankbizottság elnöke, akit a folyosón hosszantartó, lelkes éljenzéssel fogadtak. A képviselők azonnal körülvették *Batthyányt* és csakhamar hangos vita támadt. Később *Bernáth* István alkotmánypárti képviselő csatlakozott ehhez a csoporthoz.

— Van egy ideám, — szolt *Bernáth* István — s azt hiszem, hogy meg is felelne a király intenciójának, de kielégíthető a függetlenségi pártot is. Más európai országban is megvan az, hogy több banknak adnak bankjegykibocsátási engedélyt. Hosszabbítsuk meg a közös bank privilégiumát 1917-ig, de változtassuk meg a bank alapszabályait. Változtassuk meg akként, hogy állítsunk fel egy olyan magyar bankot is, melynek szintén legyen bankjegykibocsátási joga.

— Nem hinném, hogy a nemzet ezzel megelégednék, — szolt gróf *Batthyány* Tivadar.

Egyébként a bankbizottság legközelebbi ülésén a függetlenségi részről csak *Földes* Béla fog beszélni s azután megvárják, mit szólnak az alkotmánypárti és néppárti képviselők és nyomban aztán határozatot fognak provokálni. *Justh* Gyula intézkedett, hogy a bizottsági jelentés nyomban, mielőtt *Holló* Lajos megkorrigálta, könyomattassék és esetleg már szétosztassék a holnapi ülés folyama alatt.

A néppárt tagjai ez idő alatt *Rakovszky* István alelnök szobájában beszélgettek a helyzetről. A néppártiak egyhangú véleménye, hogy a kormánynak a legrövidebb idő alatt le kell mondania, sürgetik is gróf *Zichy* Aladár lemondását, mert legforróbb óhajításuk, hogy *Zichy* azonnal adja be lemondását. Ezen az értekezleten résztvett gróf *Zichy* János is, aki ezelőtt a néppárt elnöke volt, de most az alkotmánypárt tagja. Az ő jelenlétét úgy magyarázták, hogy az alkotmánypárt és a néppárt egyetértve kívánnak eljárni, de a néppárt vállalkozott az előharcos szerepére.

Tényleg az est folyamán olyan hírek kelttek szárnyra, amelyek ezt a fölfogást igazolni látszanak. A néppárti körben ugyanis összegyűlt a pártnak valamennyi tagja és, bár formális értekezletet nem tartottak, behatóan megvitatták a politikai helyzetet. Ennek az eszmecserének az volt az eredménye, hogy a néppárt elhatározta, hogy kilép a koalícióból és fölszólította gróf *Zichy* Aladárt, hogy a holnapi minisztertanácsban jelentse be lemondását. Ezt az elhatározást a néppártiak azzal igazolják,

hogy miután a kormány csak a kartelbank tekintetében mondta ki a szolidaritást, *Kossuth* Ferenc pedig tegnap már előre lekötötte magát az önálló bankhoz, a néppárt ebben a koalíció felbomlását látja. A koalícióból való kilépést a néppárt vagy valamely cselekedettel, például a Házban való nyilatkozattal, fogja dokumentálni, vagy pedig formászerint a két másik pártelnöknek írásban fogja bejelenteni.

Az alkotmánypárton tartózkodó álláspontot foglalmak el és nem hiszik, hogy az adóreform tárgyalásának befejezése előtt a válság kitörjön. Különösen azt hangsúlyozzák, hogy e pillanatban még nem alakult ki olyan helyzet, amely a pártot álláspontjának megváltoztatására indítaná, de lehetséges, hogy a legközelebbi napokban megváltozhatik a pártok a koalícióhoz való viszonya. Mindenesetre nagy befolyással lesz erre az alakulásra a holnapi minisztertanács határozata. Ebből az utolsó kijelentésből, amelyet a pártok egyik vezető tagjától hallottunk, következik tehát, hogy az alkotmánypárton már ma számítanak arra, hogy a holnapi minisztertanácsban nagy jelentőségű események fognak lejátszódni. Gróf *Zichy* Aladár király személye körüli miniszternek a válság földözésére vonatkozó kezdeményezéséről van szó, amelyhez aztán — hir szerint — az alkotmánypárti miniszterek csatlakozni fognak. Ezt a hirt igazolja az a körülmény is, hogy ma este úgy az alkotmánypárton, mint a néppárton befejezett tényként beszéltek, hogy gróf *Andrássy* Gyula és gróf *Zichy* Aladár miniszterek *Wekerle* Sándor miniszterelnök kíséretében pénteken Bécsbe utaznak és kihallgatáson jelennek meg a király előtt.

A függetlenségi pártban ma első sorban egy kis belső ügyet kellett elintézni. A képviselőház tegnapi ülésének végén ugyanis *Hoitsy* Pál, mint az adóreform előadója, arra kérte a Házat, hogy beszédét mára halasztassa. Több függetlenségi képviselő azonban ellenezte a halasztást és ezért *Hoitsy* erősen neheztelt. Ma reggel azután *Kossuth* Ferencnek, mint a függetlenségi párt elnökének levelet írt, melyben lemondott ügyvivő alelnöki állásáról. Ennek a dolognak a Házban híre terjedt és egy sereg függetlenségi képviselő a háznyi szobába kérette *Hoitsyt* és kapacitálni iparkodott arra, hogy lemondását vonja vissza. Biztosították őt a párt szeretetéről és ragaszkodásáról, mire *Hoitsy* engedékenyebb lett. *Leszkay* Gyula és *Rátkay* László képviselők azonnal el is mentek *Kossuth* Ferenchez és visszakérték *Hoitsy* lemondó levelét.

Estére a függetlenségi pártkörben, miután előre bejelentették, hogy *Kossuth* Ferencz föl fog látogatni, igen nagy számban gyűltek össze a párttagok. *Justh* Gyula szintén megjelent és szüntelenül lelkesítette a párttagokat az önálló jegybank mellett való kitartásra. Hét óra után érkezett meg *Kossuth* Ferencz, aki aztán csaknem másfélóra hosszat beszélgetett a képviselőkkel. A legaktuálisabb kérdést nem érintette, mert nyomban megérkezése után, amikor a képviselők köré csoportosultak, így háritott el minden kérdézősködést:

— Álláspontomat a bankbizottság tegnapi ülésén kifejtettem, ahhoz semmit sem tehetek, amint semmit el nem veszek. De nem nyilatkozom azért sem, mert szavaim rendszerint elferdítve kerülnek a lapokba.

A párt tagjai azonban mégis tárgyalták a bank ügyét és különösen megisméltődtek a kifakadások *Ugron* Gábor ellen, aki ma este lapjában ismét azt írta, hogy a pártok csak egy töredéke harcol az önálló bankért. A tagok

határozottan követelték, hogy a párt ennek az állításnak megczáfolásául *pártértekezleten mondja ki az önálló jegybanknak 1910-re való követelését* és hogy egyben *Ugron Gábort* rekeszszék ki a pártból. Az értekezletet össze is hívták e hó kilencedikére, a jövő keddre, amelyen ezt a határozatot kimondják. Később egy kisebb társaságban *Kossuth* ezeket mondta:

— A bank a főkérdés és ebben mindenki egyetért, csak a kivitel dolgában vannak ellentétes nézetek. De egy 240 tagból álló párt nem kormányozhat, mert ez anarchiára vezetne. A kormányzást a vezérre kell bízni, aki úgy is informálja a pártot és meghallgatja a véleményeket.

— Igen, de aztán informálják is a pártot, vagy legalább a vezető tagokat — szolt *Justh Gyula*.

A válsághirekkel a pártban csak kombinációk formájában foglalkoztak. Félkilencz órakor *Kossuth* Ferenczcel együtt elmentek a Kovács-féle vendéglőbe pártvaosorára, amelyen *Wekerle* Sándor miniszterelnök is résztvett.

Küldöttség Justhnál.

A mai képviselőházi ülés kezdete előtt a tiszaháti kerület népes küldöttsége jelent meg ma *Justh Gyula* képviselőházi elnök előtt. A küldöttség vezetője, *Máthé László* képviselő rövid beszédében azt hangsúlyozta, hogy kerületének polgársága nem mulaszthatja el az alkalmat, hogy a mostani súlyos politikai helyzetben *Justh Gyula* személye és politikája iránt érzett odaadó bizalmuknak kifejezést ne adjanak. (Zajos éljenzés.)

Justh Gyula válaszában elsősorban is meleg szavakban köszönte meg az üdvözlést, azután így folytatta: „Biztosítom önöket t. barátaim, hogy belém helyezett bizalmukban esélődni nem fognak. Multamat ismerik. És én az leszek a jövőben is, aki a multban voltam. Arra kérem önöket, hogy tartsanak ki azon országszerte megindult élénk mozgalom mellett mely a függetlenségi párt programja egy integráns részének megvalósítására megindult. (Zajos éljenzés.) Küzdjenek kitartással és akkor az ország közgazdasági függetlenségi érdekében való küzdelmünk sikerrel jár. Még egyszer köszönöm, hogy előttem megjelenni szívesek voltak és kérem, hogy tartsanak meg továbbra is szíves jóindulatukban és barátságukban.“ Ezután a képviselőház elnöke még hosszabban elbeszélgetett a küldöttség tagjaival.

A banktárgyalások.

Bécsben a bank ügyben ma folytatták a két kormány megbízottai az osztrák pénzügyminisztériumban a tárgyalásokat, amelyen ezuttal is *Gruber* osztrák pénzügyminiszteri osztályfőnök elnökölt. A tanácskozást holnap folytatják.

Popovics Sándor pénzügyminiszteri államtitkár ma este Bécsbe érkezett. *Popovics* államtitkár holnap a közös pénzügyminisztériumban részt vesz a banktárgyaláson és a délutáni vonattal utazik vissza Budapestre.

Budapest, márczius 3.

Az oraviczai választás és a nemzetiségiék. Az oraviczai választás eredménye nagy konsternációt keltett a nemzetiségiék között. A román képviselők a nemzetiségiék jelöltjének, *Papp György*nek bukását főképen annak tulajdonítják, hogy a román papok és tanítók kizárólag *Siegescut* támogatták. *Papp Györgyre* mindössze két román pap szavazott, tanító pedig egy sem. A nemzetiségiék hivatalos lapja, a „Lupta“ azt írja, hogy a románok sok tanulságot merithetnek e választásból, de hogy melyek azok a tanulságok, azt elhallgatja.

A katonai illetmények. Bécsből jelentik a „Budapesti Tudósító“-nak: A katonai illetmény-szabályzat második része, amely a háboru esetére való illetményeket tárgyalja, legközelebb új kiadás-

ban jelenik meg. A könyv utóljára 1895-ben jelent meg. Az idő óta sok változás esett szervezeti tekintetben, a béke idejére való illetményekben is részben változás történt, azonfelül az árak tetemesen emelkedtek, úgy hogy az illetményekre vonatkozó valamennyi szabályzat átdolgozása szükségessé vált. A második rész most megjelenő új kiadása azt a törekvést szolgálja és előreláthatólag meg is valószínűsíti, hogy a világos és egyszerű illetmény meghatározások útján a lehetőségig egyszerűsítse a háboruban való gazdasági adminisztrációt. A legfontosabb újítások közül fölemlítendő a hadi felszereléshez való járuléknak a már beállt és háboru esetén bizonyára még nagyobb méreteket öltő áremelkedés folytán szükségessé vált fölemelése, a hadi pótlék emelése a VI. rangosztálytól lefelé mindenki számára, a hátramaradó család illetményeinek egységes rendezése és a mozgósítás esetében az általános rendszer megszüntetése.

A t. Hamupipóke.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, márczius 3.

A Ház ülésére ismét rászakadt a hamupipókék ideje; nem törődik vele senki. Hiába kezdődött névszerinti szavazással az ülés, (ami máskor mindig az érdeklődés bizonyos fokát mutatta), az emberek csak az iránt érdeklődtek, bukik-e a kormány vagy nem bukik.

És bizony ez volt akkora kérdés, hogy eltorpülhetett mellette az a névszerinti, mely azt döntötte el, milyen adókulesot akar a Ház a tőkekamat- és járadékadóról, tíz százalékosat-e vagy ötszázalékosat. Hát ötszázalékosat akart. A tőkekamat- és járadékadóról szóló törvényjavaslat többi paragrafusait egyébként vita nélkül fogadták el. Csak éppen *Wekerle* Sándornak egyik módosítását vették föl a tizenkilencedik paragrafusba.

Az általános kereseti adóról szóló törvényjavaslat első szónoka *Nagy* Sándor volt. Öregjében-nagyjában jónak találta a javaslatot. *Polónyi* Géza már nem volt ezen a véleményen. Ő már „súlyos következményektől“ félt és sötét színekkel festette a javaslat várható hatását. *Vázsonyi* Vilmos a progresszivitás érvényesítését sürgette. *Wekerle* Sándor miniszterelnök minden szónoknak válaszolt és e válaszok nyomán oda konkludált, hogy a javaslat nagyon jó és a Háznak ezt el kell fogadnia. El is fogadta a Ház általánosságban.

A részletekre már nem kerülhetett a sor, mert interpellációkra kellett áttérni. *Mádi-Kovács* János, *Bozóky* Árpád és *Nagy* György interpellált. *Nagy* György márczius tizenötödikének törvényes ünneppé való emelését kívánta.

Részletes tudósításunk ez:

A képviselőház ülése.

— Kezdődött délelőtt tíz órakor. —

Elnök: *Justh Gyula*.

Jegyzők: *Zlinszky* István és *Dudits* Endre.

Az elnök: Megnyitja az ülést.

A Ház a jegyzőkönyv hitelesítése után áttért a tőkekamat- és járadékadóról szóló törvényjavaslat folytatásához tárgyalására.

Névszerinti szavazás.

Soron van a javaslat tizenkettedik szakasza, melyhez *Eber* Antal és *Kuszká* István a tegnapi ülésen módosítást nyújtottak be. (Hogy a tízszázalékos adókules ötre szállítottassék le.) Miután a módosítás indítványozói névszerinti szavazást kértek, az elnök ezt elrendeli s szavazás előtt az ülést öt percze felfüggeszti.

Szünet után a Ház többsége a tizenkettedik szakaszt *Eber* Antal és *Kuszká* István módosításával fogadta el.

A tizenharmadik szakasztól a tizenkilencedik szakaszig nincs felszólalás.

A tizenkilencedik szakaszról *Wekerle* Sándor miniszterelnök azt a módosítást ajánlja, hogy a büntetés az eltagadott adó egy százalékában állapítottassék meg s csak ismételt felszólítás ellenére megtagadott bevallás esetén rovassék ki négy százalék.

A Ház a szakaszt ezzel a módosítással fogadja el.

A huszadik szakasztól a harminczötödik szakaszig nincs felszólalás s ezzel a Ház a javaslatot részleteiben is elfogadta s annak harmadszori olvasását a következő ülésre tűzte ki.

A Ház ezután áttért az általános kereseti adóról szóló törvényjavaslat tárgyalására.

A kereseti adó.

A javaslat címénél *Nagy* Sándor kontingentált adó mellett az adókules nagyságát mellékesnek tartja s miután a miniszterelnök úgy nyilatkozott, hogy a kontingentált összegre nézve előterjesztést fog tenni a vita folyamán, a javaslatot a maga részéről elfogadja. A kereskedelmi érdekeket a reform által nem látja veszélyeztetve. Ha a kontingentált összegnél több adójövedelem folyna be, a törvényhozásnak módjában lesz az adókulesot leszállítani. Az a félelem is alaptalan, hogy a magyar kereskedelem versenyképesség tekintetében az osztrák mögött marad a reform következtében.

Az elnök az ülést tíz percze felfüggeszti.

Szünet után *Polónyi* Géza a kereseti adó reformjának súlyos következményeitől fél. Ha a miniszter fentartja a javaslatban kontemplált adókulesot, válságba dönti a különben is rossz helyzetben tengődő iparos és kereskedő világot. Szerette volna, ha az egyenes adók reformja helyett a községi adó és községi háztartások rendezetlen állapotán segített volna a pénzügyi és belügyi kormány. A belügyminiszterhez több ízben kérdést is intézett ez iránt, de választ sohasem kapott. A javaslatot különben elfogadja, csak azért, hogy gyors letárgyalásával is hozzájáruljon a politikai válság lebonyolításához.

Vázsonyi Vilmos a progresszió behozatalát követeli a kereseti adónál. Elismeri annak az érvnek a jogosságát, hogy a progresszió behozatala a kereset eltitkolását eredményezheti. De mégis szívesen látta volna a progressziónak szerény mértékben való megállapítását.

A miniszterelnök nyilatkozata.

Wekerle Sándor miniszterelnök *Polónyi*nak válaszul kijelenti, hogy az állam tisztviselőinek a községi adóhoz való hozzájárulása tekintetében egységes elveket érvényesített s gondja volt rá, hogy a lakóhelyek különbözősége ne jelentsem rájuk nézve különböző adóbeli megterhelést. A községi adó és a községi háztartás kérdése szintén benne van a kormány programjában s ennek megvalósítására az adóreform javaslatok letárgyalása után valószínűleg sor kerül.

Az állam a maga jövedelmi forrásainak megválasztásában egyelőre nem tekinthet el s még messze vagyunk attól, hogy egy általános jövedelmi adóban egyesítsük a kincstár összes adójövedelmeit.

A progresszivitás, melyet *Vázsonyi* hiányosnak talál, teljes mértékben, sőt jobban meg van valósítva. Az önadóztatás elve az adókivető bizottságoknak biztosított jogkör által a legszélső konzekvenciáig érvényesül. Hajlandó bizonyos módosításokhoz hozzájárulni, így kiskorú gyermekek esetében általában helyet ad az adólevonásoknak.

A házasztály-adónál pedig nem ellenzi, hogy annak első fokozatában a minimális érték hatvan-szorosát vegyék alapul. Kéri a javaslat elfogadását.

A Ház a javaslatot ezután általánosságban elfogadta s áttért az interpellációk tárgyalására.

Az interpellációk.

Mádi *Kovács* János a tolnamegyei Dunaág szabályozása dolgában intéz interpellációt a földművelésügyi miniszterhez.

Bozóky Árpád a Szerbiával kötött vám- és kereskedelmi szerződés tárgyában intéz interpellációt a miniszterelnökhöz.

Szabó István interpellációjának a legközelebbi interpellációs ülésre való halasztását kérte.

Nagy György márczius tizenötödikének, mint nemzeti ünnepnek törvénybeiktatása tárgyában terjeszt elő interpellációt.

Az elnök az ülést félhárom órakor berakasztette.

A t. Házból.

I. A válság napjai.

Néhányat láttunk efélét. Amikor elhatározódik egy kormány megbuktatása és a színen megjelennek a várományosok, az örökségre lesők, meg a hiénák. Megjelennek, akik a paklit keverték. Az intrika-csinálók. A farizeusok. A győzedelmes filiszteusok. A folyosón vastag szivarfüst terjed. Egyik ember a másikba üfődik és senki se mondja, hogy „Bocsánat!“, hanem úgy veszi a dolgot, mint amikor választási időben a kortesek utat törnek maguknak s olyankor nem számít, hogy kit taszitanak félre. Alakok, akik sokáig türtőztették magukat és kényszerűen alkalmazkodtak a szokásokhoz és a megállapított tekintélyekhez, most egyszerre mind kibontakoznak eredeti egyéniségükkel és mind ráköpnek a drága szőnyegekre, hosszan heverednek végig a pamlagokon, maguk alá huzzák a lábukat és nem titkolják, hogy piszkos a lábbelijük, sok illendőségi tekintet megszűnik. A kárörvendő igazi arcukat mutatják. Egykori tekintélyek feje felett elnéznek. Eddig jelentéktelen embereket ünnepelnek.

Láttunk efélét. A miniszterek, akik egy héttel azelőtt nagyhatalmak voltak, gunyos kifejezést erőltetnek arcukra. Avagy nem is kell nagyon erőltetniök, magától jön az ilyen. A válság napjaiban a fondorkodók napról-napra és jelenetről-jelenetre kijátszák a minisztereket és apró egyszerű ötletekkel neveltségessé teszik őket. Kész két peccátesen titkolt elhatározásokat megtudnak és betűszerint nyilvánosságra adják. A bizalmasokat meghódítják a maguk részére és mihamar értesülést kapnak valamenyi lépésükről és meggyűlölik terveiket. És aztán nevetnek. Büszkén, elégedetten, sugárzóan, elbizakodottan járnak-kelnek, fontos tanácskoznak és már berendezkednek. Már a hódolókat fogadják, akik alázatosan hízlekednek:

— Ezt jól csináltátok. Úgyesen fojtogattátok őket. Hej, mindig mondtam én, hogy ti vagytok az igaziak.

— No, hiszen várhatnátok még...

— Nincs mit várni. Meg kell fojtani őket és hedobni a Dunába.

— Ahogy parancsoljátok...

— Nem mi parancsoljuk, mi engedelmeskedünk nektek. Adjatok nekünk szerepeket. Mutassátok meg, hogy melyikkel bánjunk el.

— Csak türelem. Szükség lesz minden emberre. Nem fogunk megfélemlkezni rólatok a munkánál.

— És az eredményél se fogtok megfélemlkezni rólunk, ugy-e bár?

— Természetesen.

Láttuk így néhány minisztérium elmulását, intrikák és alattomoságok következtében és láttunk minisztereket, akik ebben a hangulatban csak egyetlen vágyakozást tápláltak, hogy oda fordulhassanak a tegnap hízelkedőkhöz és a ma kárörvendőkhöz és azt mondhassák nekik:

— Milyen közönséges firmák vagytok!

Ez a minisztersors a válságok napjaiban és ez a folyosói hangulat.

Most is így van. Félrevonul Wekerle, leül a miniszteri székbe, formalitásból hallgatja, hogy mit beszélnek a tőke-kamatadó javaslatról és hogy a tizszázalékos megállá-

pitást névszerint le akarják szavazni. Bánja is ő. Mulassanak, ha tetszik. Véletlenül nem szavazták le. Az se baj. Inkább egyébről beszélget a körülötte csoportosulókkal. Tréfálgozik Nagy Emillel, Hentz Károlylyal. Mögötte Popovics Sándor az államtitkár szójátékokat csinál. Ezekén is nevet. Elvégre mit tegyen egyebet. Azt csak nem tárgyalhatja itt, hogy mi a véleménye arról a kocsiban folytatott diskurzusról, amivel Justh Gyula megváltoztatta a Kossuth Ferencz állásfoglalását, amíg a Kossuth Ferencz lakásáról a képviselőházig mentek és mire Wekerle, meg gróf Andrássy Gyula odaértek egészen más volt a helyzet, mint amikor ők a kocsibalépés előtt együttesen tanácskoztak és Justh nem mehetett be hozzájuk. És amikor arról volt szó, hogy a bankbizottsági ülést ne a delegációs teremben tartásák, hanem a féleletem a bizottsági helyiségben, mert Kossuth Ferencz nem tud olyan magasra felmenni, akkor az egyik bankforradalmár így szólott:

— Ha nem tud feljönni, hát maradjon lennt.

És csak azért is a delegációs teremben tartották az ülést.

Hallgatnak ezekről, rábizzák másokra, hadd elmélkedjenek fölöle.

De hogy megváltozott a szín. Egyszerre éljenzés hallatszik a teremben.

— Ki az? Tán Kossuth Ferencz jött be?

— Oh, persze.

— De hát kit éljeneznek?

— Kit? Hát Holló Lajost éljenzik!

Kevés idő múlva a folyosón zug végig az éljenzés.

— Kinek szól ez? Talán gróf Apponyi Albertnek?

— Hogy is ne! Gróf Apponyi Albert Eberhardtba készül. Ez az éljenzés gróf Batthyány Tivadarnak szól! Éljen gróf Batthyány Tivadar.

És hol van gróf Andrássy Gyula? Ott áll az alkotmánypárti folyosón és jóízűen szivarozgatva hallgatja, hogy miket beszélnek alkotmánypárti és néppárti képviselők. Egy-két esendes megjegyzést tesz, de olyan közönyösen, mintha csak érdeknélküli hallgató lenne.

Egyszer csak átsiet a színen dr. Sebestyén József, az új-párt titkára és a szembejövőknek mondja:

— Jön! A kegyelmes ur jön.

És előlép báró Bánffy Dezső, régi idők vihartállott miniszterelnöke, aki hosszú betegségből most gyógyult fel. Sietnek örömeiket kifejezni a gyógyulás felett és első, aki üdvözli, gróf Andrássy Gyula.

— Gratulálok.

— Mert én ezen már tustem, — felel mosolyogva báró Bánffy.

A jövőre tervezők, a győzelem mámorosai éppen a miniszteri új listát állítják össze, amikor meglátják báró Bánffy Dezsőt.

— Be kellene venni a névsorba! — véli egyikük.

A többi azonban tiltakozik:

— Nem lehet! Megtelt. Már most is sokan vagyunk!

... Ime a helyzet. Még meg sem buktatták igazában a kormányt, s már az új minisztérium névsora megtelt!

II. Műsorváltozás.

Amíg javában rendezkednének és már arról beszélgetnek, hogy ki miképen fogja butoroztatni a miniszteri lakást, egyszer csak híre szalad, hogy a Kossuth Ferencz vasuti szalonkocsiját tisztogatják, tehát Kossuth Ferencz Bécsbe utazik.

Nyomban izgatott telefonálások és kérdézősködések keletkeznek:

— Ki jön Bécsbe! Ki jön velünk elkísérni szeretett vezérünket?

— Holló Lajost, vagy Batthyány Tivadar grófot, avagy Justh Gyulát?

— Ugyan kérlek? Szeretett vezérünket, Kossuth Ferenczet!

— Hát már megint Kossuth Ferencz, a szeretett vezérünk?

Nemsokára megérkeznek az ellenhírek: Kossuth Ferencz nem megy Bécsbe. Erre az összes felkiáltások nem létezöknek tekintetnek.

Hanem jön helyette egy másik hír, miként ha hideg szél törne át a tavaszias levegőn:

— Lukács László lesz a miniszterelnök.

— Lukács László?

— Igen, Lukács László, aki régen pénzügyminiszter volt, Lukács László lesz a miniszterelnök.

A zsvajgás megszűnik. És a csendben halkán megszólal valaki:

— Ki van közületek jóban azzal a Lukács Lászlóval? Szeretném megüzeni, hogy mindig kiváló, becsületes férfiúnak tartottam.

KÜLFÖLD.

Báró Schönaich és a porosz hadügyminisztérium. Báró Schönaich tábornok, közös hadügyminiszter tegnap a porosz hadügyminisztérium százéves fennállása alkalmából a közös hadsereg nevében szívélyes üdvözlő-táviratot intézett *Einem* gyalogsági tábornok, porosz hadügyminiszterhez. Berlinből a következő választávirat érkezett Schönaich báróhoz:

„A hadügyminisztérium nevében meghatva mondom köszönetet Exzellenziádnak jubileumunk alkalmából hozzánk intézett meleg szavaiért. Adja a Mindenható, hogy szövetséges hadseregeink továbbra is hű fegyvertársak maradjanak. *Einem.*“

Megegyezésünk Törökországgal. A tegnapi török minisztertanács nem fejezte be az entente-jegyzőkönyv indokolásának tárgyalását. Ennél fogva a jelentést nem ma terjesztik a kamara elé.

Báró *Aehrenthal* közös külügyminiszter a király elismerését és köszönetét fejezte ki táviratilag örgróf Pallavicini osztrák-magyar nagykövetnek az entente-jegyzőkönyv hosszadalmas és nehéz tárgyalásai folyamán kifejtett fáradhatatlan munkásságáért, egyben a saját nevében üdvözölte a nagykövetet a hízegő és jól megérdemelt legfelsőbb elismeréshez és újból meleg köszönetet mondott neki a jelzett tárgyalások körültekintő vezetéséért, amelyek alkalmasak, hogy kedvező hatást gyakoroljanak a politikai helyzetre.

Konstantinápolyból jelentik, hogy a kirakodó hajósok ezéhe bojkottal fenyegeti azokat a hajótársaságokat, kik saját kirakodó hajósaikat nem iratják be a ezéhe. A bojkott első sorban az osztrák Lloydot, ezenfelül pedig egy orosz és egy olasz társaságot fenyegeti. Az angol hajók javára kivételt akarnak tenni. A bojkott hétfőn kezdődik.

Háboru vagy béke?

— A hatalmak intervencziója. —

Budapest, márczius 3.

A nagy hatalmak intervencziója tegnap történt meg Belgrádban és ma az a szenzációs hír érkezett Szerbiából, hogy Szerbia visszautasította a nagy hatalmak béketörekvéseit és ragaszkodik eredeti álláspontjához: a területi rekompensációhoz és Bosznia-Hercegovina autonómiájához.

E hírt azonban később oda módosították, hogy a szerb kormány még nem adott végleges választ, mert előbb meg akarja hallgatni még egyszer a szkupstina véleményét. A sok ellentmondó hírből nem lehet tiszta képet alkotni arról, hogy mi történt Belgrádban, de bizonyos az, hogy a vérmes remények, amelyeket a nagy hatalmak intervencziójához fűztek, nem váltak be.

A szerb minisztertanács állítólagos határozata nagy meglepetést okozott, mert az utóbbi napok békés hírei után biztosra vették a belgrádi kormány engedékenységét. A belgrádi békehangokkal ugyan nem álltak összhangban a szerb kormány katonai intézkedései, amelyek határozottan háborus szándékról tanuskodtak.

A hatalmak intervenczióját a megállapodás szerint előbb az orosz követ barátságos intelme előzte meg. A szerb minisztertanács, mely az intervenczió után azonnal összeült, állítólag megmaradt a szerb politika merev álláspontja mellett, amennyiben magáévá tette a szkupstina ismert rezolúcióját, mely nemcsak területi rekompensációt kíván, hanem követeli Bosznia és Hercegovina autonómiáját.

E határozat nagy elkedvetlenedést szült még ott is, ahol eddig Szerbia jóakarói voltak. Francia diplomáciai körökben ugyanis azon a nézetben vannak, hogy ezután a szerbek már Oroszország részéről sem számíthatnak többé támogatásra. Ezt Pétervárott is hangoztatják, de Oroszország magatartása ennek dacára is igen gyanús. Az orosz határon történő katonai intézkedések nem bizonyítanak Oroszország őszintesége mellett. Katonai körökben ugyanis még vannak győződve arról, hogy abban az esetben, ha Szerbiával háborúra kerülne a dolog, Oroszország oly katonai intézkedéseket tenne a határon, anélkül, hogy háborút kezdene, amelyek lekötnek hadseregünk egy részét. És erre számíthatnak Szerbiában is, ahol ma érkezett jelentések szerint is komoly katonai előkészületek történnek.

Mint katonai forrásból értesülünk, hadvezetőségünk e mozgósítással szemben újabb katonai intézkedéseket tesz. Ezekből az eseményekből következtetni lehet, hogy a szerb kormány nem hajlandó a rekompensációk kérdését győztesen elintézni, mint ahogyan ezt Bécsben kívánják. Ily körülmények között a legkomolyabb eseményekre lehetünk előkészülve, mert a hatalmak intervencziója után, ha az csakugyan eredménytelen, már csak a monarchia ultimátumáról lehet szó. Ezt pedig tudvalevőleg

nyomon szokta követni a nyílt ellenségeskedés megkezdése.

Mai távirataink a következők:

Szerbia nem enged.

Tegnap délután Szergejev orosz követ megjelent Milovanovics külügyminiszternél és az orosz kormány megbízásából azt a barátságos tanácsot adta neki, hogy Szerbia mondjon le területi kompencziókról, valamint Bosznia és Hercegovina autonómiájára vonatkozó követeléseiről, miután nem számíthat arra, hogy e követeléseit az európai nagy hatalmak támogatni fogják. A délután folyamán Anglia, Franciaország, Németország és Olaszország diplomáciai képviselői is megjelentek a külügyminiszternél és a szerb kormánynak ugyanazon tanácsot adták. Milovanovics külügyminiszter tudomásul vette e lépéseket.

Ezután a király elnöklésével minisztertanács volt. Három óra hosszáig tartó tanácskozás után egyhangulag elhatározták, hogy Szerbia a nagy hatalmak lépésére azt válaszolja, hogy követeléseit, amelyeket a szerb nemzeti szkupstina ismert rezolúciójában felállított, nem vonhatja vissza. Szerbia még mindig bizik Európa igazságosságában, nem mondhat le azonban területi követeléseiről, valamint Bosznia és Hercegovina autonómiájára vonatkozó követeléséről.

A minisztertanácsban történetekről még a következő jelentést kaptuk:

Amikor Milovanovics külügyminiszter tegnap délután a pétervári követség útján értesült Izvolszki szándékáról, ezt azonnal közölte Novakovics miniszterelnökkel, aki nyomban minisztertanácsot hívott össze, mely hír szerint, rendkívül izgatott viták közt folyt le. Stojanovics és Protanovics ifju-radikális miniszterek, valamint az ó-radikális belügyminiszter állítólag amellett nyilatkoztak, hogy Szerbia most már nem tehet mást, mint hogy az engedékenység útjára tér. A többi minisztereknek ellenben az volt a véleményük, hogy Szerbia többé nem hátrálhat meg és a háborút most már csak úgy lehet elkerülni, ha az annexió kérdését nyitva tartják mindaddig, amíg a szerb kormányra nézve kedvezőbb alkalom kínálkozik arra, hogy követeléseit érvényesítse.

Mikor az orosz követ felszólalása hiábavalónak bizonyult, Németország, Anglia, Franciaország és Olaszország kabinetjei megállapodtak, hogy kollektív eljárással még egy utolsó kísérletet tesznek és a pétervári kormány példájára felszólítják a szerb kormányt, hogy ejtse el területi követeléseit és Bosznia-Hercegovina autonómiájának követelését. Ennek az egyértelmű megállapodásnak tettek eleget tegnap délután az angol, francia, német és az olasz követek, mikor megjelentek Milovanovicsnál. Figyelmeztették a szerb külügyminisztert, hogy ha ragaszkodik Szerbia a területi igényekhez és Bosznia-Hercegovina autonómiájának követeléséhez, akkor teljesen elszigetelten fog állni és semmiesetre sem számíthat támogatásra valamely hatalom részéről. Beavatott részről közlik, hogy amennyiben Szerbia fenntartja területi követeléseit és emiatt összeütközésbe kerül az osztrák-magyar monarchiával, a hármass entente hatalmainak egyikére sem számíthat.

A külföldi diplomáciai képviselők tegnapi intervencziójáról jó forrásból a következő részletek szivárogtak ki:

Tegnap délelőtt gyors egymásután megjelent a külügyminisztériumban az orosz, a német, az olasz, az angol és végül a francia követ. Elsőnek Szergejev orosz követ jött, aki Milovanovicsnak kijelentette, hogy kormányától utasítást kapott arra, hogy tegyen a szerb kormánynál barátságos

szóbeli nyilatkozatot, és tanácsolja, hogy Szerbia ejtse el követeléseit Bosznia-Hercegovina autonómiája és a területi kárpótlás tekintetében s legyen mérsékelt, hogy lehetővé tegye a békés megoldást. Ezzel a nyilatkozattal teljesen meggyező volt a többi követ felszólalása is. Milovanovics azt válaszolta, hogy tudomásul veszi a nyilatkozatot s közvetlenül azután összeült a minisztertanács, amely délután 5 órától este 8 óráig tartott. Nem akadt egyetlen miniszter sem, aki úgy vélekedett volna, hogy követni kell a hatalmak tanácsát, sőt ellenkezőleg, a kormány valamennyi tagja amellett volt, hogy ki kell tartani és nem szabad elejteni a követeléseket. Különösen Protics pénzügyminiszter volt felette szenvedélyes és azt fejtette, hogy megalázó és végzetesen veszedelmes volna a meghátrálás. Mikor fölvetették a minisztertanácsban azt a kérdést, vajjon harcoképes-e a hadsereg, Zivkovic hadügyminiszter így válaszolt:

— Isten és a történelem előtt elvállalom a felelősséget érte, hogy a hadseregben uralkodó szellem kitűnő. A szerb hadsereg becsülettel fogja megállani helyét a hazáért.

Végül kijelentették az összes miniszterek, hogy valamennyien a követelések főtartása mellett foglalnak állást s így ment határozatba, hogy értesíteni kell a hatalmak diplomáciai képviselőit, hogy Szerbia semmiképen sem képes megszüntetni a barátságos felszólítást és minden körülmények között ragaszkodni kénytelen a szkupstina ismeretes határozatában foglalt követelésekhez.

Még nem lehet tudni, mikor fogja a kormány ezt a választ a diplomáciai képviselőknek tudomására hozni. A kormány csak azt a tényt közli mai kommunikációjában, hogy a hatalmak képviselői lépéseket tettek a kormánynál, de a minisztertanács döntését nem hozza nyilvánosságra.

Mielőtt a kormány a hatalmak képviselőinek átadná választát, újabb határozatot akar provokálni a szkupstinától, hogy ragaszkodjék-e a jan. 4-iki ülésen hozott határozathoz. Holnap titkos ülés lesz, amelyen Milovanovics jelentést fog tenni a helyzetről. Több képviselő egyenesen kérdést intézett a miniszterekhez, hogy most már mi lesz, de a kormány tagjai kitérően csak annyit válaszoltak, hogy mindenki tudni fogja kötelességét. Czettinjéből jelentik, hogy ott általános örömmel fogadták a szerb kormány tegnapi minisztertanácsának határozatát. A szerb országos honvédelmi bizottság minden nagyobb városban népgyűlést hívott össze, hogy a kormányt támogassa ellenállásában a hatalmakkal szemben.

Mind e hírekkel szemben szerb illetékes helyen kijelentik, hogy a szerb kormány a mai délután folyamán adta át választát az orosz követ részéről kormánya megbízásából tegnap lozzaintéztett kérdésekre. Egyidejűleg kijelentik, hogy sem e kérdés sem, sem pedig a szerb válasz tartalma tekintetében ez idő szerint hivatalos kijelentések a nyilvánosság részére nem tettek és nem is tehetők. Csak annyit lehet kijelenteni, hogy a szerb kormány nem ragaszkodik kategorikusan az ismert követelésekhez, de azokat még véglegesen nem is vonta vissza. Az igazság inkább a két verzió közepén fekszik. Közlebbi kijelentések csak akkor tehetők, ha Oroszországtól ellenválasz érkezik.

Képviselői körökben kijelentik, hogy a szerb kormánynak a szerb követelésekről való teljes lemondása ki van zárva, mert erre a szkupstina semmiféle kormányt sem hatalmazna fel. A szerb kormány elvben továbbra is ragaszkodik a kompencziókra vonatkozó követelésekhez és álláspontját Oroszországgal szemben oly értelemben precízírozta, hogy Szerbia e követeléseitől csak az esetben állhatna el, ha az európai nagy hatalmak garantálnák Szerbia politikai és gazdasági önállóságát.

A Reuter-ügynökség azt a hivatalos értesülést nyerte, hogy az a belgrádi jelentés, amely szerint a szerb kormány fenntartotta területi igényeit, nem felel meg. Sőt ellenkezőleg, a kormány erre vonatkozó követelését visszavonta.

A szerb hadsereg mozgósítása.

Bécsi katonai körökben hirtelen jár, hogy Szerbiában mérvadó helyre érkezett információ szerint, kétségtelenül megtették az előkészületeket egy, vagy három hadtest mozgósítására. Ugy látszik, hogy egyelőre a Duna-, Drina- és Szundia-hadtest részletes mozgósításáról van szó. Csapatokat szállítanak az ország belsejébe, illetőleg Belgrádból Sabacz felé, és nagyszabású anyagszállításokat eszközölnek. Tartalékosok behívása, ami mozgósítást jelentene, eddig nem történt, ellenben turnusokban folytatják a tartalékosoknak már októberben megkezdett beszólitását ellenőrzési szemlére. A második korosztály után most a harmadik korosztály legénységével végzik ezeket az ellenőrzési szemléket. Az állami táviró-vonalakon permanens a szolgálat, és a vasutakon csapat-szállításokra tesznek előkészületeket. Ebből a tényből azt lehet következtetni, hogy a legközelebbi időben nagyobb csapatmozdulatokat terveznek.

Berlini jelentések szerint Szerbia nemcsak két hadtestet mozgósít. Belgrádban vasárnap délután körülbelül hatezer, hétfőn három-ezer, tegnap pedig kétezer tartalékost láttak. A katonai vonatok elindulását a pályaudvaron lévő közönség viharos tüntetésekkel kísérte.

A belgrádi pályaudvaron naphosszat rakják a vagonokba a municziót és egyéb hadiszereket, hogy az ország belsejébe szállítsák. Egy mellékvágányon két nap óta különvonat áll készen két szalonkocsival és egy lokomotívval, amely be van fűtve. Ez a vonat fogná esetleg Nisbe szállítani a királyt.

Milovanovics kijelentette a Lokalanzeiger tudósítójának, hogy Szerbia eddig türelmesen szenvedte el a nemzeti gyászt, s ha most egyelőre elhalasztja követeléseinek teljesülését, az csak annyit jelentene, hogy ha eddig várt, várhat még rövid ideig.

Novakovics miniszterelnök így jellemezte a szerb népfogását:

Aligha van olyan szerb, legyen bár magasarangu, vagy szegénysorsu, aki nem úgy vélekednék, hogy a császár György trónörökösnek Pétervárott írt levelére adta, hogy Oroszország e pillanatban semmit sem tehet Szerbiáért, de talán egy év múlva igen. Ha Szerbia lemond is területi igényeiről, a válság megmarad, ezért az egyetlen logikus politika volna, ha Ausztria-Magyarország nem érné be Szerbia egyszerű lemondásával a területi követelésekről, hanem erőszakkal szerezne magának garanciákat, hogy a türelmetlen szomszéd továbbra nem fogja határait fenyegethetni.

A pártok tanácskozása Belgrádban.

Tegnap mind a négy politikai pártklub ülést tartott abból a célból, hogy a politikai helyzetet, különösen pedig Szerbiának Ausztria-Magyarországhoz való viszonyát megbeszélje. Az ifju-radikális klub ülésén a kereskedelmi, a naturalista-klub ülésén pedig az igazságügy-miniszter is megjelent. Mind a két miniszter tüzetesen kifejtette a kormány álláspontját, mely abban csúcsosodik ki, hogy arról, hogy Szerbia hivatalosan lemond területi követeléseiről, nem lehet szó, ilyen lemondás helyett, inkább a jelenlegi bizonytalan viszonyok fenntartását választanák, akármilyen káros is annak a hatása az ország gazdasági életére. A két miniszter továbbá kijelentette, hogy a szkupstina legközelebbi ülésén egy interpelláció folytán tárgyalni fogják a politikai helyzetet és hogy a kormány el van rá határozva, hogy a hozandó határozatot a kormány minden körülmények közt respektálni fogja.

Oroszország álláspontja.

A francia kormányhoz közelálló körökben nem titkolják, hogy aggasztónak tartják a helyzetet s egyáltalán nincs kizárva, hogy nyílt konfliktus támad Ausztria-Magyarország és Szerbia között. A pétervári kormány abban a komoly intésben, amelyet belgrádi képviselője után a szerb kormányhoz intézett, félreértést nem tűrő határozottsággal jelölte meg azt az utat, amelyet Szerbiának követnie kell s ilyen körülmények között teljes lehetetlenség, hogy Izvolszki pártját fogja Szerbiának,

ha fentartja territoriális követeléseit, amelyek az orosz külügyminiszter jogosulatlanoknak ítélt. Egyébként a pétervári kormány a francia kormányval bizalmasan közölte, hogy konfliktus esetén nem támogathatja Szerbiát. Diplomáciai körökben nem tartják valószínűnek a konferencia létrejöttét, mert a német birodalmi kormány a merev elutasítás álláspontjára helyezkedett. Németország azt a felfogást vallja, hogy a konferencia épp az ellenkezőjét érné el, mint amit várnak tőle.

Milovanovics a helyzetről.

A „Matin“ belgrádi levelezője hosszabb beszélgetést folytatott Milovanovics szerb külügyminiszterrel, aki a helyzetről a következőképpen nyilatkozott:

— Mi alávétjük magunkat a nagyhatalmak kívánságának. Meghajlunk az ítéletük előtt és biztosítjuk a nagyhatalmakat, hogy békés és teljesen nyugodt magatartást fogunk tanúsítani.

A beszélgetés további folyamán a miniszter kijelentette, hogy a szerb kabinet valamennyi tagja osztja nézetét. Arra a kérdésre, hogy mit csinálna Szerbia, ha Ausztria-Magyarország oly nyilatkozatot követelne, amelyben territoriális követeléseiről lemondjon, Milovanovics ezt felelte:

— Egy írásbeli lemondási nyilatkozat kirozsakolása most, amikor torunkon a kés, teljesen értéktelen volna. De azért meg vagyok győződve, hogy a szerb közvélemény hajlani fog a miniszterek tanácsára és nem fogja megzavarni a békét.

Mit mond Pasics.

A „Rjec“ mai száma közli belgrádi tudósítójának Pasicsal folytatott beszélgetését. Pasics a következőket mondta:

Szerbia eddig bátran és kitartóan harcolt a pángermanizmus ellen és egzisztenciájával védte az európai egyensúlyt. Oroszországtól elhagyatva, Szerbia kétségbeesik állami önállóságának jövője miatt. Mély szomorúsággal kell mondanom, hogy Oroszország politikája elhibázott. Szerbia a végén be fogja látni, hogy nincs számára más menekvés, csak az, hogy Németország és Ausztria-Magyarország között vessen magát. Ennek a két nagyhatalomnak érdekei is ezt követelik.

Pétervári nagykövetség a helyzetről.

Gróf Berchtold pétervári osztrák-magyar nagykövet fogadta Pétervárott a Figaro levelezőjét, akinek a következőket mondta:

— Hogy az osztrák-magyar monarchia politikája feltétlenül békés és a tulságos engedékenység következtében fajultak el az ellentétek. Belgrádból még az annexió előtt nagy pánszerb agitációt indítottak meg Bosznia-Hercegovinában s ennek volt természetes következménye, hogy a bekebelezés után Szerbia területi követelésekkel lépett föl s a belgrádi kormány lázasan kezdett fegyverkezni. A nagy izgalomra való tekintettel Ausztria-Magyarország is katonai rendszabályokat fogantatosított, de csakis a béke megóvása céljából, amelyet Szerbia részéről igen nagy veszedelem fenyegetett. Az osztrák-magyar monarchia most is, miként eddig jó szomszédja akar maradni Szerbiának, nem kíván háborút, mert nem érdeke, hogy Szerbia gazdaságilag gyöngge legyen, vagy pláne a tönk szélére jusson. Most, hogy a szerb kormány Oroszország sürgős felszólítására ellenére is területi igényeket emleget, felette komoly a helyzet, de még mindig van remény, hogy Szerbia követni fogja a pétervári kormány tanácsát.

Montenegrói czáfolat.

Czettinjéből jelentik, hogy alaptalan azon hír, hogy Miklós montenegrói fejedelem az esetben, ha Ausztria-Magyarország Anglia közvetítésére hajlandónak nyilatkozott volna arra, hogy Spizzát átengedi, avagy bérbeadja Montenegrónak, — teljesen félmondja a Szerbiával való közösséget és Ausztria-Magyarországnak Boszniára és Hercegovinára való birtokjogát elismeri. A hivatalos lap

tegnapi számában megjelent a montenegrói fejedelmi kormány által kiadott kommuniké a következőket mondja:

Habár Montenegro a történelmi hivatottsága által kijelölt állásponthoz az annexió proklamálásának első napja óta ragaszkodott és dacára annak, hogy az osztrák-magyar csapatok folytonosan gyülekeznek határunkon, Spizzától a Szandzsákiig és dacára Ausztria-Magyarország hajói demonstrációjának, Bécsből oly híreket terjesztettek, hogy Montenegro közvetlen tárgyalásba lépett Ausztria-Magyarországgal és kész volna, hogy a Szerbiával való közös akcióitól eláll. E feltevésben rejő szándék nyilvánvalóan az, hogy Európa közvéleményét félrevezessék abban a perczben, amikor a szerb kérdés áll napirenden, elhivatván azt, hogy Bosznia és Hercegovina kérdése nem létkérdése ugy Montenegrónak, mint az egész szerb népnek, valamint Szerbiának. E tekintetben a komolyabb lapok figyelmét felhívjuk miniszterelnökünknek a skupstinában mondott exorzójára, valamint az ugyanott elfogadott napirendre, amennyiben az egész szerb nemzet ügyére vonatkozik. Abban a helyzetben vagyunk, hogy kijelenthesük, hogy Montenegro és Szerbia szolidaritása sohasem lehet szorosabb és erősebb, mint a jelen pillanatban.

Szerb támadás Oroszország ellen.

Az a hír, hogy a belgrádi szerb követ kormány nevében tényleg tanácsokat adott a szerb kormánynak a Belgrádban való intervenczióra vonatkozó, Németország által kezdeményezett javaslat értelmében, Belgrádban a legnagyobb elkeseredést keltette fel Oroszország ellen. A lapok telve vannak Izvolszki elleni roppant heves támadásokkal és azt mondják, Ausztria-Magyarország szolgálatában áll. A monarchia teljesen meg lehet elégedve Oroszország magatartásával. Az a körülmény, hogy Oroszország az első hatalom, amely a szerb kormánynál a többi hatalomtól függetlenül interveniált, nem változtat azon a tényen, hogy Ausztria-Magyarország szövetségeseinek, Németország kívánságaival szolidárisnak mondotta magát. Annál nagyobb örömet keltett a hír, hogy a szerb kormány a szerb szkupstina által eléje kitűzött álláspont-hoz, amely Bosznia és Hercegovina autonómiájának és területi kompenzációknak követelésére vonatkozik, a nagyhatalmak intervencziója után is ragaszkodik. A Politika ma így kiált fel: *Intézen most Ausztria-Magyarország ultimátumot hozzánk, ha mer!*

Anglia a békeért.

Az alsóház tegnapi ülésén Ashley azt a kérdést intézte Grey külügyi államtitkárhoz, kijelentheti-e, hogy Anglia akár más hatalommal együtt, akár önmaga azon van, hogy az Ausztria-Magyarország és Szerbia, illetőleg Montenegro közti differenciák békés uton megoldassanak. Grey kijelenti, hogy a hatalmak köztük Anglia is, váltottak ez ügyben jegyzőkeket avégből, hogy elősegítsék a békés megoldást. Arra a kérdésre, vajjon az államtitkár anélkül, hogy prejudikálna a tárgyalásoknak, tehet-e a háznak jelentést azoknak folyásáról, Grey nemmel válaszolt. A tekintetbe jövő hatalmak közt folyó tárgyalás szükségszerűleg informatív jellegű és ezért a miniszter nem hiszi, hogy a jelen pillanatban valamelyes nyilatkozatot tehetne.

Legújabb híreink.**Berlin, márczius 3.**

A „Vossische Zeitung“-nak jelentik Szerajevóból: Tegnap reggel Trebeniczától délkelet felé a Drina mentén a szerb partról átlóttek és halálra sebesítettek egy csendőrt. Hír szerint szerbek lövöldöztek három járőrcsapatra is.

Berlin, márczius 3.

Milán király törvénytelen fia, Krisztics Milán, a „Lokalanzeiger“ mai számában nyilatkozatot közöl, hogy a mostani szerb dinasztia nem fog sokáig uralkodni. Szerbiára nézve a legjobb volna, ha Ausztria-Magyarország okkupálná. Néki egyébként nincsenek politikai ambíciói és az a véleménye, hogy Franciaországban egy lovászfünak jobb dolga van, mint a szerb királynak Belgrádban.

A nagyszerb összeesküvők.

— Targyalás a zágrábi törvényszéken. —

Budapest, márczius 3.

Péter szerb király trónraléptekor Belgrádban alakult egy szövetség, amelynek a célja a nagy szerb politikai eszme terjesztése volt. A szövetség élén ugyanazok az egyének állottak, akik ma György trónörökösrel együtt Szerbia háborus törekvéseit pártolják. Ennek a szövetségnek, amelynek a neve „Szlovenszki Jug“ (Szláv dél), a horvát vidékeken élő szerbek között is számos híve akadt, akik teljes erővel propagálták a nagyszerb eszméket. A céljuk az volt, hogy Horvát-Szlavon-Dalmátországekban forradalmat csináljanak, a melyet Szerbia és Montenegró fegyverrel fognak támogatni, azután pedig elszakadnak Magyarországtól és Karagyorgyevics Péter jogára alatt nagyszerb államot létesítenek. Az összeesküvők ezzel a célzattal Horvát-Szlavonországekban számos ilyen irányú szervezetet alakítottak és eszméiket nyomtatványokban is terjesztették.

A horvát hatóságok valahogyan a nyomára jöttek az összeesküvésnek és vizsgálatot indítottak, amelynek az volt az eredménye, hogy hat hónap alatt ötvenhárom egyént letartóztattak és fel-ségárlás miatt vádat emeltek ellenük. Ma délelőtt kezdődött meg ennek a nagyszabású bünpörnek a tárgyalása a zágrábi törvényszék előtt.

A törvényszék épületét százával állják körül az emberek és csak azokat bocsátják felkilenek órától kezdve a törvényszék épületébe, akiknek belépőjegyük van. A rendőrség ügyel az épület körül a rend fenntartására.

A tárgyalóteremben csak tizenhöz ujságíró számára van hely, amiért a többi lapudósítónak a közönség soraiban kell helyet foglalniok. A harmadik védő közül huszonhöz jelent meg, ezek közt a hat szerb radikális vádlott tíz védője.

Kilenc óraor vonult be a bíróság, nevezetesen *Parabochja* törvényszéki elnök, továbbá *Czerkus* és *Pavesjo*, *Fink* és *Meinzer* szavazó-bírák. Belépnek továbbá a terembe *Zuvaj* helyettes, valamint *Accurti* Milán ügyész. Ezután a vádlottak jelennek meg a teremben. Elsőnek *Pribicevics* Ádám és *Valerian*, utána a többiek a vádiratban foglalt sorrend szerint. A vádlottak nyugodtak és a közönség sora közt jelenlévő ismerőseiket üdvözik.

Első sorban az általános kérdéseket intézik az egyes vádlottakhoz. Amidőn *Pribicevics* Ádám kijelenti, hogy szerb ortodox vallású, az elnök akként igazítja helyre, hogy görög keleti vallású.

Milics vádlottat az elnök rendreutasítja azon kijelentése miatt, hogy a vádiratban „mindenfélő“ foglaltatik.

Amidőn az elnök *Ercegovac* vádlottat, aki tíz gyermek atyja, kérdezi, hogy ki a védője, azt felelte: Büntetlen előletem és tiszta lelkiismeretem.

Bekic vádlott védőit és pedig dr. Sztójánovics és dr. Pellet, mint olyanokat, akik a vádirat szerint kompromittálva vannak, a törvényszék visszautasítja.

Bekics ez ellen semmiséget jelent be.

Accurti ügyész javaslatára a szerb radikális vádlottak védőit, dr. Dobricsics és dr. Miladinovics ugyanazon okból az elnök visszautasítja.

Miladinovics az ellen tiltakozni akart, de az elnök ezt nem engedte meg. Erre a védők nagy zajban törnek ki és tiltakozó kiáltásokat hallatnak.

Miladinovics a vádirat felolvasása után kijelenti, hogy visszautasítása miatt tiltakozást jelent be.

Jakics vádlott bejelenti, hogy a vádirat helytelenül mondja őt egy gyermek atyjának, amennyiben nős, de nincs gyermeke.

Az általános kérdések után dr. *Hinkovics* védő emelkedik szólásra és kijelenti, hogy az ügyész eljárása, amelylyel egyes védők visszautasítását javasolta, a törvény szerint nem engedhető meg, miután csak a bíróságot illeti meg a jog, hogy védőket elfogadjon vagy visszautasítson.

Accurti ügyész kijelenti, hogy nem tett indítványt, hanem csupán kérte Dobricsics dr. és Miladinovics dr. védők visszautasítását.

Hinkovics védő megállapítja, hogy a büntető perrendtartás értelmében a vád és a védelem egyenjogú.

Ezután a bíróság visszavonult, hogy a két említett védő visszautasítása ügyében tanácskozzék. Félórai tanácskozás után azt határozza, hogy az ügyész kérelmének helyt adva, visszautasítja dr. *Dobricsics* és dr. *Miladinovics* védőket.

Bekics vádlott és dr. *Kokics* védő tiltakoznak és semmiséget jelentenek be. *Bekics* Popovics Dusán drt kéri fel védőnek, amit Popovics dr. el-

fogad. Ezután több vádlott tiltakozik az ellen, hogy lefényképezzék őket, miután a közönség soraiban több fényképező vettek észre. Csak hosszabb idő múlva tettek eleget a kívánságuknak. A vádirat felolvasása után féltizenkét óraor az elnök fél órára felfüggesztette a tárgyalást. Szünet után a vádlóval felolvasásába fogtak.

UJDONSÁGOK.

Sötétség.

Messze Keleten, a nagy éhségek és a megkaneukázott forradalmak országában megjelent egy kifáradt ember. Messziről jött, onnan, ahol fölajdultnak az emberek az ólmos korbács verése alatt, ahol vérbefojtják a jajokat és ahol titkos fölháborodások tombolnak a lelkekben. És ahol még nagy és égő fiatalág van és piros lelkesedés a szivekben és ahol meghalnak az emberek merész ideákért és mámoros fővel rohannak a barrikádokra, hogy odadobják magukat a halálnak. Az ember pedig elindult onnan messziről és amíg törte az utat, — kifáradt a lelke. Bejárta a szemével azt az ösvényt, amit idáig megtaposott, átszaladt, az emlékezése a küzdelmein, a törekvésein — és a lelke megropant, amikor meglátta a sikertelenséget és a nagy sivárságot. A fáradt ember meglátta az egyik oldalon a küzdelmek kilátástalanságát és meglátta a másik oldalon az életet, az örömeiket, amelyeket eddig nem szívott, a sok virágot, amelyeket az emberek nem szakítottak le és az élvezeteket, amelyekről megfosztotta őt eddig az élet. Aztán lement a fáradt ember a völgybe, az emberek közé, akik még mindig elvetik maguktól azokat a gyönyöröket, amiket az élet fölkinál nekik, elvetik azokért az eszmékért, amelyek sohase fognak diadalra jutni és amelyekért örökké csak küzdeni és elhullani fognak. És a fáradt ember pihenést, örömeiket és szerelmet hirdetett a harezokt érdekesebb élni, mint diadalt sohse érő ideákért és életet hirdetett, amelyet át kell élni mind a maga szépségével és gyönyörűségével. És a forradalmi harezok végtelenben kifáradt Arcübasev hirdette az orosz népnak a „Szanin“-t.

Azóta az Arcübasev regénye végigjárta Európát és teleharsogta a gyönyörre esalagató szavával új nemzetek földjét. Otthon, Oroszországban, a szabadságért küzdő emberek megszédültek a hangjától és a kifáradt lelkeket, — mint a kifáradt Arcübasev — otthagyták a harezmezőt és lilionos esonakon vezettek át egy más, szerelemmel és esákkal teli életet. Oroszországban ugy hatottak a „Szanin“ kemény igazságai, mint valamikor az első forradalmi bomba és a hatalomtól elnyomott, megvert társadalom beletemetkezett az érzelki gyönyörökbe. A szabadságért küzdő küzdő, kifáradt társadalom föl-szivta a „Szanin“ ideáit, előtte új evangéliumot hirdetó apostoli szózat lett az Arcübasev regénye, — néhány ezer kilométerrel nyugatra pedig, ahol épp ugy olvasták és épp ugy kapkodták, összezsugorodott — vagy tán föl-emelkedett: — egyszerű irodalmi alkotássá. A Szaninból, amely Oroszországban filozófia volt, a nyugaton művészet és irodalom lett.

A Szanin-kérdésnek itt van a legelső ütőköző pontja. Arcübasev egy speciális struktúrájú, egyénileg fejlődött társadalomnak prédikált, amelynek a folytonos gyötrődése, az örökös küzdelme megíratta vele a Szanint. Ő maga is azok közül az oroszok közül való, akik a verekedések alatt eltelejtették az életet végigélvezeni, akik a földön csak a vértócsákat látták meg, de a szerelmet és az élet örömeit nem. Ő maga is kifáradt és a kifáradtagnak prédikált. Nekik, az orosz küzdő társadalomnak, annak a diáknak, aki föbelöveti magát az eszméiért, annak a munkásnak, akit Szibériába visznek, annak az írónak, akit az akasztófa fenyeget minden cikke után, — de nem nekem, nem a magyar társadalomnak, nem a vizsgálóbírónak. Mire ideért, regénynyé lett a „Szanin“ és

lefoszlottak róla az igehirdető allurejei. Az igazságai elferdültek, a tendenciái meggyöngültek, — nem maradt meg belőle egyéb, csak a regény, a művészet és az az érdekes kulturkép, amelyet általa a mai Oroszországról kapunk.

Már itt sincs tehát igazuk azoknak, akik a társadalom megmételvezésével vádolják a Szanint és ezért akarják elpusztítani. Az a hang, amely Oroszországban csattogva zengett és olyan volt, mint a párját szerelemre hívó pacsirta dala, nálunk nem zeng és nem esalogat. És az erotikumból kiesik a tendencia és csak az író művészete marad meg benne.

A támadói azt állítják, hogy ez sem igaz. Hogy az egész könyv a legocsmányabb pornográfia, amelyet meg kell égetni, el kell kobozni. És el akarták kobozni a Szanint ad maiorem dei gloriam.

Kérdezzük az érzékeny erkölcsiektől: nem látnak-e napról-napra a kávéházakban ujságokat, amelyek még förtelmesebbek, még piszkosabbak, mint Arcübasev regénye. Amelyekben nem erotika van, hanem mezítelenség, piszkosság és amelyek tele vannak közönséges — mondjuk csak ki — disznóságokkal. És kérdezzük a felháborodókat: nem látnak-e napról-napra a könyvesboltok ablakaiban olyan könyveket, amelyek még sokkal jobban sértik az erkölcsi érzést, mint a Szanin? És kérdezzük a lármázóktól: nem tudják-e, hogy Magyarországon csinálják a legtöbb pornográfiát és hogy hatalmas kivitelünk van a legocsmányabb könyvekből? És kérdezzük az elkobozóktól: ismerik-e Faublas lovagot, Casanovát és a többi hálószebahóst és ismerik-e a Vénus-, Pikáns- és egyéb könyvtárakat, amelyek igazán a mételety hintik szerte a honban és amelyek ellen nem jutott észbe lármázni és tiltakozni egyiküknek sem.

De a Szanint, azt lefokozzák mindezek alá. Megpiszkolják a művészetét és eltagadják, hogy irodalom volna benne. És a vizsgálóbíróért kiabálnak, hogy támogassa és erősítse az igazságukat. Mintha Magyarországon a vizsgálóbíró kezében volna az irodalmi kritika és a vizsgálóbíró volna hivatva eldönteni, vajjon művész-e Arcübasev vagy otromba kontár.

Mert hiába, végeredményben határkérés az egész Szanin-ügy. Művészet-e vagy pornográfia, irodalmi alkotás-e vagy ocsmányság? Hogy Szaninban sok a művészet, azt még maguk a támadók is bevallották, az irodalmi bírálói pedig sehol sem bélyegezték meg a Szanint pornográfiával, schasem mondták, hogy Arcübasev kontár, de sőt mindnyájan vallották a nagy művészetét. Hogy ez a művészet az erotika körül forog, hogy a témája szerelem és nem holdsugár vagy limonádé, még igazán nem büntett. Ha pedig az: akkor tessék elkobozni Shakespeare-t, Zolát, Flaubert-t, Sudermannt, tessék elátkozni Dantét a Paolójával és Francescájával és tessék betiltani a „Walkür“ előadását, mert hiszen az is a vérfertőzést, a testvérek szerelmét dicsőíti és — engedjék meg szaninisták és antiszaninisták — sokkal szebben és hatalmasabban, mint Arcübasev.

A Szanin nem pornográfia és ezt az elkobozást kívánók — már t. i. azok, akik a könyvet elolvasták — nagyon is jól tudják. Mert nem igaz, hogy a pornográfiát akarják megsemmisíteni, nem igaz, hogy a mételetytől félnek és nem igaz, hogy az Lida és Farudir szerelme fáj nekik. De igenis, tajtékat fujnak, mert Szanin nem szereti Krisztust, mert nekimegy a papságnak és orron üti a klerikalizmust. Szaninnak az a véleménye, hogy Jézus az emberiség átka és nem megváltója és kineveti a szertartároskodást, ez pedig az ő szemükben égbe kiáltó, máglyára való bűn. Az fáj nekik, hogy megrugja a papságot és azt lármázza az emberek fülébe, hogy: „Ne hagyjátok magatokat becsapni és ne engedjétek, hogy a világesalók kiszipolyozzanak benneteket.“ Ez persze bűn és rettenetes, de ez nagyon természetes volna, ha Szanin azt hirdeté, hogy a lutheránusok, kalvinisták, zsidók és nazaránusok égettessenek el. Ha kiadta volna újra a jelszót: „lutheránus

combouantur!“, ha izgatott volna Szanin üvöltő hanggal és tajtékzó ajakkal azok ellen, akik nem akarják meghajtani a kemény nyakukat az ő klerikális igájuk alá: akkor kaczagtak volna örömtükben, akkor ártatlan lett volna Szanin érzéki szerelme és akkor szálltak volna az égbe a szerelmes lángok tisztán, mocsoktalanul, új Madonnaként. De mert szétverte a klerikális bilincseket, mert megsujtotta az ökle a sötét koponyákat, mert fölzdult a szava a sötétséget hímzőkre, hát elátkozott Arcubasev és pornográfia a „Szánin.“ Akár a sajtószabadság elkobzása árán is

NAPIREND. Napár. Csütörtök, márczius 4. — Róm. kath.: Kázmér hv. — Prot.: Kázmér. — Görög-ország: febr. 19. Filemon. — Zsidó: Adar 11. Eszter böjt. — A nap két reggel 6 óra 36 perczkor, nyugszik d. u. 5 óra 47 perczkor. — A hold két d. u. 2 óra 59 perczkor, nyugszik reggel 5 óra 48 perczkor. — A miniszterelnök fogad d. u. 4 órakor. — Az igazságügyminiszter fogad 12 órakor. — A kereskedelmi miniszter fogad 10 órakor. — A pénzügyi államtitkár fogad 12—2 óráig. — A közoktatási államtitkár fogad 12—2 óráig. — A képviselőház ülése d. e. 10 órakor. — Nemes Marczell régi mesterműveinek kiállítása a Szépművészeti Múzeumban nyitva 10—2-ig. Belépődíj nincs. — Nemzetközi grafikai kiállítás a Műcsarnokban egész 9—5-ig. Belépődíj 1 korona. — A Miénk kiállítása a Nemzeti Szalonban nyitva 9—5-ig. Belépődíj 1 korona. — Az Új Művészeti Szalon (Kecskeméti-u. 3.) nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — A Műhely kiállítása az Uránia Kigő-téri szalonjában nyitva 9—8-ig. Belépődíj 20 fillér. — A Könyves Kálmán Nagymező-utcai szalonja rendezés miatt zárva. — A N. Múzeum állattára nyitva 9—2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10—1-ig. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9—1-ig. — A Történelmi Képcsarnok zárva. — A Földtani Intézet Múzeuma nyitva 10—1-ig. — A Szechenyi Múzeum nyitva 10—12-ig. — Az aquineumi múzeum nyitva egész nap. — A Techn. Iparmúzeum nyitva 9—1-ig. — Az ország. levéltár oklevélkiállítása nyitva 9—2-ig. — A Ráth György Múzeum nyitva 10—4-ig. — Az Erzsébet múzeum nyitva 9-től fél 1-ig és 3—4-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9—4-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 3—7-ig. — Az Egyetemi könyvtár nyitva 9—12-ig és 3—8-ig. — A Fővárosi könyvtár nyitva 9—2-ig. — A Keresk. Múzeum könyvtára nyitva 9—2-ig. — A pedagógiai könyvtár nyitva 9—12-ig és 3—6-ig.

— **Az angol királyné beteg.** Londonból jelentik, hogy a királyné néhány héttel ezelőtt meghült s állapotában azóta nem állott be javulás. Ma azt jelentik, hogy a királyné a mai udvari fogadáson nem vett részt. Már néhány hónappal ezelőtt is kérdéses volt, vajjon a királyné elutazhatik-e a királylyal Berlinbe. Allapotát azután annyira javult, hogy ezt az utazást mégis megtehetné. Most alig van nap, amelyen a királyné egészen jól volna. A király egyelőre nem adta föl azt a szándékát, hogy holnap elutazzék.

— **Rendjeladományozás.** A király Kraljevic Tivadar pozsegai és Martincic Iván mária-goriezai esperes-plébánosnak, érdeműs tevékenységük elismeréséül, a Ferencz József-rend lovagkeresztjét adományozta.

— **Návay Lajos állapota.** Návay Lajosnak, a képviselőház beteg alelnökének állapotában tegnaptól mára lényegesebb változás nem állott be. Még mindig bizonytalan, vajjon a betegnél operáció válik-e szükségessé. Állapota iránt ma is sokan érdeklődtek s barátai és ismerősei közül személyesen is számosan keresték fel.

— **Czimadományozás.** A király Rössel Nándornak, a központi mértékügyi intézetnél alkalmazott számvizsgálónak a számtanácsosi címet és jeleget díjmentesen adományozta.

— **Merénylétterv a czár ellen.** A párisi rendőrség egy műhelyt fedezett fel, amelyben orosz forradalmárok bombákat gyártottak. A bombákra egy a czár ellen tervezett merénylétre lett volna szükségük. A forradalmárok, akik egynek a kivételével valamennyien megszöktek Franciaországból, sorsbuzás útján döntötték el, hogy ki vigye el a bombákat Oroszországba. A bombák elszállításának a feladata egy forradalmárnőre hárult, a rendőrség azonban megghusította a merénylétet.

— **Az egyetemi prorektor állapota.** Dr. Török Aurél udvari tanácsos, az egyetem prorektora, hosszantartó betegségéből annyira felépült, hogy közelebb üdülés céljából Abbáziába utazik. Az embertani intézetben, illetőleg az egyetemen működését csak hazatérése után kezdi meg.

— **Follért Károly kinevezése.** A hivatalos lap mai száma közli Follért Károlynak posta- és távirtda vezérigazgatóvá történt kinevezését, amelyről már a napokban hírt adtunk. A kinevezésről szóló kézirat a következőképpen hangzik:

Kereskedelemügyi magyar miniszterem előterjesztésére Follért Károly posta- és távirtda-igazgatót posta- és távirtda-vezérigazgatóvá kinevezem.

Kelt Bécsben, 1900. évi február 26-án.

Ferencz József s. k.

Kossuth Ferencz s. k.

— **Kitüntetés.** A király Vukelic József tiszteletbeli szentszéki ülhöknek, lippai plébánosnak sok évi érdeműs működése elismeréséül a koronás arany-éremkeresztet adományozta.

— **Azev és a czár.** Hetek óta úrnak a világ összes lapjai Azevrol, az anarchista forradalmárról. Kitudódott róla, hogy ő a század legnagyobb gonosztevője, akinek lelkét megsemmisíthetetlenül gyilkosság terheli. És mindennek dacára az a hír érkezik az orosz fővárosból, hogy a czár kegyesen kihallgatáson fogadta a szörnyetegét. A hír szerint Azev jóbarátságban áll Raekovszki volt politikai rendőrfőnökkel, aki most az orosz belügyminisztérium külön megbízatások számára beosztott hivatalnok és akinek, mint ilyennek, joga van a czár előtt bármikor megjelenni. Raekovszki a czárnál kieszközölte, hogy Azevet kihallgatáson fogadja és a czár megköszönte Azevnek a szolgálatait, sőt elismerése jeléül 25.000 rubel jutalmat utalványozott ki részére. Föl lehet tenni, hogy a monstruozus hirdást száfolat fogja követni.

— **Kitüntetett rendőrfelügyelő.** Magas kitüntetés érte Beniczky Tamás budavári rendőrfelügyelőt. József főherczeg több évi buzgó szolgálatai elismeréséül monogrammjával és czimerével ékített briliáns nyakkendővel ajándékozta meg a kitűnő felügyelőt.

— **A függetlenségi párt vacsorája.** A függetlenségi és 48-as párt ma este tartotta meg szokásos heti pártvacsoráját a Kovács-féle vendéglő külön termében. A vacsorán a pártnak igen számos tagja vett részt. Jelen voltak: Wekerle Sándor miniszterelnök, Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter, Justh Gyula, a képviselőház elnöke, Tóth János államtitkár, gróf Batthyány Tivadar, Holló Lajos, Barabás Béla és Sággy Gyula, a függetlenségi párt alelnökei, továbbá báró Kemény Árpád főispán, Chernel Gyula főrendiházi tag, Baross János, Beck Lajos, Beniczky Árpád, Bernáth Béla, gróf Bethlen István, Buza Barna, Csanak János, Fried Lajos, Fernbach Károly, Ferencz Géza, Gáspár János, Hammersberg László, Halász Lajos, Horváth Béla, Jeszenszky Ferencz, Kelemen Samu, Korda Andor, Kubik Gyula, Laehue Hugó, Máthé László, báró Mansdorff Géza, Mérey Lajos, Markos Gyula, Mukits Simon, Nagy Sándor, Nemess Bertalan, Novák Dániel, Nagy Emil, Pozsgay Miklós, Petrogally Oszkár, Putnoky Mór, Rátkay László, Ság Manó, Simkó József, Símei Vilmos, Somogyi Aladár, Szentiványi Árpád, Szentiványi Gábor, Szatmári Mór, Szász József, Szunyogh Mihály, gróf Teleki Arvéd, Vissontai Soma, Világhy Gyula, Vásárhelyi Dezső, Vertán Endre, Weber János és Zakariás János ország. képviselők, Istók János, Kállay Frigyes, Kozma Miklós, Nagy Győző, Semsey Gyula kültagok, dr. Pally Sándor és Jakab Sándor, a függetlenségi párt titkárai stb.

A vacsorán jelen volt párttagok Wekerle Sándor miniszterelnököt és Kossuth Ferencz kereskedelemügyi minisztert beléptekor lelkes ovációkban részesítették és zajosan megüljenezték. Az asztalfőn Wekerle miniszterelnök ült Tóth János államtitkár és Sággy Gyula között, míg vele szemben Kossuth Ferencz foglalt helyet Justh Gyula és Barabás Béla között.

— **Hőfuvás.** Villachban a hó folytonosan esik. A Villach-Tarwis, illetve Villach-Rosenbach-vonalat egy időre sikerült szabaddá tenni, úgy hogy néhány személyvonat megindítható volt. Egy kisegítő mozdony, amelyet Pontafelből a 970. számú vonat segítségére küldtek, a Palluge-Graben-aalgut közelében kisklott. Egy másik kisegítő mozdony Malborghetnél egy hólavínában megakadt. Itt nyolcz munkást egy lavina eltemetett. Hetet megmentettek, a nyolczadik meghalt.

— **Kirabolt postavonat.** A Vladikavkaz-vasut egyik postavonatján a vasuti pénztárostól 40.000 rubelt loptak el, amely őrizetére volt bízva. A rablók tettük elkövetése után leugrottak a vonatról és elmenekültek.

— **József Ferencz főherczeg az iskolában.** Az ifju József Ferencz főherczeg, József főherczeg fia, szorgalmasan látogatja a budai II. kerületi katolikus főgimnáziumot, illetőleg Ferencz József-intézetet, amelyben most az ötödik gimnáziumi osztályt végzi. A fiatal főherczeg hetenkint kétszer hallgatja végig az előadásokat és osztálytársaival együtt tanul és szórakozik. Különösen nagy kedvvel vesz részt az iskolai sportgyakorlatokban. Azokon a napokon, amikor otthon marad, az intézet tanárai járnak hozzá, akikkel szorgalmasan készül a vizsgálatra mely az iskolai év végén, június havában lesz.

— **Kuni herczeg látogatása a Mezőgazdasági Múzeumban.** Ma délelőtt Kuni japán császári herczeg kíséretével, melyek között Morioka vezérőrnagy és Fukud ezredes, a bécsi japán nagykövetség katonái attaséja is ott volt, megtekintette a Mezőgazdasági Múzeumot. A herczeg, ki élénk érdeklődéssel szemlélte az egyes osztályokat, különösen az erdészeti, vadászati, lótenyésztési és selyemtenyésztési csoportokban töltött hosszabb időt. Kuni herczeg apróra kikérdezte a japáni tárgyak eredetét és láthatólag örült, hogy ennyi vonatkozást talált hazájára nézve.

— **Menekülés a lavina elől.** A tegnapi nap folyamán az a hír érkezett Innsbruckból, hogy Laufraun közelében egy katonai szakaszt ski-gyakorlatok közben hólavina érte utól. A katonák megmentésére nyomban kiküldötték a 88ik gyalogezred három századát, amelynek, mint utjában Innsbruckból táviratozzák, sikerült az egész csapatot megmenteni. A mentőexpedíciónak a parasztok elmondták, hogy látták, amint a ski-járó katonákat egy lavina meglepte és a mélységbe rántotta. A katonák csak folytonos hólapátolással tudnak előrejutni. Innsbruckból és Trientből újabb csapatokat indítottak utnak, hogy a mentőmunkát siettesék. Már tegnap nagyon aggodták a katonák sorsa miatt, mert a havazás következtében, amely tegnaptól óta folytonosan tart, újabb lavinaszerencsétlenségtől féltek. Egész Dél-Tirolban tegnap is rettenetes időjárás volt és a havazás egy pillanatig sem szűnt meg, ami a mentőmunkát rendkívül megnehezítette. A hó nagyon vizenyős és ez végképpen elvette a reményt, hogy a szerencsétlen embereket élve meg tudják menteni, mert attól tartottak, hogy az óriási hótömegek, amelyek őket eltemetik, óriási sulyukkal agyonnyomják őket. El voltak rá készülve, hog az expedíció összes tagjai elvesztek. A mentési munkálatokat a nagy hó dacára is folytatták és csakhamar megállapították, hogy a lavina nem temette el a csapatot, csak utját vágta el. Hosszas erőfeszítés után végre éjjeltájban sikerült az egész csapatot megmenteni. A megmenekülésről azonnal értesítették Jenő főherczegot, a tiroli katonai parancsnokot. — Itt említjük meg, hogy Tassai községben, mint Bellunóból táviratozzák, két házat, amelyekben tizenhárom ember volt, a hólavina elöntött. Csapatok mentek a szerencsétlenség színhelyére. Még nem tudják, sikerül-e valakit megmenteni.

— **A bécsi próbaröpülés.** Bécsből jelentik: A bécsi felszállásra szánt Farman—Voisics-féle repülőgép már utban van és néhány nap múlva Bécsbe érkezik. A felszállás napja azonban nincs pontosan meghatározva, mert ez az időjárástól függ. A felszállás helyéül az arzenál melletti térséget jelölték ki. A repülőgépet Legagneux fogja vezetni; a kísérlet időtartama egyelőre csak rövid néhány perczre fog korlátozotatni. A hadügyi vezetőség képviselőtén kívül számosan lesznek még jelen a felszállásnál, mely elé Bécsben érhető izgalommal néznek.

— **Nászajándékok.** jegygyűrűk legelőnyösebben Polgár Kálmán műőrs ékszertelepén, Budapest, VII., Erzsébet-körut 29., I. em. szereshetők be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— **Letartóztatott zálogjegy-esalók.** A zálogjegyekkel való utcai üzérkedés az utóbbi időben ismét sűrűn szedi az áldozatait. Többnyire tapasztalatlan vidékiekre vetik ki hálójukat a szélhámosok, akik közül ma a rendőrség letartóztatta Mannheim Jakab harmincznyolczéves ruhatisztitót és Horváth Pál harminczéves munkátalan embert.

— **A gyermekbiróságok.** Az ország összes törvényszékein és járásbiróságain működik már a gyermekbiróság. Legtöbb munkája ennek a modern intézménynek persze Budapesten akad, ahol január elseje óta háromszáznál több esetben ítélték a különböző büncselekményekkel vádolt apróságok fölött. A kitünően bevált bíróságnak, amely az Országos Gyermekvédő Liga hívott életre, önzetlen segítői az ügyvédek. Eddig már körülbelül négyszázan vállalkoztak a gyermekek ingyenes védelmére a központi irodában, mely a Buljovszky-utca 23. szám alatt dr. Szilágyi Arthur Károly vezetésével működik, egész nyomozó-tábor is buzgólkodik. A ligának legfáradságosabb munkája az, hogy minden egyes gyermekbűnesetnél saját kipróbált embereivel kipuhattatja az illető gyermek életviszonyait, az állítólagos büncselekmény pontos körülményeit és aztán kimerítő jelentést tesz a bíróságnak. A humánus új rendszer tömérdek apróságot kiment a börtönből, a teljes pusztulásból. Többnyire beigazolódott, hogy a gyermeket csak mostoha viszonyai juttatták bűnbe és a bíróság döntése alapján a Liga feladata, hogy intézeteiben megjavítsa az öntudatlan rossztevőket. A gyermekbiróság reformja teszi nagymértékben szükségessé, hogy a Liga a meglevő 14 intézetét még új intézetekkel szaporítsa. Az idei gyermeknap eredményétől függ, vajjon az a terv sikerül-e. Az előkészületek nagyban folynak.

— **Dreyfus pöre.** Dreyfus bepörölt két francia lapot, amely évek óta támadta és soha másképp, mint árulónak, nem nevezte. Mindenki csodálkozott a volt kapitány türelmén, aki dacára pöre revíziójának és végleges felmentésének, engedte, hogy a nacionalista sajtó ily módon, napról-napra bántalmazza és sértegetse. Most, amikor végül megindította a két lap ellen a sajtópört, érthetővé lett, miért várt vele olyan sokáig; Dreyfus ugyanis nem bízott az esküdtek jóakarátában és tudta, hogy mindenki, aki őt megtámadja vagy megsérti, a legszeretetteljesebb bánásmódban fog részesülni az esküdtek részéről, mint Gregori, a fanatikus örült. A Gregori-esetben az esküdtek úgy döntöttek, hogy szabad az őrnagyra rálőni. Ha tehát Dreyfus esküdtszék elé viszi ügyét, biztos, hogy azt elveszti. Az egyszerű sértés ellenben rendes bíróság elé kerül. Ezek az emberek a törvénykönyv betűi szerint ítélnék s az illető lapoknak kevés reményük lehet arra nézve, hogy felmentik őket, még akkor is, ha a bíró Dreyfus-ellenes. Ebben az esetben valószínűleg minimális pénzbírságra ítélnék ugyan őket, de a perköltségekben is elmarasztalnák a lapokat. Dreyfus ügyvéde tehát sértés miatt indította meg a vádat, míg a lapok ügyvédei rágalalmazásnak minősítik klienseik eljárását a valószínű, hogy az utóbbi álláspont fog győzni. Így tehát esküdtszék elé fog kerülni s a vége az lesz, hogy a perköltségeket is Dreyfusnak kell majd megfizetnie.

— **Ijedelem egy színházban.** A soproni színházban tegnap előadás közben a régi színház egyik második emeleti páholyában hullani kezdett a vakolat. A páholyban ülők rémülve menekültek, mert azt hitték, hogy a karzat túltömöttsége okozza a vakolat elválását. A közönség körében nagy nyugtalanság támadt, de Schindler alkapitány lecsillapította a közönséget, kijelentvén, hogy egyéb baj nincs, csak a régi vakolat kezd hulladozni, nemcsak ebben a páholyban, hanem a színház más helyén is. A rendőrkapitányság jelentést tett erről a tanácsnak, mely azonnal intézkedett a szükséges javítások megtétele iránt.

— **Taftné toilettgondjai.** Minden urinőnek nem utolsó gondjai közé tartoznak a toilettgondok. De Taft elnök feleségének épséggel elsőrendű gondjává lett a toilette. Taftné ugyanis jelen akar lenni a washingtoni kapitólumban férjének beiktatásán. Már most az a kérdés, hogy Taftné és a többi asszony, aki a szertartáson jelen lesz, erre az alkalomra milyen ruhát öltösson. Taftné Párisban rendelt ruhát, amelyet azonban a közvélemény nyomása miatt nem vehet föl s a jövő elnök felesége már most határozta el magát, hogy Amerikában készült fehér sifonból való direktóir kosztümöt vesz föl, amely arany virággal és ezüst csikkokkal van díszítve. Fején kicsiny turbánlaaku sárga szalmából való, ibolyával díszített kalap lesz. Egy gyöngyör sor lesz rajta az egyetlen kiegészítő.

— **Öngyilkos ügyvéd.** Szadovszky Sándor fővárosi ügyvéd, törvényhatósági tag ma délután Fiumében az Európa-szállóban agyomlotta magát. A szerencsétlen ember még a közelmúltban is élénk tevékenységet fejtett ki úgy politikai, mint társadalmi életünkben. Hosszu éveken keresztül a „Sas”-kör igazgatója és a Katolikus-kör alelnöke, tizenöt évvel ezelőtt pedig több turnuson keresztül függetlenségi programmal országgyűlési képviselő volt. Vagyonos ember is lévén, spekulációkba bocsátkozott, melyek az utóbbi időben azonban mindig rosszul ütöttek be. Annnyira elhagyta őt a szerencse, hogy lassanként minden vagyonát elvesztette. Ügyvédi irodájának kis jövedelmével már családjának sem tudott biztos megélhetést nyújtani. Ez a körülmény természetesen nagyon megrongálta az ügyvéd idegeit. Még megpróbálkozott, hogy megtámadott egészségének helyreállítására mindent megtegyen, de mikor látta, hogy mindez hiába való és előtte a szomorú jövő egyre jobban és jobban megérlelődött benne az öngyilkosság gondolata, amit ma, családjától messze, végre is hajtott. Az öngyilkos ügyvéd levelet írt barátjának, dr. Paral Ferencnek. A levélben arra kéri barátját, hogy kíméletesen értesítse családját öngyilkosságáról, melyet már kikerülni semmiféle úton sem lehetett.

— **Sikkasztó postahivatalnok.** A vizsgálóbíró elfogató parancsot adott ki Lipták Irén gödöllői születésű huszonnyolczéves postakezelő ellen, ki a budapesti 18-as számú postahivatalban 5231 koronát sikkasztott. A leányt már január 21-én felfüggesztették állásától, amikor már kisebb pénzkézeltési szabálytalanságot fedeztek fel a hivatalában. Lipták Irén elkor Berzsenyi-utca 9. számú lakásáról az Erzsébet királyné-szállóba költözött, ahol szublimát-oldatot ivott. A gyorsan érkezett orvosi segély azonban megmentette s pár nappal később külföldre utazott. A múlt héten azután megállapították, hogy a leány sikkasztott és följelentették a főkapitányságon. A rendőrség kinyomozta, hogy a postakezelő Szentpéteriné Liphay Eli néven Berlinbe szökött, ahonnan több levelet írt már Budapestre és közli, hogy tárczaforditásokból tartja fenn magát és írói munkásságot fejt ki. A múlt évben Lipták Irénnek a „Végzet” című színművét a kecskeméti színház nagy sikerrel elő is adta. A megszőkött leány 160 cm. magas, sovány, arca hosszás, barna, haja barna, homloka feltűnően magas, szeme kék.

— **Holttest a hószoborban.** Széplak község népe babonás félelemmel, rettegve emleget egy hószobrot, amelyet most találtak a község határában. A nap olvasztotta a hótömeget, de a fához támaszkodó hószobor még sem olvadt el egészen, hanem a jégkéreg pancéjja alól mindinkább előtűnt egy rémes emberarc. A falubeliek felismerék benne Diószadi István társukat. Diószadi István még február 15-én felszedelőzködött és elment Berzák községbe, ahol a kavicsbányában vállalt munkát. Este gyalogszerrel hazaindult az öreg Széplakra. Egy kis pálinka miatt is történt a dolgot, meg a fáradság is ösztönözte, leült az öreg az ut szélére. A törődött ember hamar elbóbiskolt és ottelepte az éjszaka. A nagy hideg megdermesztette az öreg embert, aki ott fagyott az uton. Akkor reggel nagy hóesés volt és betemette a hó Diószadi Istvánt, keresték az öregot, de nem lelték sehol. Egy fél hónap múltán végre most ráakadtak. Hogy olvadozni kezdett tegnap a hó, a széplaki uton egy rémes bóborkitotta jégszobor, egy emberi alak meredt ki az ut széléről. Az arra menő emberek, leküzdve félelmüket, megbolygatták a jégkerget és ráismertek a fagyos burokban épségben megmaradt Diószadi István tetemére.

— **Öngyilkos asztalossegéd.** A minap Schiff András monori születésű 20 éves asztalossegéd eltűnt Kislady-utca 10. számú lakásáról. Hozzájártozóinak azt írta, hogy öngyilkos lesz. Ugyanaznap éjjel a Ferenc József-hídról valaki a Dunába ugrott és elmerült a hullámokban. A hídön hátrahagyott kabátban és kalapban Schiff András tulajdonát ismerték fel.

— **Megcsontított szobor.** A múlt éjjel a párisi Luxemburg-kertben álló Scheurer-Kestner-szobrot megcsontították és bepiszkitották. Megindították a vizsgálatot. Azt gyanítják, hogy a tettet rojalisták követték el.

— **A szakszervezetek memoranduma a belügyminiszterhez.** Az összes Budapesten székelő szakszervezetek terjedelmes beadványt adtak be ma a belügyminiszterhez. A beadványban kifejtik, hogy gróf Andrássy Gyula belügyministersége alatt négyszáz munkásegyletet felfüggesztettek, vagy feloszlattak, új munkásegylet alapszabályait nem hagyták jóvá, ellenben jóváhagyták mintegy harmincz munkáltató szervezetnek alapszabályait. A memorandum ezután kifejti, hogy a belügyminiszter a legutóbbi nyolcz héten belül felfüggesztette a vas- és fémmunkások országos szövetségét, az asztalosok, kávéfőzők, fuvarosok és kávésegek szervezeteit oly indokolással, hogy nagyobb járulékokat szedtek, mint amennyit az alapszabályok megengednek. A felfüggesztés dacára ezeket a járulékokat tovább szedik s új sztrájkalapokat fognak állítani. Ezekről a munkásság le nem fog mondani. Végül kéri a minisztert, nyilatkozzék, hajlandó-e a munkásoknak olyan egyesülési jogot adni, mint a munkáltatóknak. Ha erre nem hajlandó, a munkások beszüntetik egyesületeiket s úgy szervezkednek, amint azt a viszonyok megengedik.

— **Elfogott pénzhamisítók.** A csendőreég Sándoregyházán egy pénzhamisító bandát fedezett fel, mely hónapok óta forintokat, koronákat és ötkoronásokat hozott forgalomba. Az utánzatok kitünően sikerültek. A nyomdát teljes felszerelésével Nyisztor Pál sándoregyházi lakos házában megtalálták. A hamisítványokat Nyisztor készítette és azokat Fábian Antal sándoregyházi, Petrovics Száva és Bukkin Pál homorici lakosok hozták forgalomba. Valamennyiüket letartóztatták.

— **Revolveres leánykérő.** Veininger József 23 éves géplakatos egy mulatságon megismerkedett Marton József cipész Anna nevi leányával. A szép leányt megszerette a fiatal ember, udvarolgatott neki, majd beállított a szülői házhoz és megkérte Marton Anna kezét. A szülők elutasították a szerelmes logényt, aki nagyon elkeseredett. Még több kísérletet tett, hogy megkapja a leányt, de sikertelenül. Tegnap azután berontott Martonék Mester-utca 47. számú lakására, revolvert rántott elő és mindenkit lelővéssel fenyegetett. A feldühöd embert a házbeliek lefogták, de ekkor is folyton ki akarta szabadítani magát, hogy leugorjon az emeletről. Nagy nehezen bevitték a főkapitányságra. Itt azt vallotta, hogy öngyilkos akart lenni a leány előtt, akiről sokat pletykáltak. A tanuk azonban azt mondják, hogy Veininger a család tagjait akarta lelőni. Letartóztatták.

— **Óriási barométer.** Faenzában, Torricellinek, a híres fizikusnak szülővárosában, Alfani jezsuita atya óriási barométert konstruált. Mint ismeretes, a higanylégnyomóról mintegy 760 mm. magas a higanyoszlop, a cső többi részét pedig az ugynevezett Torricelli-féle ürtölti ki. Világos, hogy a barométer folyadékoszlopának a magassága arányban van a folyadék faj súlyával. Minél nagyobb ez az utóbbi, annál kisebb a magasság. Alfani higany helyett tehát olajat használt. Az olaj a higanynál mintegy tizenötször könnyebb és ennek megfelelően a barométerben a magassága is nagyobb, valamivel több, mint 11 méter. A víz a légüres barométercsőben csak 10 méterre emelkedik.

— **Letartóztatott rablóbanda.** A rendőrség egy rablóbandát tartóztatott le, amely Újpest és Angyalföld tájékán garázdálkodott. Hat tagból áll a bünszövetkezet. Betörők, zsebtolvajok ezek, akik az utonállástól sem riadnak vissza. A minap éjszakanak idején az újpesti Gyár-utczában megtámadták Hulla József hentest, a földre teperték és kirabolták. Az utonállók közül ma a rendőrség letartóztatta: Steckelhuber Boldizsár 26 éves asztalost, Berger Ferencz 38 éves lakatost, Gázó Ferencz 22 éves cipészt és Küllner József 26 éves asztalost. Még két 16 éves suhancot nyomoz a rendőrség.

— **Elöntött városrész.** Hajduböszörmény Külváros nevű városrészét nagymértékű hóolvadás következtében a külvíz elöntötte. Az ár az eleméri pusztá felől tödült a városba. Több ház lakhatatlanná vált. A városi hatóság Veszprémi Barna főkapitányt és a városi mérnököt küldte a helyszínére, akik a veszélyeztetett házak lakosait kiköltöztették. Az eső folyton esik.

— **Váltóhamisító kereskedő.** A büntető törvényszék vizsgálóbírája elfogató parancsot adott ki Paskusz Emil bajai születésű, 40 éves fakereskedő ellen. Paskusz édesanyja és egy bajai kereskedő nevére több ezer koronáról kiállított váltót hamisított, a pénzt felvette, azután megszökött. A rendőrség nyomozza.

— **Borzalmas öngyilkosság.** Szegeden hajmeresztő módon vetett véget életének egy boldogtalan végezetű asszony. Kovács Eszter nevű hisztérikus asszonyt azzal vádolták a szomszédai, hogy meglopota őket. A beteges asszonyt annyira elkésértette ez, hogy szobája közepén halomba rakta a butorát, szőnyegét s ruháját és meggyújtotta. Mikor már jól égett minden, a lángok közé vetette magát. Fájdalmában irtózatosan sikoltott s a zajra berohantak a szomszédok. Mire azonban bejutottak a szobába, a szerencsétlen asszony szénáig égett.

— **Az Apolló-színház igazgatósága** e hó 7-én, vasárnap délelőtt tizenegy órakor teljesen deczens műsorral előadást rendez, melynek előadásából eredő tisztá bevételt a *Tulipán-szövetség Magyar Védőegyesület* VII. kerületi tanmühelyei javára juttatja. A jegyek árai: 2 K, 1.50 K és 1 K.

— **Halálozás.** Lakatos Izra, a csiksomlyói római-kath. tanítóképző kisdemeit tanára 59 éves korában meghalt.

Id. Ötvös János földbirtokos, Kecskemét th. város törvényhatósági bizottsági tagja 63 éves korában meghalt Kecskeméten.

Alter Sámuel magánzó elhunyt. Özvegy Alter Sámuelné szül. Tüchler Róza férjét, Aczel Endre, az Új Hírek szerkesztője, dr. Aczel Sándor, az Új Hírek munkatársa, Aczel Károly nagyiparos, Aczel Jenő és Zsigmond nagykereskedők édesatyjukat gyászolják az elhunytban.

x **Téli és Jaeger-árak** legjobb ajándék, Röslerpál, Bpest, V., Harminezad-utca és József-ter sarkán.

x **Fodor-féle vívóterem** a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legmagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

x **Bob-hashajtó a legkellemebb, 10 fillér.**

x **Különös figyelmébe** ajánljuk olvasóinknak a Magyar Orvosi Műszertárt, ahol az orvosi műszerek páratlan választékban és kiváló minőségben szerepelnek be.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **Sembrich hangversenye.** Operánk idősebb látogatói bizonyosan szívesen emlékeznek vissza Sembrich Marcellára, abból az időből, amikor Budapesten először vendégszerepelt. Jó régen volt az. Még gróf Keglevich István első intendánsága idején. A művész akkor pályájának zenitjén állott és kedves megjelenésével, gyönyörű, kristálytiszt hangjával, valamint ragyogó koloratúrájával mindenkit elbájt. Csak az a hűja volt a művészetének, hogy előadásában nem szólalt meg a szív, a lélek és azért éneke hidegen hagyta az embert. Amikor őt ma este hosszu idő után a fővárosi Vigadó nagytermében viszontláttuk, első sorban az lepelt meg, hogy milyen csodálatosan tudta megőrizni ez a szép asszony a fiatalság látszatát. Mintha nyom nélkül vonultak volna el az évek fölötte. Énektudása is régi fényében ragyog. De sajnos, nem mondhatjuk ugyanezt a hangjáról is, mert azt bizony megvált az idő, meg a sok amerikai és ausztráliai turné. A mellregisztere tompa és színtelen; csak a fejhangjainak van még csengése és csak pártatlan énektechnikájának köszönheti a művész, hogy énekelt még most is élvezettel lehet meghallgatni. Persze ügyesen is állította össze műsorát, olyan dalokból és operariákból, amelyek korlátolt terjedelmű hangjának leginkább megfelelnek. A legnagyobb sikert a Traviata-áriával és Strauss „Staendchen“-ével aratta a művész. De Schubert, Brahms és Schumann dalai a vigadó gyilkos akusztikájában nem érvényesültek kellőképpen. Az ilyen finom dolgok kisebb terembe, intímabb körbe valók. A színetekben Frank La Forge adott elő néhány apróságot a zongorán. Az éneket is ő kíséerte. a. k.

(*) **Gyermekkirály.** A Nemzeti Színház pénteken, e hónap 5-én mutatja be Porzolt Kálmán „Gyermekkirály“ című négyfelvonásos történelmi drámáját, amelyvel a szerző a Magyar Tudományos Akadémia száz aranyas Kóczán-díját nyerte. Porzolt Kálmán a „Gyermekkirály“-ban történelmi tárgyú modern színes darabot írt s bár híven festi V. László király korát és a nemzetietlen, erköletelen udvari életet, drámájának több része szinte aktuális és számos vonatkozásával belejátszik a jelenbe. Az újdonság főszerepeit Garamszeghy, Gyenes, Gál, Barthos, Szaecsvay, Horváth Jenő, Mihályi, Mészáros Alajos, Horváth Zoltán, Pálfi, Rózsahegy, Hajdu, Cs. Alszeghy Irma, Váradi Aranka, Demjén Róza és Török Irma fogják játszani. A jelmezes főpróbát a saját képviselői előtt holnap délelőtt tizenegy órakor tartják meg. Az újdonság e héten még szombaton és vasárnapon is színpadra kerül.

(*) **Az Operaházban** holnap, csütörtökön Cahier Charlesné asszony, a bécsi udv. Operaház művésznőjének vendégfellépésével ebben az időnyben először a „Proféta“ kerül színpadra. A vendégművésznő „Fides“-t adja és főlemlítésre méltó, hogy az egész szerepet abban a hangnemben énekel, amelyben azt Meyerbeer eredetileg megírta; más énekesnők ugyanis rendszerint változtatásokat kénytelenek benne tenni. Berta szerepében első ízben mutatkozik be Sebeők Sára. Leydeni János — Lunardi, Oberthal — Kornai, a három anabaptista — Szendrői, Piehler, Ney B., kapitányok — Dalnoki, Kárpát, katoná — Déri, Paraszt — Juhász, Polgár — Mihályi, pincér — Kertész. A III. felvonásban előforduló „Redowa“ és „Korsolya-tánc“-ot előadja Pallai Anna, Brada Ede és a táncoskar. Vezényel Benkő Henrik karmester, rendező Alszeghy Kálmán főrendező. (Évi bérlet 42. sz., rendes helyárak.) — Pénteken az előre hirdett „Carmen“ előadása Környey Béla rekedtsége miatt elmarad s helyette „Mignon“-t adják, a főszerepekben Szamosi Elza, Sándor Erzi, Szemere, Piehler, Mihályi közreműködésével. (Évi bérlet 44. sz.)

(*) **Egy tenorista jubileuma.** Hunfi Imre, a pécsi társulat tenoristája e hó 23-án ünnepli harminczöt éves színészi jubileumát és ugyanakkor bucsuzik a színpadtól, melyen mindvégig derekasan megállta a helyét, számos őszinte sikert aratva. Az érdemes művészt a főváros közönsége is jól ismeri. Egy időben a Népszínháznak volt kedvelt tagja, s azonkívül a nyári színházakban is gyarapította babérait. Hunfi Imre ünneplését Kövessy Albert színgazgató s társulata rendezi, de élénk részt vesz abban Pécs intelligenciája is. A jubileumi estén a „Hoffmann meséi“ kerül színpadra, melynek főszerepét Hunfi a legszebb alakításai közé számíthatja.

(*) **A „Hivatalnok urak“ bemutatója.** Földes Imréné, a „Császár katonái“ szerzőjének új darabját, a „Hivatalnok urak“-at, amelynek előkészületei már teljesen befejeződtek, pénteken mutatja be a Magyar Színház. A darab premierje iránt nagy érdeklődés nyilvánul, úgy, hogy a páholyokat és a földszinti jegyek nagy részét már tegnap elvitték.

(*) **„Az elvált asszony.“** A Király-színház legközelebb új operettet hoz. Bemutatja Fall Leónek, a dollárkirálynő nagyszerű szerzőjének új darabját, a „Die geschiedene Frau“-t, melyet Gábor Andor „Az elvált asszony“ címen fordított magyarra. A darabot a bécsi Karltheaterben sikerrel mutatták be. Az operett bemutatóját a Király-színház nagy gondal készíti elő. Az előadásnak külön érdekessége lesz, hogy a két fő nő szerepet Pálmay Ilka és Medgyassay Vilma fogják játszani. Kivülük részt vesz a darabban csaknem az egész énekes személyzet. A bemutatóelőadás a jövő hét végén lesz. Addig természetesen minden este Rajna Ferenc és Szirmai Albert operettje, a „Táncos huszárok“ kerül színpadra.

(*) **Művészt a Lipótvárosi Kaszinóban.** A Lipótvárosi Kaszinóban márczius 6-án, szombaton vacsorával egybekötött művészt lesz, amelyen Madeline, a híres áomtáncosnő mutatja be speciális művészetét. Vasárnap, márczius 7-én délután a művész a kaszinó hölgytagjai előtt fogja produkálni táncmutatóját.

(*) **A tavaszi tárlat beküldési határideje.** A Képzőművészeti Társulat tavaszi tárlatának beküldési határidejét márczius 13-ára tűzte ki, hogy a művek még a grafikai kiállítás leszerelése előtt érkezzenek be. A tavaszi tárlat ugyanaz a jury illetékes, amely a téli tárlat anyagát elbírálta.

(*) **Nagy operette-hangverseny a Mücsarnokban.** A nemzetközi grafikai kiállításon, a városi-gei Mücsarnokban 4-én, csütörtökön lesz az utolsó-előtti hangverseny, melyen Bachó István vezetésével a teljes honvédszenekar a legkedveltebb operettekkel összeállított, következő gazdag műsort adja elő: 1. Ziehrer: Vidám szellemek, nyitány. 2. Sztójánovics: Csók-király. 3. Strauss: Bőregér. 4. Conrad: Egyveleg Offenbach műveiből. 5. Strauss: Varázskeringő. 6. Huszka: Gül Baba. 7. Offenbach: Fortunio-nyitány. 8. Szirmai: Táncos huszárok. — A Mücsarnok este hét órakor nyílik s a hangverseny főnyelvtől tizenegyig tart. A koronás pénztári jegyeken kívül a tag- és a családtagjegyek is érvényesek.

(*) **Képkiallítás Balassagyarmaton.** Elfer Edéné kereskedelmi tanácsosné elnöklote alatt álló „Ingyentej és kenyéregyesület“ javára kiállítást rendeztek Balassagyarmaton. A kiállításon Olgyay Ferenc, Freesky Endre, Csók István, Tull Ödön, Keményfi, Kóbor Leó, Józsa Károly, Nyilassy Sándor, Nagy Zsiga, Neogrady, Pentel-Molnár János, Pataky László és még több művész vesz részt. A kiállítás vasárnap délelőtt nyílt meg nagy ünnepek keretében. Már eddig is több lép kelt el.

(*) **A szimfónikusok a vidéken.** Az országos szimfóniai zenekar Kun László karnagy vezetésével e hó 8-án indul első vidéki hangverseny-utjára. A jövő héten két estét rendeznek *Márosvásárhelyen*, egyet pedig *Szászrégenben*. Eljátszák a magyar eredetű művek közül *Mihalovich Ödön Sellőjét*, *Bullkay Akos szvitjét* és *Ponyves Jenő „Parasztlakodalom“* című zeneképét. A klasszikusokat képviseli *Mozart* szonátája, *Beethoven* ötödik szimfóniája, *Mendelssohn* Szentiványi álom nyitánya; továbbá *Wagner* Rikárd Tannhauser-nyitányát és *Csajkovszky* III. szimfóniáját is előadják.

(*) **Gyermekszínház.** Holnap, csütörtökön tizedszer adják a Gyermekszínház egyik legnépszerűbb darabját, Feld Mátyás „Hüvelyk Matyi, vagy az elvarázsolt királyleányok“ című énekes és táncos tündérregjét. Az előadás 4 órakor kezdődik.

(*) **Hangversenyek.** Mivel Környey Béla makacs rekedtsége még mindig nem akar elmúlni, a Grünfeld-négyes vasárnap (márczius 7.) VIII-ik hangversenyén Rónay Ödön hangverseny-énekes fog közreműködni. A többi szám, úgy mint *Beethoven* nagy C-dur negyese és *Sinding* zongora-ötöse *Juhász* Aladárral változatlan.

Hétfőn, márczius 8-án este fél 8 órakor lesz a IX-ik filharmóniai hangverseny a Vigadóban Kerner vezetésével *Dohnányi* közreműködésével. A filharmóniai hangverseny e hó 8-ikán közönségre megismétlik *Ducas* „Büvészinas“ című szimfóniai költeményét. Nagy érdeklődést kelt *Szendy* „Magyar Poémák“ első előadása. Az est vendége *Dohnányi* Ernő, ki *Beethoven* b-dur zongoraversenyét fogja előadni. Jegyek kaphatók Rózsavölgyi és társa zeneműkereskedésében.

Busoni Ferruccio, a világraszóló zongoraművész pénteken, e hó 12-én tartja egyetlen hangversenyét a Royal-teremben.

Mulatságok.

** **A nőtisztviselők bálja.** Üdülőtelepe és állasközvetítője javára e hó 6-án, szombaton művész-estélyt rendez a Nőtisztviselők Országos Egyesülete. Az estély, mely a fővárosi Vigadó összes termeiben lesz, hangversennyel kezdődik. A hangversenyt bíró követi, melyhez a zenét Farkas Pali teljes zenekara szolgáltatja. Az estély, melynek rendezésén száz tagú vígalmi bizottság fáradozik, előreláthatólag egyike lesz az évad legsikerültebb mulatságainak és nagyobb összegű gyarapítja az egyesület szociális intézményeit. A vígalmi bizottság a szombati estélyig állandóan permanenenciában marad. Jegyek 5 és 2 koronájával kaphatók Rózsavölgyi és Társa zeneműkereskedésében (IV., Kristófer), továbbá az egyesületben (VI., Andrássy-ut 83.).

** **A pesti izr. polgári fiúiskola volt növendékeinek egyesülete** e hó 7-én, vasárnap délután fél öt órakor a pesti izr. hitközség disztermében (VII., Sip-utca 12. II. em.) a Vajda-öszöndíjalap javára felolvasó-estélyt tart.

** **A „Zalamegyei Kör“** e hó 13-án, szombaton a VI. kerületi függetlenségi 48-as kör disztermében (Andrássy-ut 67.) a megyebeli fűiskolai hallgatókat segélyező alapja javára felolvasás és hangversennyel egybekötött estélyt rendez.

** **Az „Egyetértés Társaság“** e hó 13-án, szombaton, a „Saskör“ (IV., Irányi-utca 17. sz.) összes termeiben zártkörű jótékonyestélyt rendez.

Angol készpénzrendszerű

országosan ismert első-rangu úri szabó-termek szállít mérték szerint, kifogástalan kolméből, több szöri próbával.

prima munka.

Átmeneti kabátot (angol kelméből) 35 frtért
Felöltőt 30 „
Smoking-öltönyt (selyem bélessel) 35 „
Prima utcai öltönyt 30 „

IV., BELVÁROS,
Magyar-u. 3.
I. emelet,
Kossuth L.-u. mellett,
Telefon 116-95

A nm. v. és köz. miniszter elismerő leiratával kitüntetve.

Dr. Batizfalvy I. Z. főváros legelső

FOGORVOSI INTEZETE

Áthelyezve: **Károly-körút 3. sz. alá.**

Fájós fogak meggyógyítása Szájpadlás nélküli műfogak aranyhidak, koronák, Tartós fogtömések, Foghúzóok (altatásban is.) Jól használható fogorvosok el-készítése és behelyezése.

Jótállás mellett mérsékelt szabott áron. Vidékiek félnap alatt megkapják műfogalkat.

FŐVÁROS.

A főváros közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, márczius 3.

Csendes közgyűlése volt ma a főváros törvényhatósági bizottságának. A napirend mérőfogait már jóleve kiszedték, amennyiben az országos szak szervezeti tanácsnak a munkanélküliségre vonatkozó intézmény reformját levették a napirendről. A közgyűlésen napirend előtt **Bárczy István dr.** tett terjedelmes jelentést a fertőtlenítő intézet megvizsgálására kiküldött bizottságnak beszámolójáról. Utána még **Perczel Béla** nyújtott be indítványt a beraktározási vállalatok üzemeinek megakadályozása dolgában. Az indítvány tudomásul vétele után rátért a közgyűlés a napirendre, melynek legkimagaslóbb pontja az automobil-szabályrendeletnek a tárgyalása volt. Több apró-cseprő ügy elintézése után **Gelléri Mór** interpelláció alakjában hívta fel a közgyűlés figyelmét néhány égető és halaszthatatlan ügynek az elintézésére. Gelléri interpellációja után a minden hangosabb esemény nélkül lefolyt közgyűlés véget ért.

Egyébként a gyűlés lefolyásáról a következő tudósításunk számol be:

Fülepp Kálmán főpolgármester megnyitván az ülést, mindenekelőtt közölte, hogy a törvényhatósági bizottságot a múlt közgyűlés óta ismét fájdalmas veszteség érte **Zárday József** miniszteri tanácsos és **Moldoványi Sándor** bizottsági tagok elhunytával. A közgyűlés részvétellel vette tudomásul a derék tisztviselők elhunytát. Az elhalt két bizottsági tag helyébe **Eperjessy István** és **Biró Zsigmond** póttagekat hívják be a törvényhatósági bizottságba. Tudatta az elnök, hogy **Madarassy Béck Gyula** báró édesapjának elhunytá alkalmából ezer koronát, **Fleischer Sándor** dán főkonzul pedig esküvéje alkalmából ötszáz koronát küldött a főváros szegényei között való kiosztás végett. Bejelentette végül az elnök, hogy a munkanélküliségre és a löversenyterti totalizátor intézmény reformjára vonatkozó tanácsi előterjesztést leveszik a napirendről.

Dr. Bárczy István polgármester napirend előtt a fertőtlenítő intézet ügyében a következő nyilatkozatot tette:

A február hó 17-én tartott közgyűlésben **Márkus Miksa** bizottsági tag indítványára méltóztatott bizottságot kiküldeni abból a célból, hogy a fertőtlenítő intézet ellen a sajtóban megjelent vádakra nézve a helyszínen vizsgálat ejtessék meg. Főleg abból a célból, hogy a közönség a megfelelő megnyugtató megkaphassa a fertőtlenítő intézet működését illetőleg. A tisztelt közgyűlés határozata következtében ezen bizottság megalakult akként, hogy minden kerület részéről egy bizottsági tag küldetett ki, mely bizottság a tisztelt közgyűlés határozata alapján **dr. Liebermann Leóval**, **dr. Preisz Hugóval** és **dr. Gerlőczy Zsigmonddal** egészítette ki magát. Ez a bizottság **dr. Vaszilievits** alpolgármester ur vezetésével a vizsgálatot a helyszínen megejtve, a lehető legalaposabb jelentését a mai napon terjesztette be hozzám. A jelentés a legközelebbi közgyűlés napirendjébe ki fog tüzetni, addig is azonban kötelességemnek tartom, hogy a közgyűlésnek megjelentsem azt, hogy a bizottság jelentése végén kijelenti, hogy meggyőződést szerzett arról, hogy a fertőtlenítő intézet működése kifogástalan, berendezése, gépei teljesen megfelelnek a célznak, a fertőtlenítő eljárás tökéletes, a betegek szállítása szabályszerű és megfelel a közegészségügy követelményeinek. Méltóztatásnak ezen bejelentésemet tudomásul venni. (Éljenzés.)

Ezután **Perczel Béla** terjesztette elő indítványát a beraktározási vállalatok üzemeinek megakadályozása dolgában. Az indítványozó azt akarja, hogy a főváros a felveendő nagy költségen terhelje jegezzze elő a közszégi raktárak és árverési csarnok létesítésének költségeit. Az indítványt kiadták a tanácsnak.

A közgyűlés ezután áttért a napirendre. **Orbán Ignác** és társai a közgyűléshez fölbiztek a vásárosarnok nagy husvásárjának rendezése dolgában hozott határozat ellen. A tanács a felebbezés elutasítását javasolja. **Melly Béla** tanácsos felszólalása után a közgyűlés a tanács javaslatát fogadta el.

A kereskedelmi és iparkamarai tagválasztások ez évben lesznek. Ezeknek előkészítésére a közgyűlés bizottságot alakított, melynek tagjai lettek: **Ehrlich G.**, **Gusztáv**, **Hüttl Tivadar**, **Jálcs Géza**, **Kramer Miksa**, **Ott Lajos**, **Boross Soma**, **Glück Frigyes**, **Czettel Gyula**, **Sajó János**, **Schön Ignác**; póttagek: **Simon Jakab** és **Grünfeld Miksa**; jegyző: **dr. Déri Ferenc** tanácsjegyző.

Ezután az automobil-szabályrendelet tárgyalása került sorra. **Rényi Dezső** tanácsos ismertette a szabályzat főbb intézkedéseit, tolmácsolta a tanács azon óhaját, hogy a szabályrendelet tárgyalását két hónapra halasztsák el. A közgyűlés többsége **dr. Platthy György** azon indítványát fogadta el, hogy az általános vitát megtartja ma, a részletes vitát pedig a jövő közgyűlésre halasztja. A közgyűlés ezután a szabályzatot általánosságban vita nélkül egyhangulag elfogadta.

Gelléri Mór intézett ezután interpellációt a polgármesterhez amiatt, hogy még a polgármester hivatalbalépése előtt való időszaktól számos nagyfontosságú közgazdasági és szociális érdekű közgyűlési határozat várja az elintézését. Ilyenek: az olcsó nyaraló-telepek ügye, az **Andrássy-ut** meghosszabbítása, a fővárosi ipar, kereskedelem és forgalom fejlesztése, a munkásjelölti célokra tett kétmillió alapítvány, a lakásviszonyok javítása.

Kérdi Gelléri a polgármestert, hogy a fentebbi ügyeket tartja-e olyan fontosnak, amelyeket érdemes — egyrészt a főváros szociális fejlődése, másrészt a főváros reputációja érdekében is — újból szövegre hozni, megoldásukat elősegíteni és kedvező elintézésük érdekében a szükséges intézkedéseket megtenni. Az interpellációt kiadták a polgármesternek. A napirend többi pontjait, melyek apróbb nyugdíjazásokra, felebbezésekre, csőfektetésekre stb. vonatkoznak, a közgyűlés vita nélkül magáévá tette.

A közgyűlés egyenleg nyolcz órakor véget ért.

(A Táborhegy környéke árvízveszedelemben. Az aranyhegyi árok az enyhébb idő beálltával annyira megtelt vízzel, hogy árvízveszedelemmel fenyegeti a Táborhegy környékét. E célból ma az öbudaiak egy küldöttsége **dr. Stern József** és **Botzenhardt János** orsz. képviselő vezetésével tisztelt **Rózsavölgyi Gyula** alpolgármester előtt és sürgős intézkedést kértek az árok szabályozására vonatkozólag. Az alpolgármester válaszában kijelentette, hogy tényleg a kerület vitális érdekének tartja az árok mielőbbi rendezését. Az árok szabályozására vonatkozó műszaki tervek már készen vannak, csupán az átalakításhoz szükséges háromszáz ezer koronára nincs még fedezet, megígérte azonban, hogy a szükséges intézkedéseket a legközelebbi idő alatt meg fogja tenni.)

(Az automobil-szabályrendelet. A közlekedési és jogügyi bizottságok után ma a főváros tanácsa rendkívüli ülésében foglalkozott az automobil szabályrendelet tervezetével. A tanács hosszabb vita után a szabályrendelet tervezetét, egyes módosításokkal, amelyek különösen a jelzésre, a vezetői képesítésre, a jogosítványok kiadására vonatkoznak, elfogadta, és a ma délután tartandó közgyűlés elé terjeszti.)

Nyilttér.

E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Dr. KÁLLAY ZOLTÁN

jogi szemináriuma

Budapest, IV., Magyar-utca 3.

Kiváló sikerrel s alaposan készít elő az alapvizsgáktól az ügyvédi vizsgáig bármely jogi vizsgára.

— Nem tévesztendő össze hasonló intézetekkel. —

A Tokaji Bortermelői Társasága Rvt. Tokaj

Ajánlja tisztán kezelt szamorodni, aszu és gyógyászati borait. A fenti társaság tagjai kizárólag szőlőbirtokosok; tehát a legmegbízhatóbb beszerzési forrás. Az árak oly méltányosak, hogy hogy ez n. **Borok királya**, királyok bora, Tokaj nektára és folyékony aranya mindenki által könnyen beszerezhető. Betegek, lábadozók, verszerényeknek és gyomorbetegségeknek nélkülözhetetlen. — **Budapest st. vezérközpontja!**

I. Városmajor-utca 7. sz.
Telefon 157-82. Telefon 157-82.
Árjeg zékkel mindenkinek szívesen szolgálatunk.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ A szepesi püspök zsarolói. Több napon át tárgyalta az öszszel a budapesti büntető törvényszék **Kovács Klotild**, egy plébános volt gazdaszónyának, és czinkosainak bűnpörét, akik huszonnégyezer korona erejéig meg akarták zsarolni **Párvy Sándor** szepesi megyés püspököt. **Kovács Klotild** ugyanis a löseai törvényszék előtt 24.000 korona erejéig beperelte a püspököt, perbeli követelését arra alapítván, hogy a püspök 1904. november havában a Császár-fürdőben tanuk előtt megígérte neki, hogy 24.000 koronát kap tőle, ha gazdaszónyi állását elvesztené. Ebben a perben **Bodor Gézáné** és **Dán Anna** eskü alatt azt a vallomást tették, hogy a császár-fürdői látogatáson a püspök tényleg megígérte az öszze megfizetését. A polgári bíróság azonban a keresetet elutasította. Erre a püspök büntető feljelentést tett **Kovács Klotild** és társai ellen. A bíróság előtt a vádlottak közül **ugy Dán Anna**, mint **Hegedüs Sarolta** töredelmesen beismerték, hogy a püspököt soha sem látták s vak eszközei voltak **Kovács Klotild**nak, mire a törvényszék **Kovács Klotild**ot hamis tanúzásra való rábírás és zsarolás kísérlete miatt négy évi börtönre és 200 korona pénzbüntetésre, **Bodor Gézáné** két évi börtönre és 200 korona pénzbüntetésre ítélte. A királyi tőbla harmadik büntető tanácsa **Horváth Béla** elnöklésével ma tárgyalta az elítéltek felebbezését. Az egész nap **Bakonyi Imre** bíró előadásával telt el. A tárgyalást holnap folytatják.

§ A „Szánin” elkobzása. A „Szánin” című orosz regényt, amely körül az utóbbi időben oly nagy kavargás támadt, az igazságügyminiszter rendeletére kedden lefoglalták. Erről a lefoglalásról a következő felhivatalos közleményt adták ki: A budapesti kir. főügyészség — mint a Bud. Tud. értesül — a Szánin című regény bármely nyelven megjelent példányainak lefoglalásai iránt a m. kir. igazságügyminiszter utasítására megtehető a szükséges intézkedéseket s egyúttal megindította az eljárást a regény fordítója, terjesztői és egyéb tetesei, illetve részesei ellen.

§ Dühöngő vádlott. Nagy botrányt csinált ma a büntető járásbírósnál **Császár** büntető járásbíró tárgyalótermében **Láng József** rendőr felesége, akit **Berenés Béla** vasúti alkalmazott felesége becsületlenség vétségéért jelentett fel. A tárgyalás elején **Láng József** szitkozódni kezdett s hivatkozva férjének rendőri állására, lármázva kiabálta, hogy ő az Istenről sem fél. Miután a bíró dühöngő asszonyt lecsillapítani nem tudta, kénytelen volt fogházózt állítani mellé. Mikor pedig a bíró elítélte husz korona pénzbüntetésre, az ítélet halatára **Láng József** újra kitört az indulat s dühöngeni kezdett. Egyre azt kiabálta, hogy majd rendet csináltat ő az urával, aki rendőr. A bíró végre is kénytelen volt a dühöngő asszonyt a tárgyalóteremből kiküldeni. Hosszas kapacitálás után hozzátartozói végre annyira megnyugtatták, hogy újra bement a bíróhoz s bejelentette, hogy a kiszabott ítéletet tudomásul veszi s abbar megnyugszik.

EGYESÜLETEK.

(—) A Magyar Földtani Társulat ma este **dr. Schafarzik Ferenc** másodelnök vezetésével felolvasó-szakülést tartott. Elsőnek **dr. Szádeczky Gyula** „Verespatak közei” címen előadta, hogy egész Európának ez a legzadagabb aranytermő helye geológiai tekintetben alig ismeretes. Utána **dr. Vadász M. Elemér**, a tatai kárvár-domb egyik kőfejtőjéből kikerült, ma már teljesen kihalt „ammoniteket” mutatott be.

Ha fáj a feje

ne tévovázzék hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migránt és fejfájást elmulasztja. Készíti **Beretvás Tamás** gyógyszerész **Kispesten**.

Ára 1 korona 20 fillér. Kapható minden gyógyszerárban. Három dobozál ingyen postai szállítással.

—

KÖZGAZDASÁG.

A Wiener Bankverein mérlege.

Ma tette közzé a monarchia legnagyobb bankjainak egyike, a Wiener Bankverein igazgatósága az 1908-ik évről szóló mérlegét, mely a múlt évi 1,502.033.81 K nyereségáthozat be tudásával 22,937.194.44 K bruttonyereség mellett 13,197.176.04 K tiszta nyereséget tüntet fel a tavalyi 12,985.514.16 K-val szemben, tehát 211.661.88 K-val több, mint az előző évben. A mérlegben elszámolást nyertek különböző régi üzletekből eddig előrevezetett nyereségek, továbbá azok a nyereségek, amelyek a folyó évben lebonyolított következő szindikátusokból erednek: a Wiener Lokalbahn II. kibocsátású 4%-os elsőbbségi kötvényei, az Österreichische Siemens-Schuckert Werke 4½%-os kötvényei, az argentinai 1907. évi 5%-os bel-földi aranykölcsön, a német birodalmi kölcsön, a porosz államkölcsön, a Magyar Gázizzófény Részvénytársaság részvényei, az Österreichische Eisenbahn-Verkehrs-Anstalt 1908. évi kibocsátású, a Magyar Vasuti Forgalmi Részvénytársaság 1908. évi kibocsátású, a Kabelfabrik und Dratindustrie-Aktiengesellschaft 1908. évi kibocsátású, a Russische Bank für auswärtigen Handel és a Sibirische Handelsbank részvényei, végül számos kisebb részesedéssel származó jövedelmek. Ezek, de a bank kiváló pénzügyi politikája is eredményezték azt, hogy a zárszámadások minden tétele tetemes szaporulatot jelent az előző évvel szemben. Ez a jó pénzügyi eredmény aztán lehetővé teszi azt, hogy az igazgatótanács folyó évi április 3-ikára egybehívandó közgyűlésnek javasolhassa, hogy: a tartalékalap az alapszabályokban megállapított 10 százalékkal, azaz 519.514.12 K javadalmaztassék és az alapszabályszerű és szerződéses jutalékok, valamint a banképület építési tartalékába — ezen tartaléknak 3,000.000 koronára való felemelése végett — helyeztet 350.045.62 K levonása után osztalék fejében részvényenként 30.— K = 7½% fiztessék, új számlára pedig 1,507.523.65 K vitessék át. Megemlítjük még, hogy az adóssok tartaléka eddig el nem számolt nyereségekből oly bővegesen javadalmaztatott, hogy a kétes követelésekből eredő veszteségek teljes fedezetet nyertek.

A bank mérlege a következő:

Vagyony	1908	1907 évvel szemben
Készpénz	23,740.308.09	+2,060.206.46
Váltók és devisák	155,679.353.88	+10,475.125.25
Előlegek értékpapirokra	17,543.134.55	+2,224.495.79
Adóssok	316,007.358.21	+7,379.679.93
Értékpapírok	33,425.874.90	+528.612.19
Bef. kops. üzletekre	32,492.960.52	+7,360.850.47
Ingtatlanok számlája	10,359.033.52	+5,306.562.61
Összes vagyon	589,248.003.65	+35,335.541.70
Teher:		
Részvénytőke	130,000.000.—	
Tartalékalap	19,240.095.28	+499.108.31
Tartalék banképületre	2,649.954.38	+200.000.—
Tart. tőkefelemelésből	16,103.988.37	
Osztalékszámla	34.290	+25.920.—
Elf. és utalványok	46,627.643.97	-8,577.620.81
Aval intézvények	7,830.256.96	+265.737.76
Pénzt. jegyek és betét-könyvek	52,227.741.62	+14,775.227.87
Hitelezők	301,336.857.03	+27,935.506.69
Nyereség- és veszteség-számla	13,197.176.04	+211.661.88
Összes teher	589,248.003.65	+35,335.541.70

A társaság nyereség- és veszteség-számlája pedig a következő:

Jövedelmek:	1908	1907 évvel szemben
Nyereség-áthozat	1,502.033.81	+ 2,502.79
Kamatok	12,948.426.14	- 234,159.29
Nyer. értékp. és árukon	1,077.373.35	+ 350,258.50
Nyereség ércpénzekon és devisákon	690,086.20	+ 44,950.30
Nyereség jutalékokból	5,379.070.25	+ 453,059.39
Nyereség konzorciális üzleteken	1,340.198.69	+ 27,840.36
Összes jövedelmek	22,937.193.44	+ 644,452.05

Terhek:	1908	1907 évvel szemben
Fizetések	4,364.830.88	+453.128.51
Költségek	2,454.137.90	+199.104.72
Hozzájárulás a nyugdíjalaphoz és betegsegélyező pénztárhoz	236,961.64	+65,811.17
Adók és illetékek	2,506.324.93	+145.274.70
Veszteségek követeléseknél	177.762.05	+430.528.93

Ezek alapján a mérleg végeredményében tehát így alakul:

	1908	1907 évvel szemben
Terhek összege	9,740.017.40	+432.790.17
Jövedelmek összege	22,937.193.44	+644.452.05
Tiszta nyereség	13,197.176.04	+211.661.88

Háborus ijedelem a tőzsdén. Mint már annyiszor, ma is nagy ijedelmet okozott a tőzsdén a háboru — amely még nincs. Ma délután — amint más helyütt részletesen megírjuk — az történt, hogy a tőzsdén kihirdették azt a belgrádi táviratot, mely a szerb minisztertanácsnak azt a határozatát tartalmazta, hogy *Szerbia nem mond le semmiféle területi kárpótlásról, sem Bosznia és Hercegovina autonómiájának követeléséről.* A hatás azonban, amely a távirat közzétételének nyomán támadt, olyan volt, hogy fölért egy kisebbeszerű háboru pusztításával. Valóságos pánik támadt a híradás nyomán, amit csak fokoztak a bécsi hírek, melyek a bécsi tőzsdén kitért krachról szóltak. A vezető értékek mind estek. Az Osztrák hitelrészvény, amely tegnap 629.50-en zárult, 621-ig hanyatlott, a Magyar hitel tegnapi 734-es kurzusáról 723½ esett. Az Osztrák-magyar államvasut részvénye 671-ről 664-ig csökkent. A járadékpiac is meglehetősen tartózkodó volt s az előfordult kötések változatlan árfolyamok mellett történtek egészen a déli tőzsde zárlatáig, amikor a hirtelen kitért pánik hatása alatt a koronajáradék is *egy teljes százalékkal visszaesett.* A helyi értékek piacán mérsékelt volt a forgalom s a kötéshez jutott értékek alacsonyabb jegyzéseket értek el. Forgalomban voltak a Drasche, a salgótarjáni, a hazai bank és a városi vasut-részvények, melyekből eladásokat eszközöltek. A mai árhanyatlásokat egyébként a következő táblázatunk tünteti föl:

	febr. 27	márcz. 1	márcz. 2	márcz. 3
Magyar hitelrészvény	735.—	734.25	734.—	723½
Osztrák hitelrészv.	628.50	628.50	629.50	621.—
Jelzálog-Hitelbank	422.—	421.50	422.—	416.—
Leszámitolóbank	478.—	478.50	478.—	473.—
Salgótarjáni közszén	576.—	577.—	553.—	553.—
Rimamurányi	525.—	526.—	525.—	518.50
Városi villamos	262.50	261.—	261.—	259.—
Osztr.-m. államv.	668.—	669.—	671.—	664.—
4½%-os m. kor.-jár.	91.35	91.40	91.50	90.60
Adria tengerhajóz.	390.—	395.—	390.—	390.—
Közuti vasut	565.50	565.—	564.50	564.—

A bécsi tőzsdén hasonló jelenetek játszottak le. Ott is a zárlat felől hirdették ki a szerb minisztertanács határozatát, amely a béke fentartásába vetett bizalmat teljesen elpusztította. A kullisz nagy kínálattal rohanta meg a tőzsdét, a viharos jelenetek egymást érték, a zavar nőttön-nőtt s ezalatt a papírok 3—4 százalékot vesztek árfolyamukból, a magyar járadék is erősen csökkent.

Villamos vasut Csorbatóól Barlangligetig. A m. kir. földmívelésügyi minisztérium megbízásából a lipótújvári erdőhivatal most dolgozza ki egy új villamoserőre berendezendő turista-vasut

részletes terveit, amely vasut a csorbatói fogaske-rekú vasut végállomásától Barlangligetig fog vezetni. A közigazgatási bejárást már október végéig megtartották. Ez alkalommal a vonal irányát úgy állapították meg, hogy a csorbatói végállomáshól kiindulva a Klotild-ut vonalozását követve, Felsőhágón és Tátraszéplakon át a tátrafüredi villamos vasut vonalának rövid távolságban való együttes használata után a Mária Terézia-ut irányában Tátralomnicz és Maklárháza érintésével vezetne Barlangligetig. Az építkezést a földmívelésügyi minisztérium nyilvános pályázat útján fogja vállalni.

A főváros kölcsöne. Megemlékeztünk már arról, hogy a főváros sürgős középítkezéseinek végrehajtása céljából kölcsön felvételét határozta el. A kölcsön-felvételre nézve most folytak a bankokkal a tárgyalások. Még pedig két irányban. *Bárczy István* polgármester ugyanis egyrészt azzal a kérdéssel fordult az összes bankokhoz, hogy minő feltételek alatt nyújtanának a fővárosnak huszmillió folyószámla kölcsönt. Ezenkívül megkereste a Hazai, a Jelzálog és a Kereskedelmi bankokat, nyilatkozának arra nézve, milyen feltételek mellett folyosítanának huszmillió jelzálogkölcsönt, olyan formában, mint annak idején a huszmillió burkolási kölcsönt. A tárgyalás a bankokkal még folyik. Mindenesetre igen kíváncsok, hogy a főváros ebben a fontos kérdésben egy a lakáskérdésnek szempontjából, valamint a pénzpiac kedvező helyzetének kiaknázása érdekében is minél előbb érdemileg döntsön, hogy az építkezéseket még kora tavasszal meg is kezdhessék. Reméljük, hogy ez alkalommal nem kizárólag iskoláknak, hanem az eredeti tervnek megfelelőleg, bérházaknak az építését is meg fogják kezdeni.

Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

10.000 koronát nyertek:	35415	77701.					
3000 koronát nyertek:	121894	124288.					
2000 koronát nyertek:	12837	34822	68587				
114547	122367.						
1000 koronát nyertek:	2252	71477	102878				
104620.							
500 koronát nyertek:	1012	1054	4595	7152			
7743	8896	9746	10171	11262	13602	15610	26111
31657	32096	35102	37682	48347	43450	43624	45393
51678	52501	52563	54339	56374	56913	57409	
59439	61142	64556	66366	72307	73870	74074	
76422	78807	79850	82849	84698	85358	86678	
87600	97200	99162	99777	100866	103722	104752	
106163	107793	109312	109711	110903.			

— A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

Török szerencsése örök! A mai húzáson már ismét a szerencsés Török A. és Társa bankház r.-t. (Budapest, Szervita-tér 3.) két vevője 10.000 koronás fönyereményt nyert a 77701. számú sorsjeggyel.

Az állami tisztviselők helyzetének javítása. A pénzügyminiszter leiratában már értesítette arról az Állami Tisztviselők Országos Egyesületét, hogy a tisztviselők illetményeinek javítására irányuló intézkedéseit a személyi- és lakpénzpótlékkal és a statusrendzessel befejezte. Az állam pénzügyi helyzete többet nem enged meg. Am a tisztviselők panaszait még ez a kijelentés sem hallgattatja el. Az Állami Tisztviselők Országos Egyesületének április 18-án tartandó rendes évi közgyűlésén indítvány lesz a lakbérőssztályba való sorozás sérelmei miatt, az állami népiskolai tanítók fizetésfelemelése s a nyugdíjasok helyzetének javítása érdekében. Emlékirat-al akarnak a tisztviselők fordulni a kormányhoz még egy *tisztviselői közalap* létesítése ügyében is. Az adóreformjavaslatokkal szemben országos egyesületük már előterjesztést tett a pénzügyminiszterhez, amelyben a sérelmes rendelkezések módosítását kéri. Az egyesület választmánya pedig felterjesztést intézett a képviselőházhoz és a kormányhoz, hogy a képviselőházban legutóbb beterveztett, a tisztviselőknek a községi pótdó alól való mentesítését megszüntetni akaró javaslat mellőztessék. A tisztviselők tehát még mindig kérnek. És mivel kérésük között van a nyugdíjtörvény revíziója is, sokat kérnek. A pénzügyminiszter pedig az állam pénzügyi helyzetére való tekintettel azt feleli: ne

Reggelizés előtt fél pohár SCHMIDTHAUER-féle

használata valódi áldás gyomorhajosoknak és székszorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2—3 óra alatt teljesen rendbe hozza. Kis üveg 40 fillér, nagy üveg 60 fillér.

tovább! És neki is igaza van, de még inkább tisztviselőknél, akik talán azért voltak azelőtt az állam mostoha gyermekei, mert — hallgattak.

Fizetésképtelenségek. A bécsi hitelezői védegylet a következő fizetésképtelenségeket közli: Földvár Ferencz Otthon-szálloda Kecskemét, Fichel Mór borkereskedő Igló, Eckslein Jakabné Salgótarján, Hovan Gusztáv butorkereskedő Lipótszentmiklós, Pavel Ferenczné kereskedő Tolcsa.

A hajózási kartel tarifái 1909-re. Ismételtlen megemlékeztünk már arról a kartelről, amelyet a nagyobb hajózási vállalatok kötöttek egymással, s amelynek eredménye a hajózási tarifák nagymérvű fölemelése lett. Azt is jelentettük már, hogy ezt a kartelt 1909-re is meghosszabbították. Az 1909. évi tarifák tehát a következők:

Pancsova 59—62 fill., Ujvidék 54—56 fill., Bezdán 45—48 fill., Kaloosa 38—40 fill., Duna-Földvár 38—40 fill., Szentes 73—76 fill., Szeged 59—62 fill., Zenta 57—60 fill., Tittel 55—58 fill., Mitrovicza 73—76 fill., Temesvár 84—90 fill., Nagybecskerek 59—62 fillér 100 kg.-kint Budapestig.

Ezek a díjtételek Győrig való szállítás esetén 100 kg.-kint 22 és Wienig való szállítás esetében 100 kg.-kint 60 fillérrel emeltetnek fel.

Iparosok gyakorlati tanfolyamai. A Technológiai Múzeum kisipari gépkiallításával kapcsolatosan tanfolyamokat is szervezett. Az elektromotorkezelők tanfolyamára eddig 156 hallgató jelentkezett. Ma már több, mint 200 vidéki város van el látva villamos árammal s azok az iparosok, akik segédgépeiket ilyen helyen villamos energiával hajtatták, ezen a tanfolyamon alkalmat találnak az általuk használt elektromotor kezelésének megtanulására. Ez azért is fontos, hogy tudásuk révén a kártól megóvassanak. Más tanfolyamon alkalmuk van az érdekelt iparosoknak a galvanoplasztikát elsajátítani, amely ipar nálunk még fejletlen. Erre eddig 14 iparos jelentkezett az ország minden részéről. Végül rátanítják az iparosokat még az úgynevezett gázhegesztésre, amely új anyagkötési eljárásnak nagy elsőbbsége az, hogy vele nagyon olcsón, gyorsan és szilárdan összekapcsolhatni vas- és acélrészeket bizonyos csövekre bármely alakban és irányban. Más célja még ennek az eljárásnak a vasfélék elválgása, esetleg főlös anyagrészek eltávolítása. Ezeknél a műveleteknél semmiféle más eljárás ezzel nem versenyezhet. Erre, a modern fémmunkálás elsajátítására eddig 85 hallgató jelentkezett.

A Hamburgon át való kivándorlás eltiltása. A belügyminiszter tudvalevőleg eltiltotta a kivándorlóknak a Hamburg—Amerika vonal hajóira való irányítását, mert ez a társaság a kormányval szemben vállalt kötelezettségeit nem teljesítette. Bécsi lapok útján a Hamburg—Amerika vonal most azzal akar védekezni, hogy ez a tilalom nem a kormány iránt vállalt kötelezettség nem teljesítése, hanem az Adria-társasággal fennforgó differenciái miatt következett be, amivel szemben viszont az Adria azt jelenti ki, hogy neki a dolog természeténél fogva sem lehet része a Hamburgon át való kivándorlás eltiltásának előidézésében, mert ezen utat a belügyminiszter tiltotta el és így a Hamburg—Amerika vonalnak nem az Adriával, hanem a belügyminiszterrel szemben fennforgó differenciái szolgáltattak okot. A tényállás az, hogy a Hamburg—Amerika vonal a legutóbbi időben megtagadta a magyar kivándorlói alap számára kikötött törvényes illetmények befizetését, holott erre 1904. év óta kötelezve van és egészen a közelmúltig ezen illetményeket tényleg fizette is. Mivel e kötelezettségét a Hamburg—Amerika Linie teljesíteni nem akarja, a belügyminiszter eltiltotta a Hamburgon át való kivándorlást és erre nézve elrendelte a megfelelő intézkedéseket.

Vasuti műhely Kaposváron. A baja—bátaszéki vasuti vonal forgalomba tétele következtében

Kaposvár, mely eddig is igen fontos forgalmi gócpont volt — amint értesülünk — új vasuti MÁV. műhelyt kap, illetve a most is fennálló műhelyt nagy arányban kibővíti, úgy, hogy egyike lesz az államvasutak legnagyobb műhelyeinek és előreláthatólag mintegy 600 munkást fog foglalkoztatni. Az építkezést, melyre 600.000 korona van előirányozva, még ez év folyamán megkezdik.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonátözsde.

Budapest, márczius 3.

A készáru piacon szilárd volt ma az irányzat. Csekély kínálattal szemben a malmok jó vételkedvet mutattak, jobb árak fizetésétől sem idegenkedtek, az eladók azonban nagyon tartózkodók és a malmok nézete szerint túlkövetelők voltak, miért is csak kisarányu forgalom fejlődött ki. Mindössze alig 12.000 q. buza kelt el a tegnapiaknál 10—20 fillérrel drágább árakon. A legdrágább eladási ár 28.35 korona volt 80 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 25.70 korona 74.3 kilós bőskei üszkös buzáért. Egyéb gabonaneműek közül árpa 20 fillérrel drágább, a többi változatlan. Forgalmába került 300 q. rozs 20.20 koronás áron, 300 q. tengeri 14.50 koronás áron, 100 q. zab 17.80 koronás áron és 500 q. árpa 17.80 koronás áron. A határidőpiacon a mai üzlet mindjárt megnyitáskor szilárdan és a tegnapi zárónál némileg magasabb jegyzésekkel indult meg. Kezdetben mérsékelt ingadoztak az árfolyamok, később azonban egyre fokozódó vételkedvre és sürgős fedezésekre erősen ezilárdult az irányzat és igen élénk forgalom mellett jelentékenyen emelkedtek az árfolyamok. Különösen az áprilisi buza volt rendkívül szilárd, mivel ebben igen sürgős fedezéseket eszközöltek. A tegnapi zárlathoz viszonyítva, végeredményképen ma az áprilisi buza harminckét fillérrel, az októberi buza huszonnégy fillérrel, az áprilisi rozs tíz fillérrel, az októberi rozs tizenegy fillérrel, az áprilisi zab tíz fillérrel, a májusi tengeri tizenegy fillérrel emelkedett.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a következő volt:

	kilós	Ára 100 kg.	kilós	Ára 100 kg.
Buza				
Tiszavidéki	75	—	79	27.35—27.85
"	76	26.80—27.40	80	27.50—27.95
"	77	26.—27.60	81	27.75—27.15
"	78	27.—27.70	82	—
Fejérmegyei	75	—	79	27.10—27.55
"	76	26.65—26.95	80	27.35—27.80
"	77	26.85—27.20	81	—
"	78	27.—27.40	82	—
Pestvidéki	74	—	78	27.05—27.45
"	75	—	79	27.15—27.60
"	76	26.70—27.—	80	27.40—27.85
"	77	26.90—27.25	81	—
Bácskai	74	—	78	27.15—27.70
"	75	—	79	27.25—27.85
"	76	26.80—27.20	80	27.50—27.90
"	77	26.—27.40	81	—
Rozs I-rendű uj	—	—	—	20.50—20.65
" középminőségű uj	—	—	—	20.35—20.45
Árpa takarmány I. rendű	—	—	—	17.40—17.65
" II. rendű	—	—	—	16.90—17.20
Köles	—	—	—	17.90—18.25
Zab I-rendű	—	—	—	17.50—17.80
" II-rendű	—	—	—	14.50—14.80
Tengeri belföldi uj	—	—	—	12.20—12.30
Korpa	—	—	—	—

A készáru piacon elkelt:

Buza: Tiszavidéki: 600 q 80 k 28.35 K, 800 q 80 k, 200 q 78.5, 2000 q 79 k 28.30 K Budára, 100 q 79 k 27.90 K, 100 q 78 k 27.60 K keverékes, 100 q 78 k 27.50 K, 100 q 76 k 27.30 K, 100 q 16.80 K üszöghegyű.

Fejérmegyei: 300 q 80 k, 150 q 79 k 28 K, 400 q 79 k 27.90 K Budára, 400 q 79 k 27.90 K, 120 q 79 k 27.80 K, 100 q 79 k 27.80 K, 2000 q 76 k 27.20 K üszkös a hajózás megnyitásával.

Bánsági: 700 q 79 k 28.10 K.

Bácskai: 100 q 74.3 k 25.70 K üszkös.

Rozs: 200 q 20.20 K, 100 q 20.20 K, 150 q 20.20 K kpf. par.

Tengeri: 300 q 14.50 K kpf. par. márcz. 2-ről, Takarmányárpa: 500 q 17.30 K kpf. par.

Zab: 100 q 17.80 K kpf.

Az árak 100 kilogrammonként koronaértékben értendők.

A határidőpiacon köttetett:

Délelőtt:

Előforduló kötések (50 kg.-kint) 1909-re:

Buza áprilisra 13.43—13.42—13.48—13.52—
Buza májusra 13.17—13.15—13.19—
Buza októberre 11.19—11.20—11.18—11.21—11.22—
Rozs áprilisra 10.32—10.33—10.31—10.84—10.29—
Rozs októberre 9.35—9.36—9.34—9.40—9.36—
Zab áprilisra 8.69—8.70—8.72—
Tengeri májusra 7.39—7.40—7.38—7.42—

1 óra 30 perczkor zárulnak:

1909. áprilisi buza 13.55—13.66
1909. májusi buza 13.25—13.26
1909. októbert buza 11.25—11.26
1909. áprilisi rozs 10.34—10.35
1909. októberi rozs 9.43—9.44
1909. áprilisi zab 8.73—8.74
1909. májusi tengeri 7.44—7.45

Budapesti gabonaforgalom.

1909. márczius 1-től 1909. márczius 2-ig.

Érkezett Elszállított

méter mázsa

Buza 6816 —
Rozs 1626 —
Árpa 2168 104
Zab 767 102
Tengeri 795 102
Liszt 104 15286
Korpa 101 3687

Klisék

amelyek megjelentek az Egyetértés Vasárnapja ingyenes heti mellékletben

olcsón eladók

az Egyetértés kiadó-hivatalában

Bőtvös-utca 32.

Értéktözsde.

Az értéktözsde mai lefolyásáról közgazdasági rovatunkban számolunk be. Az előfordult kötések a következők:

Az előtőzsdén előfordult kötések:

Osztrák hitel 629.75—628.50—629, Magyar hitel 734—732.50—733, Osztrák-magyar államvasut 670—669.50—670, Rimamurányi 523—524, Déli vasut 103—105.25—104.50, Magyar koronajáradék 91.45 K.

Heti műsor:

1909. márczius hó	M. kir. Operaház	Nemzeti Színház	Varszinház	Vigszinház	Magyar Színház	Király-Színház	Óraula	Hangversenyek
5 Péntek	Mignon	A gyermekkirály	—	A kivándorló	Hivatalnok urak	Tánczos huszárok	A francia forradalom	Royal: Dabel Yvonne
6 Szombat	A stírnbégi mesterdalnokok	A gyermekkirály	—	A vasgyáros	A sasfók	Tánczos huszárok	Szilágyi Imre hangversenye	—
7 Vasárnap	A csavargó	A kaméliás hölgy	—	A tanítónő	Falusi idill	Varázskeringő	—	Royal: Brüsszeli vonós négyes

A déli tőzsdén előfordult kötések:
Osztárak hitel 628-627.75-620.50-623.-,
Magyar hitel 732.50-726-727.50, Osztárak-magyar
államvasut 670-666, Jelzálogbank 420, Rimamurányi
523.75-523-523.50, Városi villamosvasut
262.25, Közuti vaspálya 565, Magyar koronajáradék
91.40 K.

Díjbiztosítások osztárak hitelrészvényre: hol-
napra 4-5 korona, nyolcz napra 8-10 korona,
márczius hónap végére 24-26 korona.
Utótőzsde délután 4 órakor:
Osztárak hitel 621, Magyar hitel 728 1/2, Államv.
664, Leszámítoló 473, Jelzálog 416, Rimamurányi
518.50, Városi vasut 259, Közuti vasut 564 K.

BÉCSI GABONATŐZSDE:

Bécs, márczius 3. (Saját tudósítónktól.) Az
irányzat megszilárdult, buza, rozs és tengeri ő
fillérrel emelkedett, zab azonban változatlan áron
maradt. A konzum nagyon gyöngén volt kép-
viselve a piacon és a szigorú tartózkodás miatt
csak elvétve fordult elő néhány kötés, így elada-
tott 1000 mm. morvaországi rozs 9.80 koronán
Datschitschból. Árpában nagy árhiány miatt
nem fejlődhetett ki üzlet, holott jelentékeny volt
a kereslet.

Jegyzetett:

Buza: tiszavidéki 14.30-14.65, bánáti 14-
14.25, mosoni 13.50-13.75, tótfelvidéki 13.50-
13.85, déli vasuti 13.55-13.90, marchfeldi 13.20
-13.55.

Ros: tótfelvidéki 10.60-10.80, csepeli 10.55
-10.75, pestmegyei 10.75-10.90, déli vasuti 10.60
-10.80, különféle magyar 10.55-10.80. Osztárak
10.55-10.80.

Árpa: morvaországi 9.20-10.35, marchfeldi
8.20-9.-, bécsvidéki 9-9.30, tótfelvidéki 8.10-
9.80, csepeli 7.90-8.40, középduvai állomások 8.20
-8.80, déli vasuti 8-9.50, északmagyarországi 7.60
-9.10, tiszavidéki 7.60-8.50.

Magyar tengeri 7.85-8.10. Cinquantin 9-9.50
Magyar zab 9.35-9.75, válogatott 9.75-10.15,
cseh-morvaországi és alsó-ausztriai 9.60-9.75.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Az értéktőzsde mai lefolyásáról közgazdasági
rovatunkban számolunk be.

11 órakor zárultak:

Osztárak hitel 629.25, Magyar hitel 734, Laender-
bank 435, Államvasut 671, Déli vasut 104, Alpési
627.25, Rimamurányi 523, Magyar koronajáradék 91.45,
Török sorsjegy 183.25, Orosz járadék 96.80 K.

1 órakor jegyezték:

Osztárak hitel 628.25, Magyar hitel 734, Anglo 293,
Bankegyesület 519, Laenderbank 434.50, Unio 536, Ál-
lamvasut 670.50, Déli vasut 104, Alpési 627.50, Rima-

murányi 523, Orosz járadék 96.80, Török sorsjegy
183.25 K.

Bécs, márczius 3. (Magyar értékek zárlata.) 4 száza-
lékos aranyjáradék 110.90. Tiszai és szeg. köles.
sorsjegy 143.-, Magyar hitelbank részvény 726.-,
Magyar leszámítoló és váltó részvény 472.-, Rima-
murányi 521.50, Magyar ezkoripar -.-, Adria hajó-
zási részvénytársaság -.-, Magyar koronajáradék
91.-, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. -.-,
Magyar nyor.-k. sorsjegy 192.25, Kassa-Oderbergi
Vasut részvény -.-, Magyar Jelzálogbank 417.-,
Magyar keresk. bank 3307.-.

Bécs, márczius 3. (Osztárak értékek zárlata.) 4.2 száza-
lékos papír-járadék 94.25, 4 százalékos osztárak arany-
járadék 114.65, 1860-as sorsjegy 155.-, Osztárak hitel-
sorsjegy 465.-, Angol-osztárak bank részvény 292.50.
Bécsi Bankverein 515.50, Osztárak-magyar bank 1753,
Déli vasut 104.-, Dunagőzhajózási társ. 904.-, Dohány
részt. 341.-, Cs. k. arany (vert) 11.35, Német bankv.
116.96, Oszt. Lloyd 412.-, 4.2 száz. ezüst jár. 94.25-
97.95, Oszt. koronajáradék 94.15, 1864-es sorsj. 267.-,
Osztárak hitelintézeti részvény 623.-, Union-Bank
532.50, Osztárak Länderbank 431.75, Osztárak-magyar
államvasut 664.75, Elbe völgyi vasut 445.-, Alpési
részvény 622.50, 20 frankos 19.04, Londoni váltóár
239.92, Lipótkohó -.-, Töröksorsjegy 182.-.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, márczius 3. A visszamenő mozgalom a
mai bécsi tőzsdéről érkezett kevésbé kedvező je-
lentések hatása alatt a szerbiai legutóbbi jelenté-
sekre az egész vonalon tovább haladt, bár a vesz-
teségek általában 1 százalékon alul maradtak. Erő-
sebben szenvedtek osztárak hitelrészvények, amelyek
1.10 százalékkal alacsonyabban indultak, valamint
bányarészvények, amelyek szintén szörványosan 1
százalékon tulmenő veszteségeket szenvedtek. Já-
radékok közül, amelyek szintén nem tarthattak
magukat, a 3 százalékos birodalmi kölcsönt a bi-
rodalmi pénzügyi reform sorsának bizonytalan-
sága hátrányosan befolyásolta. Kívételt képeztek

az uralkodó irányzat alól Baltimore-részvények, a
melyek Newyorkkal egybehangzóan megtartották
szilárd magatartásukat, Gőzhajós-részvények is
igen nagy ellentállást fejtettek ki. A további fo-
lyamatban a tőzsde irányzata határozottan kedv-
telen volt, de az árfolyamok nívója alig változott.
Az utótőzsdén a gyengébb irányzat a bécsi tőzsde
bágyadtságára erősebben jutott kifejezésre. A
készpénzpiac ipari értékei túlnyomórészt gyen-
gülsére hajlottak. Napipénz 2 1/2 százalékos, magán-
leszámítolási kamatláb 2 3/8 százalékos.

Zárlatok jegyeztetik: 4.2 százalékos papírjá-
radék -.-, 4 százalékos osztárak aranyjáradék -.-,
osztárak hitelrészvény 197.90, Déli vasut 17.40, orosz
bankjegyek 215.75, 4 százalékos új orosz kölcsön 76.90,
Disconto Commandit -.-, Dinamitruszt 160.70, Har-
peni 186.-, Unifikált török járadék 94.-, 4.2 százalé-
kos ezüst-járadék 94.-, 4 százalékos magyar arany-
járadék 94.-, Magyar koronajáradék 92.10, Osztárak-
magyar államvasut 143.50, Bécsi váltóár 85.45, Olasz
járadék -.-, Alt. villamosági Edison 225.60, Gelsen-
kircheni 183.70, Laurakohó 191.10, Gyengébb.

Frankfurt, (Zárlat.) márczius 3. 4.2 százalékos papír-
járadék -.-, 4 százalékos osztárak aranyjáradék 98.25
Osztárak hitelintézeti részvény 198.60, Osztárak-magyar
államvasut 144.-, Északnyugati vasut -.-, Bustieh-
radi vasut -.-, Londoni váltóár 204.97, Bécsi Bank-
verein 132.40, Villamos részvény -.-, 3 százalékos
magy. aranykölcsön -.-, 4.2 százalékos ezüstjáradék
-.-, Osztárak koronajáradék 94.65, Magyar korona-
járadék 92.40, Osztárak-magyar bank 126.90, Déli vasut
részvény 17.50, Elbe völgyi vasut -.-, Bécsi váltóár
85.40, Párisi váltóár 812.50, Union bank részvény -.-,
Alpési bányarészvény -.-, Nyugodt.

Hamburg, (Zárlat) márczius 3. 4.2 százalékos ezüst
járadék 97.70, 1860. sorsjegy 158.-, Déli vasut 17.45,
4 százalékos aranyjáradék 98.60, Osztárak hitelrészvény
197.25, Osztárak-magyar államvasut 143.50, Olasz jára-
dék 103.60, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 93.90,
Nyugodt.

London, márczius 3. Angol consol 85 1/2

Páris, (Zárlat) márczius 3. 3 százalékos Francia já-
radék 97.77, Oszt. aranyjáradék 98.80, Magyar arany-
járadék 94.-, 3 százalékos Olasz járadék -.-, Déli
vasut elsőbbségi kötv. 235.-, 5 százalékos marokkói
járadék 524.-, 4 százalékos spanyol járadék 97.55
4 százalékos unifikált török jár. 95.75, Török sorsjegy
94.74, Török dohányrészvény 372.-, Osztárak földhitel-
intézet 1137.-, Oszt. Länderbank 484.-, Magyar jel-
zálogbank 461.-, Banque de Paris 1555, Banque Otto-
mane 711.-, Oszt. magyar államvasut -.-, Déli vasut
-.-, Hartmann gépgyár 508.-, Urikányi község -.-
Váltó Amsterdamra (rövid) 208.72, Váltó német piacokra
(rövid) 122.93, Váltó Bécsre (rövid) 104.93, Váltó Bel-
giumra (rövid) 11/32, Olasz aranyváltó (rövid) 1/2, Váltó
Svájcra (rövid) 1/32, Csek Londonra 251.65, Magán-
kamatláb 1.75 Szilárd.

Felelős szerkesztő:
PURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:
A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság.

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

Table with multiple columns: Budapesti értéktőzsde, Mai záróár, Pénz, Áru, Gőzmalomok, Iparvállalatok, Sorsjegyek, Pénznemek és váltók. It lists various financial instruments and their prices.

SZINHÁZAK.

Csütörtök, 1909. márczius 4-én.

NEMZETI SZINHÁZ.

A két férfi.

Színmu neg. felvonásban. Irta: Capus A'tred.

Személyek:

Salviernó	Rikosi Sz.
Marcel Delonge	Somlay
Paul Champlin	Peheš
Therese, felesége	Alszeghy I.
Jaqueline Evraud	Lenkey H.
Bridon	Gal
Anthéor gróf	Horváth Z.
Rita, színésznő	V. Molnar. R.
Souvenel	Szöke
De Lumiers	Ihasz
Rosalie	Munkácsi M.
Komornyik	Narcisz

Kezdeté 1/8 órákor.

VARSZINHÁZ.

Egy szegény ifju története.

Színmu 5 felv. Irta: Foubert O Fordították: Feleki és Hegedüs

Kezdeté 1/8 órákor.

MAGYAR SZINHÁZ.

A meztelen nő.

Színmu 4 felvonásban Irta: Henry Bataille. Ford.: Adrián Andor.

Személyek:

Pierre Berniere	Csorfos
Louise Cassagne	Moldyaszay
Chatran herceg	Törzs
Choubran hercegné	Ferrai R.
Roucnard	László
Certin	Vágo
Greville	Réthey
Rosini	Z. Molnár
Lafargue	Dobi
Aruchim	Rutkai
Roussel	Körmendy P.
Seller	Papp
Chouhard	Vándori
Sanson Cassagne	Loránt
Carstine	Tárnoky G.
Isadora Lorinz	Fabian C.
Moubinó	Kacsch F.
Emma	Toth I.
Nini	Zala K.
Verselle	Czobor
Derenbourg	Tarnai
Taboutot	Thuóczy
Certinó	Béres M.
Apolónó	Ee a P.

Kezdeté 1/8 órákor.

UPANIA SZINHÁZ.

A francia forradalom.

Kezdeté 1/8 órákor.

FŐVÁROSI GYERMEK-SZINHÁZ.

VI., Révai-utca 18. szám.

Hüvelyk Matyi

vagy az elvarázolt kiraly yenyok. Eredeti boházatos varázsergő a lakok és tánczokkal 7 képben. Irta: Fel' M tyás.

Személyek:

Pitypaty király	Babai
Fürjecke	Göndör
Kanari	Slam
Csmponez	Ferczeg
Cirke Msi	Köve sy
Jano lomives	Kacsai
Eg a felesége	Facsik
Rodrigo	Feld R.
Pulyka Peti, apród	Katona I.
Hü ely M tyvi	Hálasz

Kezdeté 4 órákor.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Cahier Charlesné fellepével:

A proféta.

Dalmi 5 felvonásban. Zenéjét szerzette: Meyerbeer. Szövegét írta: Scriba. Fordították: Erzséy B. és Szentahelyi Jozsef.

Személyek:

Leydeni Janos	Lunardi
ides	Cahier Ch.
B rta	Sebeok S.
Oberrhal	Kornai
Jonas	P chler
Mathien	Ney B.
Zacvaras	Szodrői
1-ső kapitány	Dainoki V.
2-ik kapitány	Kárpát
Katona	Déri

Kezdeté 7 órákor.

VIGSZINHÁZ.

Tatárjárás.

Operette 3 felvonásban. Irta: Bakonyi Karoly. Zenéjét Gábor Andor. Verseire szerz.: Kálmán I.

Személyek:

Lohonyay	Vendrey
Treszka, leánya	Komlóssy I.
Riza báróné	Keleti J.
Jmrecy	Fenyvesi
Lorentay	Hegeud
Elekes, hadnagy	Vámos
Walter-in	Sarkad
Mogyoróssy	Kornai Berta
Virar, strazsamester	Batassa
Turi, sz. a zvezető	Tihanyi
Suták, kőbuzsár	Na yó
Kempelen	Gyözö
Gerő, intéző	Tapolczay
László	Dalios J.
Benec, hősragzda	Szerómy
Réthey	Szegő Bendi
Z. Molnár	V Kász R.
Dobi	Kazalickv

Kezdeté 1/8 órákor.

KIRALY SZINHÁZ.

Tánczos huszárok.

Operett három felvonásban. Irta: Hanna Ferencz. Zenéjét Szep Ernő verseire szerzette: Szirmai Albert

Személyek:

Hubert Egon herceg	Király E.
Von Flüggen	Szirmai
V. n Saubur	Császár
Von Dennenwitz	Sárosi
Von Stackelberg	Margittay
Heilbrük	Simai
Canstus Wolf	Papir
Herna, neje	Erdei B.
Thea, leánya	Kosary E.
Proksch Libor	Németh
Ede, a fia	Otvös G.
Dürenstein	Satranv
E sa, a felesége	Nvarainé
Herna, leányuk	T Hartmth
Lr Frolcker	R. so

Kezdeté 1/8 órákor.

APOLLO-PROJEKTOGRAF

Népszínház-utca 1-3. sz. a. Telefon 68-39

Sherlock Hochmec.

Ének ökép. Éneklő és előadja Bau ann. (Sz. at fülével) — A lámpa — Majomországban. — A Komikus öngyilkos lesz. — Iskólatrsak — A Götacatona Svédországban. —

A kis Kohn.

Éneklő kép. Kezdeté 5 órákor, vasár- és ünnepnapokon 3 órákor.

ROYAL ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRÜT 31. TELEFON 110-22

Minden este 8 órákor:

A szenzációs sikert aratott fenomenális márcziusi műsor!

Falrengető kezvágás:

Pampoulette éhes ■ A mutyi-szoba ■ A HÁLÓSZOBALÁNY.

Táncz Le Bella Rosetti l'Idole des deux Hémisphères. Spanyol és hindu tánczok.

Sorella Kosmos dancztrio. — La Compagnie Lepomme a világ legkacszagatosabb látv. némajátéka. — Marco, le chanteur-phenome. Staggione per minuto. — A nimfa és a faun műsora. — Ezenkívül: A hét mozija. — Mont-karrió! — Varjaz Antal és még 12 attrakció.

Még e héten bemutatásra kerül: BEREGISS

Jegy váltató. Jövéletli díj nélkül a Royal Orfeum nappali pénztáránál d. e. 9-1-ig, d. u. 3-6-ig. A tükörtük térében Royal-Cabaret Énekek, új tánc-attrakciók. — Kezdeté 1/2 órákor.

PARISIANA-ORFEUM

Szerecsen-utca, a m. kir. operával szemben. Igazgató: FRIEDMANN A. Telefon 161-45.

Az előadás kezdete: 1/2 órákor.

Pénztári órák d. e. 10-1-ig, délután 3-9 óráig.

Uj szenzációs műsor. Utazás Kanabokába.

Eredeti néger előadja a 22 tagból álló, vilá híru néger operett-társulat. 16 új varieté-szám. Előadás után a remek tükörtükben kabaret, előkelő művészek közreműködésével. — Kitűnő konyha. — Pompás üvegsör.

STEINHARDT MULATO

Rákóczi-ut 68. sz. Telefon 54-23.

Kezdeté 8 órákor. Ma és mindennap Ujdonság!

CSAK ÖT PERCZ!

Bohózat. Irta: Glinzer és Taussig, fordította: Steinhardt. Ezt megelőzi: EGY NAGY PETITE. Bohózat. Irta: Lucján.

Továbbá: Steinhardt, Gy. Iás, Nedics, Sándor, férfi kettős ut magánzámaikkal, valamint: Tom Bu tier, komikus biczilista és a Wulord-család, tornászok fellépése. A remek tükörtükben reggeli táncz és zene. — Elsőrendű attrakciók. — Belépődíj nincs. Jegyek: 9-12-ig és 3-6-ig Rákóczi-ut 68. sz. és özv Kontinó dohanykülönlegességi áruházában, Andrassy-ut 29. Vasár- és ünnepnap d. u. n fél negy órai kezdettel mérsékelt helyjára előad.

HIRDETMÉNY.

Az Első Magyar Középgépgyár Részvénytársaság

1909. márczius hó 15-ik napján d. u. 5 órákor Budapesten, VI., Teréz-körut 29., II. em. 17. ajtó

rendkívüli közgyűlést

tart a következő napirenddel:

1. Az igazgatóság jelentése.
2. A felszámolás kimondása.
3. Az igazgatóság lemondása és felszámolóvá választása.
4. Az igazgatóság felmentvényének megadás.
5. A felszámoló felhatalmazása arra, hogy a társaság vagyonát különösen a kispesti 1523. sz. betétben foglalt ingatlant szabad kézből értékesíthesse.

Azcm részvényes, ki a közgyűlésen résztvenni kíván, legkésőbb három nappal a közgyűlés előtt részvényeit a társulat pénztáránál (VI., Teréz-körut 29., II., 17.) letenni tartozik.

Az igazgatóság.

RÓZSATEJ

Kitűnő teint-ápolószert 2.-kor. fiatalos üdeséget kölcsönöz a bőrének, balzsamszáppal hozza 60 fillér.

OSAN

Kitűnő fog-ápoló szájvíz 1 kor. 76 fill. Fogpor 88 fill.

TANNINGENE

Legjobb hajfésztöszert 5 korona. Hetekig megmarad, és nem engedi festéket. Sötétszőkére, barnára és feketére.

ANTON J. OZERNY, Wien, XVIII., Carl Ludwigstr 6. I., Wallfischg. 5. Raktár: gyógyszerárakban, parfümeriákban stb.

FOLIES CAPRICE

Igazgatók: LEITNER és KELETI Révay-utca 18. Főrendező: ROTT SANDOR

Az előadás kezdete 1/2 órákor. 8 1/2 órákor! Ma 9 1/2 órákor!

Az első stáció.

Bohózat. Irta: SATYR. Rendező: Rott Sandor. Végül 11 órákor! Végül 11 órákor!

„BADE ZU HAUSE“

Jelenet a gőzfürdőben. Irta: Satyr. Rendező: Rott S. Nappali pénztár délelőtt 9-1 óráig és délután 3-6 óráig. Az I-ső emeleti „Casino de Párisban“ elsőrangú tánc-attrakciók. — Kezdeté 1/2 órákor. Telefon 14-22.

Budapesti Cabaret BONBONNIÉRE

VI., Teréz-körut 28. — Telefon 52-87.

Az előadás kezdete 9 1/2 órákor

A Müncheni Scharfrichterek vendéjjátéka

1909. márczius 7-ig bezárólag meghosszabbított. Marya Delvard, M. Henry, Carl Hollitzer, Arons Troll, Heinz Lebrun, Oscar Leu új műsorral.

Fényes magyar műsor. — A második rész német. Jegyek 6. 5. 4. 3. korona. — Bővebbet a plakátok.

EDISON

Mozgófénykép Vállalat VI., Nagymező-utca 21.

Első előadás hétköznap d. u. 5 órákor. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 3 órákor. Utolsó előadás kezdete 11 órákor.

Szenzációs ujdonság! Műsoron kívül: páratlan hatású énekes és zenés mozgófénykép a világ legelsőrangú művészei közreműködésével.

Minden órában változó műsor. Helyárak: Páholy I. K. I. hely 60 fill., II. hely 40 fill., III. hely 20 fill., Gyermeknek félár.

Mozgófénykép-vállalat tulajdonosok figyelmébe Megjelent 150.000 méter ujdonságot tartalmazó legújabb kép- (film) árjegyzékünk. Kívánatra ingyen és bérmentve. Telefon 64-20.

Fővárosi Orfeum

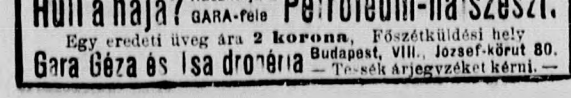
VI., Nagymező-utca 17. sz. Waldmann Imre igazg.

Japán Budapesten!

A) A 8 IGAZI GÉSA B) THE RIOGOCKUS

Először Európában! Szenzációs fellépések. Továbbá 12 új attrakció.

Az előadás kezdete 8 órákor. Jegyelővétel: délelőtt 10-1 óráig és délután 3-6 óráig. — Telefon: 93-36.

Waldner S. Sándor

világítási vállalata és a fémfonalas
lámpa vezérképviselője

**Budapest, VI.,
Gyár-utca 18.**

Telefon 34-44.

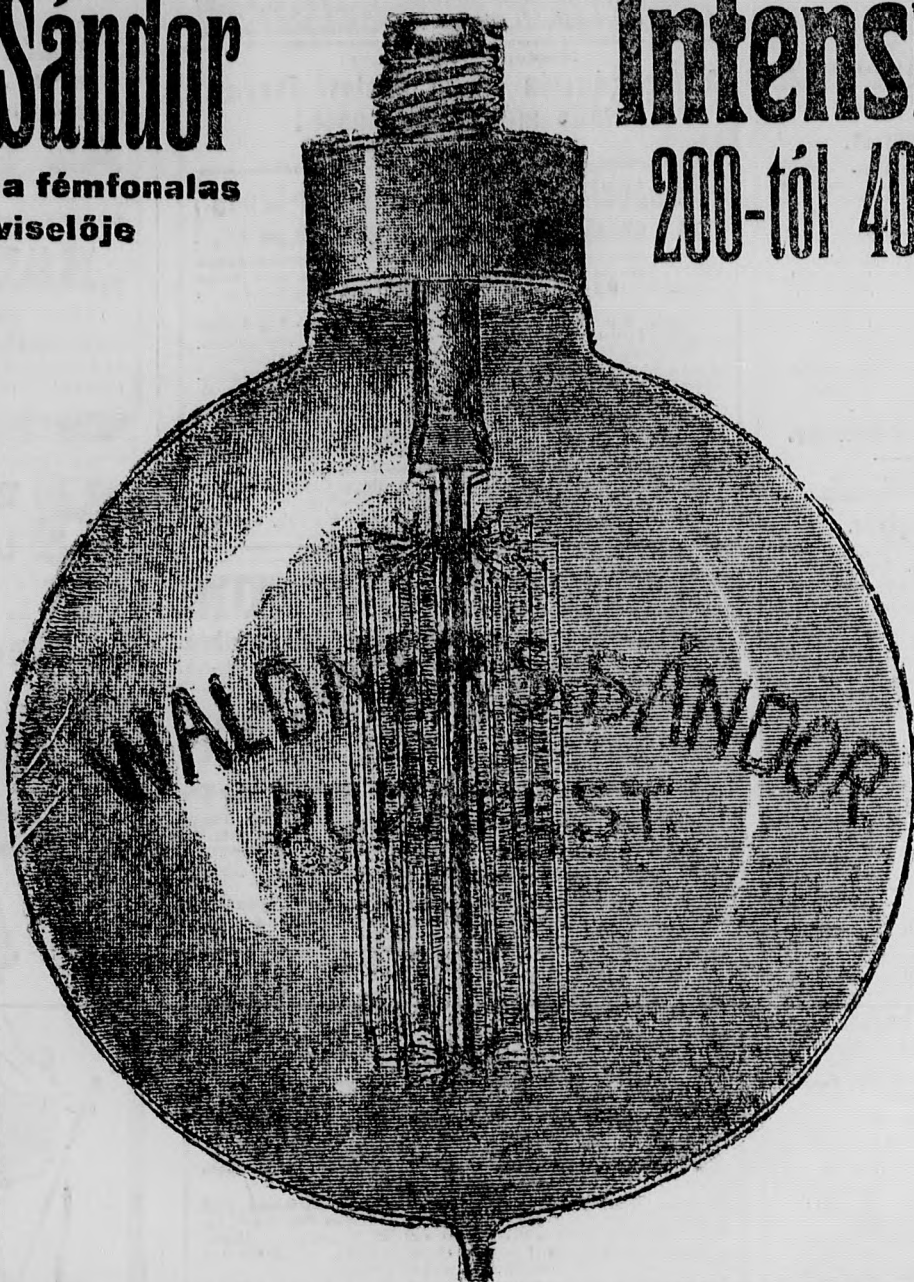
Égési tartama
átlag

1800 óra.

**Ivillámpát
teljesen pótol**

Már eddig bevezetve:

Magyar királyi Várpalota. .
Magy. kir. Operaház. . Magy.
kir. Zeneakadémia. . Hazai
Bank r.-t. . Hermanetzi
papirgyár r.-t. . Általános
takarékpénztár r.-t. . Angol
királyné szálloda (Hungária-
klub) . . Uper, Szalon és
Bátori kávéház stb.

Intensív lámpa

200-tól 400 gyertyafényig.

Fogyasztás 1 Watt
= gyertyafényként =

70%

áram-megtakarítás.

**Nem
érzékeny!**

Párisi világkiállítás „Grand Prix“ 1900.

KWIZDA-féle RESTITUTIONSFLUID
mosóvíz lovak számára.

Egy üveg ára K. 2.80.

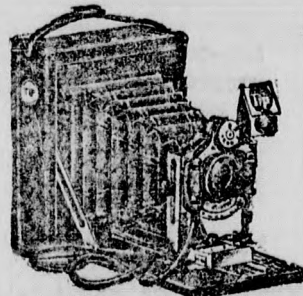
Az udvari istállóban, továbbá a nagyobb katonai és
polgári istállóban több mint 40 év óta használtan,
nagyobb strapák előtt és után való erősítésre és erő-
gyűjtésre, az inak merevségénél stb. Képesíti a lovat
a legnagyobb munka-bírásra trainingban.

A Kwizda-féle Restitutionsfluid
csak akkor valódi, ha a fenti
védjeggyel van ellátva. —
Védjegy, ozimkép és gőngyö-
lés törvényesen védve.

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerész, Budapest, VI.,
Király-utca 12. szám és VI., Andrassy-ut 28. szám.

**Fényképező-
gépek és
Látcsövek**
részletfizetésre

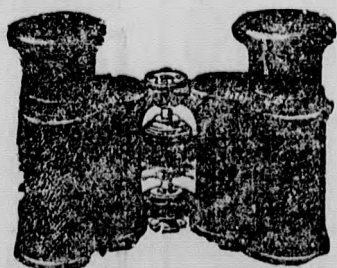
kaphatók

**Aufrecht és
Goldschmied**

optikai áruházában

Budapest, VII. Rákóczi-ut 26. szám.

Arjegyzék ingyen!

Elsőrendű vadonatúj

Singer női
varrógép

27 forintért

karika-
hajó 40 forint-
ért, centralbo-
bint 45 forintért, iparogépeket
igen olcsón 5 évi jótállással
szállítok, vidékre árjegyzék in-
gyen. Krausz Henrik var-
rógépgyári raktára Budapest,
IV. Veress Pálné-u. 40. ház
5. Viszonteladónak árendédm

Gärtner Agoston

Budapest, Wurm utca 3.

Mindennemű izzó- és Wolfram-lámpák,
valamint villamos felszerelési cikkek.

Telefon 95-33.

Telefon 95-33.

**Gramofon
Hegedűk
Czimbalom**

Forgatha ó és ón-
működő hangszerek

Kétoldalu hanglemezek

Fuvola

Rézfuvóhangszerek

Mielőtt

részletfizetésre

bármilyen hangszert vásárolna, saját
érdekekben cselekszik, ha bekerl

IVÁN és VÁRI

áruházának

Budapest, Váci-utca 22.

nagy képes

főárjegyzékét.

Szállítunk: Vadászfegyvereket, re-
volvereket, fényképező készülé-
keket szintén kedvező részlet-
törlesztésre.

Gramofon lemezekből megjelent újdonságok
közülönön alkorrítottok.

Lemez műsor jegyzékét azonnal
küldünk.

Képek és műlapokból nagy választék.

ÉVŐESZKÖZÖK

EZÜSTBŐL és ALPACCA EZÜSTBŐL,
DISZTÁRGYAK. ALKALMI AJÁNDÉKOK
A LEGELŐNYÖSEBEN

POLGÁR KÁLMÁN EKSZERTELEPÉN

BUDAPEST, VII. Erzsébet-körút 29.sz.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KIVÁLÓ GONDOT FORDÍTOK.
ÁRJEYZÉK 2000°RAJZZAL BÉRMENTVE KÜLDETIK.

B

utorszállítás eraktározás

Balassa Gyula és Társa

Budapest, Teréz-körút 19. Telefon 33-32.

A már 34 év óta a kerékpárvilágot uraló eredeti angol

Local Premier és The Chamolon

kerékpárokat dupla harang-csapágyval és szabadonfutóval, 3 evi létállással, minden árfelemelés nélkül szigorúan az eredeti gyári árakon havi 12 és 15 koronás részletre adjuk és

kerékpár-alkatrészeket

egész világon létező összes kerékpárhoz külső és belső gumikat, csengőket, lámpákat, pedálokat, láncokat, konuszokat és csészéket óriási forgalmunk következtében mélyen leszállított nagyban 30% árleszállítással szállítunk vidéki eredeti gyári árban

LÁNG JAKAB és FIA

kerékpár és alkatrész nagykereskedők
Budapest, VIII., József-körút 41. szám.
Fiókhizletek: Baross-tér 4, és Budán, II., Margit-körút 6. sz.
Nagy árjegyzékünk 1000 képpel kerékpár és alkatrészekről ingyen és bérmentve.

Különleges vállalat

keményítő, glucose, szőlő- és dextrin-gyárak

berendezésére és átalakítására

W. H. UHLAND, G. m. b. H.

LEIPZIG-GOHLIS. Prospektus ingyen.

Ezen specialista legjobban ajánlható szertelett gazdag tapasztalatai alapján, melyeket a kórház húgyszervi és bujakeres osztályán való működése alatt számos even át szerzett.

DR. FABINYI

specialista nemi bajokban
emeritált kórházi orvos

gyökeresen és rövid idő alatt gyógyít a rendszeres foglalkozás megzavarása nélkül mindennemű

nemi betegséget

(húgyszólyást, sebeket, szifilist és önfertőzéstől támadt idegbajokat.)

Meglepo az eredmény férful gyengeségnél (Impotentia) még öregebb egyéneknel is.

Biztos siker folytan a honorarium utólag is fizethető. Levelekre díjlanul válasz. Kívánatra gyógyszerrek.

Rendelés délelőtt 9-3-ig, este 6-8-ig.

Budapesten, Rákóczi-ut 8/A. szám.

(Ajánlás: a Pannónia szállodával szemben.)
Leposóházi bejárat - Külön városzobák

Titkos betegségek.

Sajnos, — de való igaz, hogy a mai korban feltűnően sok az olyan ember, akinek vére és testnedvei meg vannak fertőzve és aki fiatalkori könnyelműség és rossz szokások által idegrendszerét és szellemi erejét tönkretette. Ezen szörnyű állapoton csak úgy lehet gyökeresen segíteni, ha az illetők olyan lelkiismeretes specialista orvoshoz fordulnak, aki jó tanácsokat tud adni a nemi életre vonatkozólag és az esetleg már meglévő bajokon is tud segíteni; akkor majd megszűnik a titkos betegségek létezése is.

Ilyen magasztos hivatású Dr. Palócz v. kórházi orvos-specialista országos híri intézete (Budapest, VII., Rákóczi- (Kerepesi)-ut 10.), ahol a legnagyobb titoktartás mellett a mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül alaposan és gyorsan kigyógyítják már sok év óta még a legelhanyagoltabb esetekben is a bujakeres sebeket, húgyszóly, hólyag-, ideg- és hátgerinczajokat, az önfertőzést és szifilist-utóbjait, magömlést, elyengült férfierőt, (impotenciát), kezdődő elmezavart, aranyeret, sérveket, vérbajokat, bőrbetegségeket és a női nemi szervek minden betegségeit. Nők részére külön váróterem és külön kijárat van. Ha valaki bármi oknál fogva személyesen nem jöhetne el, akkor szívesen adnak levelére kimerítő választ (a levélbe csak válaszbélyeget kell mellékelni). A gyógykezelés befejezése után a leveleket elégetik, vagy kívánatra mindenki visszakapja azokat. Az intézet a szükséges specialis gyógyszerekről is gondoskodik. Rendelés naponta d. e. 10 óratól d. u. 5 óráig (vasárnap déli 12-ig).

Cím: Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista
Budapest, VII., Rákóczi- (Kerepesi)-ut 10.

Alkalmi butoreladás!

Leltározásunk után, fellelszámú és minta darabekul szolgáló mindennemű asztalos és kárpitozott butort, háló-, ebédlő-, nri- és szalon-berendezéseket szállítunk kivitelben és modern stílusban, helyszíne miatt f. hó végéig előállítására csiadjuk

Kérjük, hogy ezen kedvező alkalmat a t. butorvásárló közönség igénybe vegye.

PATYI TESTVÉREK

VII., Rákóczi-ut 7. (Pannónia szálloda mellett.)

Fiókhizletünk nincsen. Használatu zásu más céggel össze nem tévesztendő.

Polgár Sándor

Magy. kir. szabad. nyest
orvosi mű- és kötszerész

Budapest,
VII., Erzsébet-körút 50. sz.

Aja lja dusan felszerelt rakstrat saját gyártmányu orvosi, sebészeti és b. tegápolási tárgyakba.

Saját gyártmányu magy. kir. szabadalmazott Polgár-féle

sérvekötő,

haskötő, görsér elleni gumiharisnya, orthopediai készülékek, műlábak és kezek stb.

Valódi francia különlegességek F. Bergerand úls párisi gyártól.

Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Hamisítás ellen védve

10202. szám alatt

Nincsen város,

de alig van már község Magyar országon, ahol eddig az Elektro-Vitalizer készüléknek buzgó apostola ne volna. Irja meg nekünk, hogy hol lakik és megírjuk önnek, hogy kinél érdeklődhetik az Elektro-Vitalizer csodás hatása iránt. Ha általános ideggyengeségben, gyomorbanálomban, rheumában, tej- és hátfáásban, neurábiában, ischiában, benuásban agy bármely idült bánalomban szenved, úgy ismerkedjék meg ezzel a gyógymóddal és meglepő új dolgokat fog belőle tanulni. Az Elektro-Vitalizer készülékről ma már hálásan nyilatkoznak mindazok, akik egészségük felvirágoztatását neki köszönhetik és hogy mindenkinek módot nyújtunk arra, hogy ezen igazságokról meggyőződjenek, készséggel fogjuk megküldeni, ezen lapra való hivatkozással, nagyon érdekes és népszerű nyelven megírt értekezésünket teljesen **ingyen és bérmentve**, zárt borítékban, de megküldjük a fényes elismerő-levelek egész gyűjteményét is, még pedig teljes névvel és címmel ellátva, úgy, hogy mindenkinek módjában áll az Elektro-Vitalizer hatása iránt tudakozódni. A könyv külön kötetben férfitak és nők részére áll a közönség rendelkezésére.

„ELEKTRO-VITALIZER“ orv. rend.-int.
Budapest, Károly-körút 2., félemelet 10. szám.

Magyar Styria Kötőgépgyár

BUDAPEST.

A legjobb és leghiresebb
kötőgépek

szabadalmazott zárrakkal ellátva. Teljes tanítás ingyen. Árjegyzék bérmentve

Fo: József Lajos cégvezető, Iroda és elárulási hely Csongrád-u. 54. o

Ezen szabadalmazott ágy tömörrészekkel, rézdiszszel, erős aczélsodronybetéttel 32 kor.

Réz függönyrudak, teljes készlet 4.50 K.
Rézagy sodronybotéttel 80 K.
Rézagy-csiszolás és javítás 17 K.
Vaskeretes ágybetét, erős minőségű 11.50 K.
Fakereettel 7.50 K.
Kárpitozott matracok minden kivitelben.
Vas- és rézbutorok legolcsóbban szállít:

PROHASZKA JÁNOS gyáros
VI., Gróf Zichy Jenő-u. 40.
(Volt Új-utca.)

Titkos betegségek

húgyszólyás, sebek, bujakeres (siphilis) és utókövetkezményei, vizeleti és hólyagbántalmak, az önfertőzéstől eredő hátgerincz és idegbajok, valamint **korai férfu gyengeség**, nőknél fehér folyás, méhbajok stb. alapos, gyökeres gyors gyógyítására foglalkozási zavar nélkül legmelegebben ajánlható sok évi tapasztalat és lelkiismeretes, gyógymódjainál fogva

Dr. GARAI

hírneves szakorvosi rendelő-intézete
Budapest, Andrassy-ut 24.

Rendelés délelőtt 10-4-ig és este 7-8-ig.

Videkik levélileg nyerhetők szakszertanúcsot. — A gyógyeredményekről számtalan általa tanuszkodik.

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges...

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges...

Pénzszekrények használtak és újak, rendkívüli olcsó áron kapható...

Pénzt azonnal butorra, zongorára, kosárra, varrógépekre, kerékpárokra, kereskedelmi cikkekre, melyeket utólagos díjfizetéssel legutóbban bizományba beraktározunk...

Csemegeszőlőt, fagymentesen csomagolva postakosaraként 3.50 K. csemegéalma, papírhéjú díó 3.90, világos kajszinbaracklekvar kg. 1.80, mézede szilvalekvárnak 80 fill., különleges birsalmalekvárnak vagy sajt-nak 1.80, hordóskaposztát hasábbal postaiúvegként 2.20 kor. Gyümölcskivitel Csongrádról. 24956

Hordóskaposztát, kosáruvegként 2.20, világos kajszinbaracklekvar kg.-ját 1.80, mézede szilvalekvárt 80 fillérért, különleges birsalmalekvár vagy sajt 1.80. Fajborokat lefejtve, kölesönhordóban 28 koronáért. Gyümölcskivitel Csongrádról.

Fajborokat, lefejtve, kölesönhordóban, 28 koronájával, kisüstön főzött törkölypálinkát 5 literes üvegekben 10 koronáért. — Gyümölcskivitel Csongrádról. 24956

Gyümölcsfa, diszfa- és rózsaszárgyékkel ingyen szolgál Weber falkolája Békás, megyeren, (Budapest mellett). 27041

Gramofon 200 koronás, hatalmas, 16 forintért eladó. Dup alemezek! Nyár-utca 5., ajtó 5. 5731

Kárpitos nyergesek részére mindennemű kellek képes nagy árjegyzékét kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszomángyár Részv. társ. Nagymező-utca E. 46.

Légszesz és villamos csillárok tegelőnyösebben szerelhetőek be Kulcsár Sándor bronzáru- és csillárgyárban. Budapest, VI. ker., Dessoewffy-u. 9-11.

30 millió erdei csememe. Lucfenyő 2 és 3 éves magozicz 1000 drb 5-7 kor. Erdei fenye 2, 3 és 4 éves magozicz 1000 drb. 3-9 kor. Fekete fenye 2, 3 és 4 éves magozicz 1000 drb 3-9 kor. Kocsányos tölgy 2, 3 és 4 éves ma onicz 1000 drb 6-16 kor. Akác 1, 2 és 3 éves magozicz 1000 drb 2-50 kor. Akác 2 és 3 éves iskolázott 1000 drb 22-65 kor. valamint 1 és 2 éves nima és körteva-donc 1000 drb 10-50 kor. Tovább erdei- és sövényesemeték, gyümölcs, disz és sorlak minden kelendő minőségben. Képes fáj-árjegyzék kívánatra ingyen.

Gróf Batthyány Zsigmond uradalmi intézősége Csendlak, up. Ferenclak, Vasm.

Pénzszekrények és amerikai irodabutorok, használtak és újak rendkívüli olcsó áron szállít Hirsch és Társa Budapest, V. kerület, Alkotmány-utca 19. sz.

Modern urasági butorok alkalmi vétele és eladása háló-, ebédlő-, szalon-, úri szoba és irodai teljes berendezések. — Dus raktár szőnyegek, függönyök, te ritők, csillárok, vas- és rézbutorokban.

GROSZ SÁNDOR és Társa Budapest, Liszt Ferenc-utca 8. szám, ezelőtt Gyár-utca. Telefon 14-09.

Kocsi-arucsarnok VII. Rákóczi-ut 72. sz. Magyarország legnagyobb kocsiraktára. Árjegyzék ingyen és bérmentve. 26898

BUTOR 30% megtakarítás! Régi Butorszalon Budapest, Ferenciek tere 3 félemelet. Vétel és eladás használt és új polgári, urasági lakberendezéseknek mahagoni és palisander butorok, úri szobák, angol börgarnitúrák és szalonbutorok, keleti szőnyegek, csillárok. — Telefon 82-13.

Zálogszedulákat veszek. Elzálogosított brillansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltok és teljes értékét kifizetem. 736 SCHILLER IZIDOR ékszerkereskedő Budapest, Sip-utca 8. szám.

Parlamentari gyorsirók által vezetett magyar, német gyorsiróiskola. Díjtalan gépirás-oktatás, magyar, német fogalmazás. Kereskedelmi akadémiai tanárok által oktatott szaktantárgyak. Az Országos Magyar Gyorsiró-Egyesület hivatalos tanfolyama. Alapította Markovits Iván 1868-ban. Biztos állásközvetítés. Nyitva szeptember 1-től július 1-ig. Tájékoztatót küld a Gabelsberger szakiskola. (Csak Liszt Ferenc-ter 10. sz. előbb Gyár-utca 4.) Czirme vi-gyázunk! Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája irógépezékektől s más hirdetésünket utánzó újabb tanfolyamoktól független. Telefon 64-68. Beírások egész napon át. 28044

Jogi, politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra továbbá ügyvédi vizsgákra, ugyszintén államszámvevőtanai államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészít: Dr. Kállay Zoltán jogi szeminárium. Bpest, IV. Magyar-utca 3. III. em. 6. (ezelőtt VI., Rózsá-u. 44.) Ne téveszse össze más hirdetéssel. 661

Pénzelőleggel beraktározunk bizományba butort, varrógépet, kerékpárt, kereskedelmi cikkeket utólagos díjfizetéssel száraz raktárainkba Szendrő Sándor és Társai VII., Dohány-utca 43. sz., Telefonszám 105-94.

Ingyen diszmunka! Magyarország összes fűrdőinek és ásványvízeinek részletes leírását magyar és német nyelven, illusztrálva, lovélbeli megkeresésre ingyen küldi meg a Magyar fűrdőkialauz kiadóhivatala, Budapest, VI., Eötvös-utca 36. sz. II. em. 9.

Stenográfia Rákóczi-ut 60. sz. Magyar, német gyorsírás- oktatás. Ingyenes gépirás-tanítás az összes rendszerű irógépeken. A „Stenográfia“ Országos Gabelsberger gyorsíró- és gépiró-iskolában havonta új magyar, német gyorsírási, gépirási, kereskedelmi és sokszorosítási tanfolyamok nyílnak. Levelező és vitairási tanfolyamok. Okleveles gyorsíró- és kereskedelmi iskolai rendszer tanárok. Az intézet sokszorosító és másoló irodája elvállal mindennemű írás és diszmunka elkészítését és sokszorosítását. A „Kalligrafia“ szepirási osztályában fényesen bevált gyakorlati módszer következtében minden esetben sikeres szepirás-oktatás. Mérsékelt tandíj. Beiratások naponta kizárólag Rákóczi-ut 60. I. em. Hem tévesztendő össze hasonló hangzású iskolákkal. Kérjen tájékoztatót. 362

Vadászfegyver Ritka kedvező alkalmi vétel-egyenként is potom áron eladó. Közöttük Toplewercules Lancaster 20 frt. Előrefekvő lakatszerkezettű, modern Hammerles 35 forint. Grenerzárú. Búcksfinte 40 frt. Schnel-leres Mannlicher 28 frt. Ejectoros (tölténykivető) Hammerles, 105 frt. Drilling, valódi Krupp acélcécsővel 65 forint. Winchester 35 forint. Néhány jobb revolver, mint Brauning Welodoghammerles, ugyanitt alkalmi ajándék tárgyak szebbnél-sebe disz és használati tárgyak és Gramofon beszélőgépek valamint Görz. Zeiss. Voigt-länder és más finom fényképezőgép, perza szőnyegek és egy motorkerékpár nagyon olcsón azonnal eladó. IV/E. Egyetem-ter 5. szám. Radonál. (Nem Egyetem-utca. Telefon 105-82.

Hurutos bántalmak hatásos és kellemes gyógyszer a Réthy-féle cukorka, melyet pe-metefülből készít Réthy Béla gyógyszerész Békés-Csabán. Gyógyszertárban kapható. 26796

Brilliantot, aranyat, ezüstöt, ékszeret és régiséget veszek és eladok. Kertész ékszerész Budapest, VII., Király-utca 85. szám. — Telefonszám 95-48. —

Mme. Valter angol- és francia női szabónő Budapest, VIII. ker., Fecske-utca 8., I. em. 6. Elvállal minden szakmába vágó munkát a legutolsó divat szerint legújabb nomabb kivitelben, szolid árak mellett. Atalakítások elfogadotnak. Gyászruhák 24 óra alatt készülnek.

Kitűnő emléktárgyalkozásra nyílik alkalom a legel-dugottabb faluban is, ha a Sächsisch-Orientalische Lebensmittel-Import-Gesellschaft, Mittweida i. Sa. részére vaját, tojást, sajtot, általában bármennemű élelmiszereket rendszeresen vásárol és saját használat felszámításával postán vagy vasuton megküldi. Kérjen utasítást! Megbízás nélkül feladott csomagokat nem fogadunk el! Magyar levelezés.

Soványtság Az egyedüli eredménytől kísért háziszor a dr. William Hartley tanár amerikai erőfápor-pora. Soványak tartós, szép telt testidomokat nyernek. — Hölgyek remek leletel. Hat hét alatt 20 kilo gyarapodásért jótállást. Verszegénység, gyengeség, idegesség ellen és gyomorbetegségeknél nélkülözhetetlen tápszer. Kintintetve: Chicago, Berlin, London, Hamburgban. Köszönő levelek minden országból. Dobozonként 1 frt 10 kr. Használati utasítással. Főraktár: Balázs Mór E. Budapest, VII., István-ut 11, II/1.

INGYEN! Sérvkötő, műlábak, műkezek, műfüzők, támgépek, egyenestartók, haskötőkrol és az összes betegpótlási cikkekrol szülő nagy képes árjegyzékünket barként ingyen és bérmentve zárt borítékban küldjük. UNIVERSALIS SÉRVKÖTŐK páratlanok, kis gumi nyomlap-pal legnagyobb sérv is elzárható. SÉRVKÖTŐK egyoldalu 4-14, két old. 8-22, gummiból 8-12 korona. Gummiharisnyak, haskötők nérték szerint készíttetnek. Magyar Orvosi Műszertár Budapest, VII., Rákóczi-ut 32. (a Rózsá-körházal szemben.) Pontos címre és a vörös keresztre ügyeljünk.

Ajtók, Ablakok, vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók.

Wiener A. utódanál BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123. Telefon 62-80.

Saját gyártmányu fűthető fűrdőkád körmelegítő-kályhával kádak 14 koronától fel ebb. Elvállalok; mindentéle kutszivatynk és házi vízvezeték-berendezéseket legolcsóbb áron. Lefkovicz Adolf, Bpest, VII., Wesselényi-u. 51/E. Telefon 113-46. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

LEGNAGYOBB Pénzeloleget kaphat zongora, butor, varrógép, kerékpár, hintó, automob i, könyvek és kuráns-árakra, ha azokat száraz, tiszta raktárhelyiségekbe bizományba be-raktározza.

TAUSZIK és TÁRSA VI., GYAR-UTCA 21. SZ. TELEFON 83-97.

GUMMI és francia halhólyag különlegességeink u. m.: „NEVERIP“ 2, 4 K-ért tucatonként „HERKULES“ 3, 5 K-ért tucatonként. „GARANTIE“ (elszakíthatatlan) 2, 5, 8, 10, 12 K tucatonként. Kapható: Glück, Schmeidek és Rosenberg nagykereskedőknél, Bpest, VII., Rákóczi-ut 86/E. a keleti p. u. közelében. Küldünk 3 mintát bérmentve, 1 kor. bélyeg beküldése után. Szétküldés diszkrétén.

A legelőnyösebb részleltetésére zongorát, pianinot, czimbalmot, hegedüt készpénzbeni áron a legújabb rendszerű bankhitel után kizárólag csak REMENYI nagy magyar hangszertelepén Prospektus és árjegyzék ingyen. Budapest, Király-u. 58.

BUTOR részletre is mélyen leszállított áron kapható a Butor - Udvarban, Budapest, VI., Eötvös-u. 17. (Andrássy-ut sarkán.) Árjegyzék ingyen.

!! Olcsó kölesönök!! Tisztviselő kölesönt 6-6 1/2 o-ra, 15-35 évre, kezesek és életbiztosítás nélkül is. Életbiztosítótól való elutasítás nem akadály. Előzetes költség nincs! Díjazás utólagos! Jelzálogkölesönt 4-4 1/2 o-ra 4-62-5.0.0% annuitás mellett. Másodhelyre 61 2/3 o-ra Övvelékokra az érték 75.0.0% ig tatonaiszteknek hadnagytól kezdve előnyös feltételekkel. Törzshitel. Váltókölesönt gyorsan és előnyösen folyosítunk. Ingatlanok, erdők, bányák adásvetei. Os tályorsorsjegyek hivatalos áron. Mindenféle bankügylet lebonyolítását elvállaljuk!! Minden felvilágosítás díjtalan! Képviselek alkalmaztatnak! Kun és Társa bankbizományi és kereskedelmi iroda, Budapest, Rózsá-u. 29. III. 5. sz. Válaszbélyeg. 28430

Ingóságokat értékesítő és beraktározó vállalat Rákóczi-ut 19. bejártat a Szentkirályi utcából. Készpénzelőleggel beraktároz bármennemű ingóságokat, berendezéseket mintaszertű raktárraibacsékely díjazásért értékesítés czéljából vagy anélkül. Telefon 110-08. 9984

A Franklin-Társulat kiadásában legújabbán megjelent: ELEMIFIZIKAI KISÉRLETEK GYÜJTEMÉNYE Közli, számos fizikus közreműködésével ABRAHAM HENRIK az „Ecole normale supérieure“ tanára, a „Société française de physique“ főtitkára. Fordította Szijártó Miklós. I. rész: Műhelymunkálatok. — Geometria és mechanika. Hidrosztatika. Termika. II. rész: Akusztika. — Optika. — Elektromosság és mágnesség. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi minster támogatásával. Ára a két kötetnek 16 K. Kapható: LAMPEL R. könyvkereskedése, (Wodlanor F. és Fiai) részvény-társaságnál, Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 21. sz. és minden könyvkereskedésben.

INGYEN DRAGABB, MINT NÁLUNK REKDELT FÉNYKÉP NAGYTIASOK BUNK EGY ÉLETNAGYSÁGÚ KÉPEY SI KORONÁERT DISZES PASZPARTUVAL 55-68 CPM. HANGYÁSBAN CSORAGOLVA SZINES OLAKKEP ÁRA 10 KORONA. KÉPVÉTELÉK MINDENKÖTT FELVÉTELÉK. SZAVATOSSÁG MINDEN IRÁNYBAN RAFAEL FÉNYKÉP ÉS PASZPARTUVAL BUDAPEST, VI. NOTTENBILÉK-46 KÜNTÉNYE 10 1908 ÉVI PÁRSI REKRETTKÖZI KIÁLLITÁSON ÖSSZEKÖVÉL, KERESZT TEL EN ARANY-ÉREMMEL.